

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Діяльність Президента України
в умовах російсько-української війни

2023

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

В.М.Удовик, директор Фонду Президентів України,
канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальний за випуск

М. Б. Кушнарєва, ст. наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. філос. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

М. М. Хилько, завідувач відділу, канд. філос. наук; Л. Г. Дем'яненко, ст. наук. співр., канд. філол. наук;
Л. І. Кукоба, наук. співр., канд. істор. наук; Є.В. Глушук, мол. наук. співр.;
Л. О. Матвійчук, ст. наук. співр., канд. соц. ком; М. М. Степченко, мол. наук. співр.

Заснований у 2022 р.

Виходить щотижня

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Матеріали ЗМІ подано в їхній редакції

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Випуск 24 (68)

(огляд матеріалів ЗМІ за 12 – 18 червня 2023 р.)

Офіційна діяльність Президента України	4
Офіційна діяльність дружини Президента України	20
Міжнародна підтримка України	27
<i>Політико-правова допомога</i>	27
<i>Військова допомога</i>	33
<i>Гуманітарна та фінансова допомога</i>	39
Плани врегулювання. Переговорний процес	45
Плани повоєнного відновлення України	49
Коментарі європейських та американських політиків	57
Реакція представників української громадськості	77
Реакція представників світової громадськості та бізнесу	81
Експертні оцінки	85
Додатки	98
<i>Додаток 1</i>	98
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №328/2023	98
<i>Додаток 2</i>	101
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №330/2023	101
<i>Додаток 3</i>	105
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №331/2023	105
<i>Додаток 4</i>	107
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №332/2023	107
<i>Додаток 5</i>	109
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №333/2023	109

Офіційна діяльність Президента України

Про делегацію України для участі в роботі Комітету з підготовки Дипломатичної конференції про режим судноплавства на Дунаї: Указ Президента України №322/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу – за наведеним посиланням)

Про позбавлення стипендій Президента України: Указ Президента України №323/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу – за наведеним посиланням)

Про внесення зміни до статті 2 Указу Президента України від 17 травня 2022 року № 344/2022: Указ Президента України №324/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(Указом внесено зміни до статті 2 Указу Президента України від 17 травня 2022 року № 344/2022 «Про невідкладні заходи щодо об'єднання зусиль для підтримки України», повний текст Указу – за наведеним посиланням)

Про внесення змін до Переліку посадових осіб, на яких покладається виконання функцій державного експерта з питань таємниць: Указ Президента України №325/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу – за наведеним посиланням)

Про присвоєння В.Богачу звання Герой України: Указ Президента України №326/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» БОГАЧУ Василю Володимировичу — підполковнику (помертв.). (...).

Про День медичних працівників: Указ Президента України №327/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(Указ установлює в Україні професійне свято працівників сфери охорони здоров'я — День медичних працівників, яке відзначатиметься щороку 27 липня. Повний текст Указу – за наведеним посиланням)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №328/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу та список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 1)

Президент України виступив зі зверненням до українського народу (Президент України Володимир Зеленський).

(...). Провів сьогодні Ставку. Ключові доповіді – від командувачів оперативних напрямків, які найважливіші і найгарячіші, – «Хортиця» і «Таврія».

Бої жорсткі, але наш рух є, і це дуже важливо. Втрати у ворога саме такі, як нам потрібно. І хоч погода цими днями несприятлива – дощі наше завдання ускладнюють, але все одно міцність наших воїнів дає результат, і я дякую за це кожному, хто зараз у бою, кожному, хто підтримує наші бойові бригади на відповідних напрямках.

Генерали Сирський і Тарнавський доповіли сьогодні про успіхи, які вже маємо, про те, у яких точках фронту потребуємо посилення та якими діями можемо зламати більше російських позицій.

Дякую нашим хлопцям за кожен український прапор, який зараз повертається на законне місце в селах на щойно деокупованій території! Дякую й за вагоме поповнення нашого обмінного фонду!

Була доповідь Головкама – щодо загальної ситуації, МВС та СБУ – щодо стабілізаційних заходів на деокупованій території. Дуже активно працюємо з постачанням необхідної зброї, снарядів. Була й доповідь розвідки щодо варіантів дій ворога. Наше оперативне домінування зберігаємо й посилюємо.

Окремо вдячний за Бахмут – збільшуємо наш контроль на цьому напрямку.

Була на Ставці сьогодні й підсумкова доповідь щодо готовності та неготовності укриттів по всій країні, у найбільших містах і в Києві. Доповідали міністри Клименко, Камишін і Кубраков. Результати, м'яко кажучи, невтішні. На п'ятницю будуть підготовлені відповідні проекти рішень – і щодо тих, хто відповідальний, і щодо забезпечення належного рівня захисту для наших людей в усіх українських містах.

Провів і кілька нарад щодо наших міжнародних заходів. Цей тиждень, як і завжди, зробимо дуже змістовним. Перше: готуємо нову підтримку зброєю від наших партнерів для наших воїнів. Друге: готуємо залучення більшої кількості світових суб'єктів до реалізації формули миру. Третє: працюємо, щоб Вільнюський саміт був справді змістовним.

Кожну деталь повідомлю.

І ще одне рішення, про яке варто сказати. Звання Героя України присвоєно підполковнику СБУ Василю Богачу, посмертно. За надзвичайну особисту хоробрість, за неодноразове затримання та знищення ворожих диверсантів. За захист Маріуполя й саме за такий героїзм, саме таку самопожертву, які не залишають жодних інших варіантів для України й українців, окрім перемоги. (...).

Президент обговорив можливі сценарії створення спеціального міжнародного трибуналу щодо злочину агресії проти України ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів нараду щодо створення спеціального міжнародного трибуналу, який судитиме російське військово-політичне керівництво за злочин агресії проти України.

Глава держави акцентував, що окупаційні російські війська в Україні вдаються до найтяжчих форм агресії: незаконна анексія територій, убивства, катування, згвалтування мирного населення, геноцид, знищення об'єктів цивільної інфраструктури тощо.

«Трибунал необхідний для того, щоб покарати агресора, який розпочав неспровоковану війну проти нашої країни, і таким чином відновити справедливість», – зазначив Президент.

За його словами, без покарання РФ за злочин агресії світова архітектура безпеки буде зруйнована й більше жодна країна не почуватиметься захищеною.

(...). Володимир Зеленський доручив напрацювати проект резолюції Генеральної Асамблеї ООН щодо необхідності створення спеціального міжнародного трибуналу, який був би скоординований із позицією партнерів України.

Також на зустрічі було ухвалено рішення проаналізувати механізм формування трибуналу шляхом підписання низкою країн-партнерів відповідної міжнародної угоди. При цьому для решти держав залишиться можливість, не будучи засновниками трибуналу, підтримувати його діяльність та визнавати рішення.

Глава держави зустрівся з генеральним директором МАГАТЕ ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із генеральним директором Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ) Рафаелем Гроссі, який відвідує нашу державу на виконання домовленостей, досягнутих під час телефонної розмови Глави держави з очільником МАГАТЕ 6 червня.

(...). Глава держави наголосив, що внаслідок цілеспрямованого підриву Росією дамби Каховської ГЕС, що є найбільшим злочином екоциду сучасності, значно зросли ризики для безпеки Запорізької атомної електростанції. Тому вкрай необхідною є швидка й рішуча реакція міжнародної спільноти на цей зухвалий терористичний акт.

Володимир Зеленський позитивно відзначив присутність інспекторів агентства на ЗАЕС, незаконно окупованій Росією, та привітав намір Рафаеля Гроссі особисто відвідати станцію для того, щоб оцінити ситуацію на місці.

Глава держави укотре наголосив, що єдиним способом запобігти ядерному інциденту на Запорізькій АЕС є її повна демілітаризація, деокупація та відновлення Україною контролю над станцією.

Під час зустрічі було обговорено конкретні кроки, які необхідно здійснити для мінімізації ризиків і недопущення інцидентів на ЗАЕС, а також шляхи взаємодії з МАГАТЕ для цього.

Володимир Зеленський підтримав пропозицію Рафаеля Гроссі відправити в Україну групу експертів МАГАТЕ для оцінки наслідків підриву Каховської ГЕС та підготовки пропозицій щодо конкретних напрямів допомоги для їх подолання. Він наголосив на тому, що цій місії буде надане повне сприяння з боку причетних українських установ.

Президент України виступив зі зверненням до українського народу (Президент України Володимир Зеленський).

(...) Сьогодні вдень завершилися рятувальні роботи та розбір завалів у Кривому Розі після ракетної атаки терористів. На жаль, 11 людей загинули, серед них одна дитина... Мої співчуття рідним і близьким. Всього понад 30 людей травмовані. Всім їм надається необхідна допомога.

Я хочу подякувати кожному й кожній, хто брав участь у рятувальній операції: рятувальники ДСНС, лікарі, поліція, волонтери, місцева влада, звичайні містяни. Дякую за кожне врятоване життя! Дякую за кожен людину, якій сьогодні допомогли.

Цей свідомий російський удар по звичайному місту лише вкотре доводить просту істину: ми маємо разом із партнерами забезпечити фізично такі умови, щоб російський терор став неможливим.

Перше – це наш повітряний щит. Достатня кількість систем ППО достатньої потужності. Плюс сучасні винищувачі. Коли буде фізично обмежена нашим повітряним щитом російська здатність бити по наших містах і селах, тільки тоді держава-терорист зрозуміє, що у миру для всіх українців і в програшу для Росії немає альтернатив.

Друге – це знищення основи для терору, для виробництва державою-терористом нових ракет. На жаль, Росія досі має змогу отримувати критичні компоненти для виробництва ракет, які створені компаніями з різних країн світу, зокрема компаніями з деяких країн-партнерів. Різними шляхами ці компоненти потім постачають у Росію. Якщо взяти, до прикладу, одну з ракет, які вдарили сьогодні по Кривому Рогу, то близько 50 компонентів у ній – переважно мікроелектроніка – вироблені в інших країнах.

І сьогодні відбулася зустріч представників нашої держави з дипломатами відповідних країн. Список компаній, які постачають Росії компоненти для вбивств, у всіх партнерів є. Є цей список. Розуміння, як російські терористи намагаються обманути світ, теж у всіх у світі є. І ми чекаємо висновків та швидких дій, які зупинять російський ракетний терор.

Україна застосувала санкції проти всіх компаній у Росії, які виробляють ракети. Саме такі повні санкційні обмеження мають бути й на глобальному рівні проти всіх них. Кожен шлях обходу санкцій має закономірно каратися також на глобальному рівні. Має бути посилений – максимально – експортний контроль за критичними компонентами. Якщо

хтось виступає посередником або працює разом із Росією, щоб терористи могли й надалі підривати житлові будинки та вбивати людей, то такі суб'єкти – бізнес чи держава – заслуговують відповідної реакції світу. Жорсткої реакції. Вся інформація щодо цього є у партнерів.

Це однозначно дешевше – один раз і назавжди перекрити для терористів шляхи постачання компонентів для терору, ніж постійно витратити нові й нові протиракетні системи для ППО.

Сьогодні ж відбулась й нарада щодо підготовки неминучої, законної та справедливої відповідальності Росії за цю агресію. Ми опрацьовуємо кілька сценаріїв створення спеціального трибуналу щодо злочину агресії. (...).

Зустрівся сьогодні з генеральним директором МАГАТЕ Гроссі. Дуже активно працюємо над тим, щоб не допустити будь-яких інцидентів на окупованій росіянами Запорізькій атомній станції. Поки там окупанти, ризик є для всього світу, і це очевидно. Лише повна деокупація станції та її повернення під український контроль здатні гарантувати безпеку. І ми зробимо все для цього. (...).

І обов'язково – наші воїни, наші герої. Дякую вам усім, хто зараз у бою, хто захищає й просуває вперед наші позиції.

Приміром, Бахмутський напрямок – а це, зокрема, воїни 80-ї окремої бригади ДШВ... На різних ділянках є рух уперед. Я дякую вам! Дякую за надзвичайну хоробрість!

Підрозділи ОСУВ «Таврія» – в умовах надзвичайно жорстоких боїв, в умовах авіаційної та артилерійської переваги окупантів є рух уперед! Дякую, воїни! Дякую за кожен крок і за кожен метр української землі, яка звільняється від російського зла. Морпіхи 35-ї та 36-ї окремих бригад, 110-та окрема механізована бригада, 128-ма окрема гірсько-штурмова бригада, десантники нашої крутої «Сімдесятдев'ятки», артилеристи 55-ї окремої бригади «Запорізька Січ». Дякую всім вам! Дякую за міцність!

(...). Дякую сьогодні Сполученим Штатам за черговий і вчасний пакет оборонної підтримки. Артилерія, бронетехніка, боєприпаси для наших «Хаймарсів». Дякую, Америко! (...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №330/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу та список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 2)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №331/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу та список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 3)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №332/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу та список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 4)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №333/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу та список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 5)

Президент України виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). Щойно говорив із Президентом Польщі Анджеєм Дудою – годинна розмова, передусім безпекова тематика. Ситуація на полі бою зараз, зброя для наших воїнів, снаряди. Подякував за виконання попередніх оборонних домовленостей.

Звичайно, у кожній розмові приділяємо значну увагу довгостроковій безпеці та гарантіям миру, і не лише для нас. І завжди результативно.

Польща цілком реалістично сприймає потребу в членстві України в НАТО. І це об'єктивна потреба. Ми разом напрацьовуємо конкретний зміст для саміту Альянсу у Вільнюсі. Це саме той момент, коли мають бути повністю розбиті російські припущення, що нібито хтось у НАТО досі боїться Росії. Такі припущення підживлюють російські агресивні амбіції. Маємо й можемо їх знешкодити. Дякуємо Польщі за підтримку України й реального посилення НАТО.

Не лише сьогодні, а й протягом усього тижня дуже предметно готуємося до Конференції з відновлення України, яка вже наступного тижня відбудеться в Лондоні. Це буде вагомий захід, дуже представницький, який об'єднає і політичні, і бізнесові зусилля заради відновлення нашої країни та нормального життя наших людей. (...).

Щодня, готуючись до цієї лондонської конференції, проводимо тривалі й глибокі підготовчі наради – всі потрібні державні інституції залучаються, різного рівня. І робимо все, щоб під наше бачення, українське бачення – як і завжди, змістовне – був підготовлений і відповідний рівень міжнародних домовленостей.

Продовжуємо й нашу комунікацію з партнерами щодо російського ракетного виробництва. Сьогодні російські нелюди завдали чергових ракетних ударів по Одесі – з «Калібрів». Десятки компонентів цих «Калібрів» поставлені в Росію з інших країн. Очевидно, що кожен такий шлях постачання – це шлях посилення терору. Світ має інструменти, щоб перекрити всі подібні шляхи – з кожної країни, від кожної компанії, чії компоненти використовуються російськими виробниками ракет.

Підписав сьогодні нові укази про відзначення наших воїнів державними нагородами, зокрема й воїнів Повітряних сил, нашої протиповітряної оборони, саме тих героїв, які щоночі, щодня рятують життя наших людей. Також нагородами відзначені наші розвідники та військовослужбовці Збройних Сил – бойових бригад і підрозділів. Загалом 331 воїн. 331 героїчне життя.

Будь ласка, завжди пам'ятайте, що ми всі в Україні зобов'язані своїм життям тим, хто став на захист життя нашого народу й незалежності. Повага до наших воїнів, повага до рідних наших воїнів, повага до дружин і чоловіків усіх тих, хто став на захист держави, – це безумовно. Вдячність цим людям – це безумовно. Україна вміє бути вдячною, і це варто показувати щодня. (...).

Президент України провів телефонну розмову з Прем'єр-міністром Белізу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Прем'єр-міністром Белізу Хуаном Антоніо Брісенйо.

Володимир Зеленський подякував особисто голові уряду Белізу та всьому народу за принципову позицію щодо підтримки суверенітету й територіальної цілісності України.

Глава держави відзначив послідовну підтримку нашої країни з боку Белізу в ООН, Карибській співдружності, на Кримській платформі та інших міжнародних майданчиках. Президент запросив Беліз взяти участь у реалізації пунктів української формули миру й долучитися до організації Глобального саміту миру.

Окремо Володимир Зеленський акцентував на необхідності підтримки української ініціативи щодо створення спеціального міжнародного трибуналу щодо злочину агресії Росії проти України. Він запросив Беліз приєднатися до коаліції зі створення трибуналу.

Співрозмовники обговорили можливість проведення саміту Україна – Латинська Америка.

Володимир Зеленський виступив зі зверненням до Федеральних зборів та народу Швейцарської Конфедерації ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). Зараз, коли ми захищаємо життя наших людей від російських ударів і долаємо наслідки страшних злочинів цієї війни, зокрема й наймасштабнішого у Європі екоциду, ми потребуємо максимальної єдності. Єдності всіх, хто разом із нами поділяє ключові цінності: цінність життя, цінність свободи, цінність права та цінність поваги до кожної нації, кожної спільноти й кожної людини. Коли єдність максимальна, тоді й солідарність максимально ефективна. А коли так – точно переможуть і життя, і свобода, і право, і повага.

(...). Душею тих цінностей, які нас із вами об'єднують, є мир. Мир! Україна ніколи не була джерелом будь-яких загарбницьких воєн. І навіть

зараз, хоч це звучить і дещо парадоксально, українська земля є територією миру, бо джерело цієї війни, джерело й причина агресії – поза межами наших кордонів.

Просто уявіть це... Щоночі замість того, щоб нормально засинати, наші люди перевіряють у новинах, чи є попередження, що російська бомбардувальна авіація йде на рубежі запуску ракет над Каспійським морем чи деінде. Це понад півтори тисячі кілометрів від нашої землі! Там війна стає на крила. І коли зрозуміло, що буде чергова російська ракета, буде чергова російська атака, люди одразу вкладають дітей спати, наприклад, у коридорі, де немає вікон і тому безпечніше, чи йдуть в укриття.

Уявіть, що це таке... Жити в громадах, які межують із Росією. Наше прикордоння – три області – постійно страждає від суто терористичних обстрілів із російської території. Майже щоночі й щодня. Міста, села, будинки, школи, церкви, ринки, підприємства – усе... Їх обстрілюють через кордон із території Росії з артилерії чи мінометів, ракетами чи керованими авіабомбами... Це смерть або загроза смерті, яка приходить на нашу землю з Росії.

Сотні українських родин втратили рідних через удари іранських дронів-камікадзе – «Шахедів», які росіяни майже щоночі десятками запускають по наших містах. На щастя, завдяки оборонній допомозі наших партнерів – і ми за неї вдячні – зараз ми можемо збивати більшість «Шахедів». Але, на жаль, не всі. Вони забирають життя наших людей, постійно руйнують нашу інфраструктуру! І все це – теж смерть, яка прийшла з Росії.

(...). Ми захищаємо життя своїх людей, свою свободу, свою незалежність, свої цінності. Мир для українських дітей! Це на нашу мирну землю прийшли ті, хто спалює міста й села та перетворює на чорні руїни все, до чого торкається. Це з Росії в Україну прийшли ті, хто досі окупує Запорізьку атомну станцію та цинічно використовує її як прикриття для постійних обстрілів наших міст. Це з Росії в Україну прийшли ті, хто підірвав дамбу та інші споруди Каховської ГЕС, спричинивши рукотворну катастрофу та колосальний злочин проти людей і природи, і вони зробили це саме на окупованій території.

(...). Я дякую за кожен пакет санкцій проти Росії, які обмежують російський терористичний потенціал. Я дякую світу за кожен одиницю зброї, яка допомагає рятувати людей від російського терору! Я дякую за кожен заморожений актив російської держави й тих осіб, без колаборації яких із Кремлем Росія не стала б державою-терористом...

Усе це допомагає обмежувати агресію – і зброя для нас, і санкції проти Росії, які постійно зростають і не дають їй адаптуватися до тиску світу, і ще – справедливість для українців та всього світу. Справедливість, яку ми наближаємо, створюючи трибунал щодо російської агресії.

Я вдячний вам, Швейцаріє, за те, що ви не залишилися байдужими до горя, яке Росія вкидає на нашу землю своєю агресією. Ви підтримали спільні

європейські санкції проти Росії, і це важлива солідарність, бо санкції наближають фінал цієї агресії. Їх варто посилювати.

Знаю, що у вас триває дискусія щодо дозволів на реекспорт зброї для захисту України. І хочу, щоб кожен учасник, кожна учасниця дискусії пам'ятали один факт: ми запитуємо у світу зброю, щоб наша українська територія знову була територією миру. Вся наша земля, всі наші люди... Лише для цього! Саме так, як передбачено міжнародним правом. Саме так, як про це говорив на початку пан спікер: заснований на правилах міжнародний порядок має гарантувати волю для кожної нації.

Ми не джерело агресії, не територія війни й не якась там зона конфліктів. Ми країна, яка завжди цінувала й цінуватиме мир, і ви знаєте це. Проти такої агресії наш мир може вистояти лише силою зброї.

Ще минулого року – восени, на саміті G19 – я представив українську формулу миру. Різні держави, різні лідери вже беруть участь у зусиллях заради реалізації формули. Вона створена так, щоб кожен у світі міг обрати для себе той компонент відновлення миру та безпеки, який може допомогти реалізувати найбільш ефективно(...).

У березні у нашій розмові із паном Президентом Швейцарії, з паном Берсе, я представив пункти формули миру й наш підхід до її реалізації. І зараз я запрошую всіх вас, пані та панове, усіх вас, Швейцаріє, приєднатися до підготовки Глобального саміту миру та проявити своє лідерство у тій частині формули, у якій ви вважаєте свій національний досвід найбільш корисним для світу та миру.

І ще одне.

Світ пройшов через різні війни, і що більше війни вчинили знищення життя, то більшим ставало й розуміння, що захист від агресії та превенція агресії потребують зусиль – саме колективних і солідарних. Зараз ми захищаємося від агресії, яка наслідуює найгірші війни минулого й шукає найкращі технології сучасності, щоб тероризувати людей, держави та навіть континенти. Нічим, окрім єдності, цього не зупиниш. Зокрема, нашої з вами єдності! (...).

Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Президентом Коста-Рики ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Президентом Коста-Рики Родріго Чавесом Роблесом.

Глава Української держави подякував співрозмовнику за постійну підтримку України з боку Коста-Рики на міжнародних майданчиках і запровадження санкцій проти Росії.

Президент України розповів про ситуацію, що виникла внаслідок руйнування росіянами дамби Каховської ГЕС у Херсонській області. Він наголосив на важливості притягнення агресора до відповідальності.

Володимир Зеленський відзначив регіональне лідерство Коста-Рики в роботі коаліції зі створення спеціального міжнародного трибуналу щодо

злочину агресії проти нашої держави. Президент України також висловив подяку за підтримку резолюції Генеральної Асамблеї ООН щодо української формули миру й запросив Коста-Рику приєднатися до її реалізації.

Співрозмовники обговорили можливість організації саміту Україна – Латинська Америка та скоординували позиції напередодні майбутніх міжнародних заходів.

Президент України виступив зі зверненням до українського народу (Президент України Володимир Зеленський).

(...). Європарламент ухвалив потужну резолюцію на підтримку європейських та євроатлантичних прагнень нашого народу. Є конкретний заклик до лідерів Євросоюзу визначити чіткий шлях набуття нашою державою членства в ЄС.

А в питанні про Альянс Європарламент фіксує саме той сенс нашого українського внеску в євроатлантичну безпеку, який передбачає, що шлях України в НАТО та політичне запрошення до вступу мають бути напрацьовані вже в контексті підготовки до саміту Альянсу у Вільнюсі. Час для інтеграційної та безпекової визначеності очевидно настав, і я дякую за фактичну констатацію цього всім членам Європарламенту й пані Президентці Європарламенту Роберті Мецолі, а також голові Верховної Ради України Руслану Стефанчуку за постійну й результативну роботу з парламентами країн – наших партнерів.

Другий вагомий міжнародний крок за сьогодні – це зареєстрований у Сполучених Штатах законопроект про конфіскацію та передачу наших державі як репарацій активів російської держави – держави-терориста. Я дякую сенаторам США за потужну двопартійну підтримку цього питання про справедливість для України та всіх жертв російського терору.

(...). Сьогодні продовжив звернення до парламентів країн – наших партнерів.

Закликав парламентарів та народ Швейцарії і надалі зберігати єдність та солідарність з нами у захисті спільних цінностей та свободи. Дуже важливо, щоб усі ми в Європі однаково розуміли: лише силою зброї можна зараз захистити той спосіб життя, який ми всі так цінуємо, в усіх країнах – від Атлантики до України, зокрема і в Швейцарії. Це наше спільне завдання – захищати свободу, міжнародне право й людське життя.

Провів і телефонні розмови з представниками двох країн – Белізу та Коста-Рики. Будуємо нові партнерства для України – для підтримки формули миру та наших резолюцій в ООН на захист Статуту ООН і міжнародного права загалом. Обговорив із паном Президентом Коста-Рики та паном Прем'єр-міністром Белізу можливість організувати зустріч Україна – Латинська Америка. Можемо разом дати значно більше захисту свободі та рівності націй у сучасному світі.

Важлива доповідь була сьогодні щодо ситуації на Херсонщині та загалом на півдні країни, на нашій Дніпровщині після російського теракту на

Каховській ГЕС. Ліквідація наслідків катастрофи, допомога людям, забезпечення питною водою та всі інші чутливі та важливі питання. Глава уряду Шмигаль, міністр внутрішніх справ Клименко, профільний заступник керівника Офісу Кулеба, представники місцевої влади. Ще одна доповідь – ситуація у Кривому Розі та Одесі після нещодавніх ударів терористів.

І, звичайно, фронт. Я дякую всім нашим воїнам, кожному підрозділу, кожній бойовій бригаді за сьогоднішній день – за сьогоднішні бої.

Особливо відзначу шість підрозділів. ОСУВ «Хортиця» – десантників нашої потужної 80-ї окремої бригади ДШВ. ОСУВ «Таврія» – воїнів нашої 23-ї окремої механізованої бригади, морпіхів 35-ї і 37-ї окремих бригад, воїнів 128-ї окремої гірсько-штурмової Закарпатської бригади та 128-ї окремої бригади сил ТрО... Дякую всім вам, хлопці, за вашу результативність! За силу, відвагу і за те, що повертаєте Україні українську землю й посилюєте нашу українську волю. (...).

Про призначення І.Мудрої представником України в Конференції учасників Реєстру збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України: Указ Президента України №334/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу – за наведеним посиланням).

Президент звернувся до випускників Національного університету оборони ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський узяв участь в урочистостях з нагоди випуску слухачів Національного університету оборони України. Цьогоріч цей вищий військовий навчальний заклад підготував 317 випускників стратегічного, оперативно-тактичного й тактичного рівнів підготовки.

Звертаючись до офіцерів-випускників, Глава держави наголосив, що сьогодні українське військо стає ще міцнішим, а з ним ще сильнішою стає наша держава Україна.

«Ваш випуск відбувається у важкі й визначальні для нашої держави часи. В часи, коли ми ведемо повномасштабну й запеклу боротьбу проти російських ворогів, російських загарбників. У часи, коли Україна й кожен із нас, кожен з українців робить важливі кроки. За своє життя кожна людина робить мільйони кроків, але тільки лічені з них є визначальними для долі та історії», – наголосив Президент.

Він акцентував, що більшість нинішніх випускників чудово знає, що таке війна, адже дехто став на захист України ще дев'ять років тому, а дехто – 478 днів тому. Тож до університетських аудиторій вони прийшли з великим бойовим досвідом, а після сьогоднішнього випуску знову вирушать на фронт.

«Ви – особливе покоління українського офіцера, ви – основа для подальшої розбудови Збройних Сил України. Разом зі своїми бойовими побратимами ви творите нашу новітню історію з новими перемогами та

новими героями. Від імені Української держави дякую вам за службу Україні!» – сказав Володимир Зеленський.

Присутні вшанували хвилиною мовчання пам'ять усіх, хто віддав своє життя, захищаючи Україну.

Як зауважив Глава держави, на долю нинішнього покоління, зокрема й випускників Національного університету оборони України, випала небезпечна, але, без перебільшення, священна місія – звільнення рідної української землі від російських окупантів, визволення кожного міста й села, здійснення надважких, наднебезпечних і надвизначальних кроків у житті.

«Фактично це три глобальні кроки, і я хочу побажати вам, щоб усі вони були для вас і для нашої України вдалими. Перший крок – це крок уперед. Крок наступу. Крок до знищення ворога. Крок до звільнення України. Крок до свободи. Крок до перемоги. Я бажаю вам, щоб цей крок став рішучим та успішним для всіх вас. Другий крок – це крок додому. Крок переможців до рідних домівок. Крок переможців до рідних, до своїх, до близьких людей. Я бажаю, щоб цей крок вдався вам за найважливішим принципом: повертайтеся з перемогою, повертайтеся живими. І третій крок. Наш спільний крок. Крок у майбутнє. Крок до відбудови й відновлення всієї нашої української землі. Крок для наших дітей і онуків, майбутніх поколінь. Крок до перемоги й процвітання України», – сказав Володимир Зеленський.

(...). Володимир Зеленський також відзначив колектив Національного університету оборони України, який готує воїнів найвищого рівня, розвиває людський капітал усіх складових сфери оборони й безпеки держави за найкращими практиками та стандартами, сумісними з освітніми програмами країн-партнерів.

На цей час у Національному університеті оборони здійснюється підготовка фахівців у шести галузях знань за десятьма спеціальностями та 52 освітніми програмами в семи інститутах і 12 навчально-наукових центрах.

«Понад тисячу слухачів та офіцерів постійного складу університету виконували й далі виконують бойові завдання, захищаючи державу від ворога. 64 офіцери Збройних Сил України та чотири офіцери Національної гвардії, які навчалися тут, мають почесне звання Героя України. Я дякую всім, хто готує нове покоління українських військових командирів», – зазначив Глава держави.

Після завершення виступу Президента вручив дипломи з відзнакою та нагрудні знаки за відмінне закінчення вищого військового навчального закладу 15 офіцерам – випускникам стратегічного та оперативного рівнів підготовки (5 осіб отримали нагрудні знаки, 10 – дипломи з відзнакою).

В урочистостях з нагоди випуску слухачів Національного університету оборони України також взяли участь: керівник Офісу Президента Андрій Єрмак, Головнокомандувач Збройних Сил Валерій Залужний, секретар Ради національної безпеки і оборони Олексій Данілов.

Глава держави також оглянув виставковий проект «Сталеві полотна» в Національному університеті оборони України.

Росія намагається зробити агресію глобальною нормою – Президент України після зустрічі з делегацією африканських країн у Києві ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Президентом Союзу Коморських Островів Азали Ассумані, Президентом Південно-Африканської Республіки Сирілом Рамафосою, Президентом Республіки Сенегал Макі Саллем, Президентом Республіки Замбія Хакаінде Хічлемою та Прем'єр-міністром Арабської Республіки Єгипет Мустафою Мадбулі, які прибули до нашої держави з візитом.

У зустрічі також взяли участь спеціальні представники президентів Республіки Конго Флоран Нтсіба та Республіки Уганда Рухакана Ругунда.

Вітаючи делегацію країн Африки в Україні, Володимир Зеленський відзначив, що голос Африканського континенту повинен чути світ, зокрема, коли йдеться про фундаментальні безпекові питання й відновлення реальної сили Статуту ООН та всієї системи міжнародного права.

«На жаль, цей день почався із чергової російської терористичної атаки проти України. Крилаті й балістичні російські ракети сьогодні показали реальне зневажливе ставлення Росії і до зусиль щодо відновлення миру, і до всіх лідерів світу, які намагаються захистити світ від агресії.(...)», – наголосив Глава Української держави.

Він акцентував, що припинення російського терору й виведення російських військ з усієї території України – це єдине, що здатне зупинити цю війну.

«Україні та всьому світу не потрібні ані «заморожені» конфлікти, ані війни, що тліють. Мир потрібен», – переконаний Володимир Зеленський.

Зокрема, під час зустрічі в Києві він презентував лідерам африканських країн українську формулу миру й поінформував про те, як конкретні пункти формули приведуть до відновлення повної безпеки для України та всіх інших держав і народів, які так чи інакше страждають від наслідків російської агресії.

«Продовольча безпека, радіаційна безпека, безпека мореплавства, стабільність глобальних ринків і соціальний спокій у світі – усе це можливе лише тоді, коли агресії не буде й коли буде реалізована формула миру. Всі нації світу заслуговують на те, щоб жити вільно, без нав'язування чужої волі військовим чи політичним шляхом», – зазначив Глава держави.

Він висловив подяку всім учасникам зустрічі за підтримку принципу територіальної цілісності держав та захищеності націй від агресій.

«Сьогодні побачив перспективу нашої спільної роботи над конкретними пунктами формули миру. Звичайно, я запросив держави Африки взяти участь у Глобальному саміті миру, який ми готуємо», – додав Володимир Зеленський.

Глава Української держави також зауважив, що сьогодні президенти, очільник уряду та високі представники африканських держав відвідали Бучу на Київщині й побачили наслідки російської окупації. (...).

Під час перемовин ішлося про російський теракт на Каховській ГЕС та його наслідки для людей, довкілля й інфраструктурних об'єктів, зокрема для Запорізької атомної електростанції, яку російські війська окупують уже понад рік і використовують як прикриття для обстрілів українських міст.

«Радіація не знає кордонів між державами й може досягти будь-якого континенту. Лише деокупація Запорізької АЕС та її повернення під український контроль може гарантувати надійний захист від радіаційних інцидентів на станції. Закликав учасників нашої зустрічі представити своє бачення, як цього досягти, коли єдине, що цікавить Росію, – це збільшення виробництва ракет для терору й нові злочини проти людей та міжнародного порядку, проти природи й Статуту ООН», – наголосив Володимир Зеленський.

Він акцентував, що будь-які переговори керівництво Росії сприймає як можливість накопичити силу й розширити агресію, і Україна вже в цьому переконалася.

«Ще раз зазначу: потрібен реальний мир, а отже, реальне виведення російських військ з усієї нашої незалежної території», – сказав Президент.

Крім того, під час зустрічі сторони обговорили питання продовольчої безпеки світу, у якому Україна вже продемонструвала свою глобальну силу. Володимир Зеленський представив учасникам переговорів результати двох експортних ініціатив: Чорноморської зернової ініціативи та гуманітарної програми «Зерно з України».

«Ми реально допомагаємо світу й конкретно – багатьом народам Африки, Азії, Європи зберігати соціальну стабільність і цінову передбачуваність на продовольчому ринку завдяки нашому експорту. Разом із партнерами працюємо над зерновими хабами в Африці. Постачання продовольства має бути надійно гарантоване, і право кожної людини на їжу має бути забезпечено попри будь-які намагання таких держав, як Росія, використовувати загрозу голоду та соціальної нестабільності для шантажу народів», – заявив Президент.

Він звернувся до учасників зустрічі з пропозицією презентувати своє бачення того, що можна спільно зробити для кращого забезпечення глобальної продовольчої безпеки та створення, зокрема, зернових хабів.

Також, за словами Глави держави, Україна має конкретні пропозиції для розвитку людського капіталу країн-партнерів, передусім завдяки цифровій стійкості соціальних і державних інституцій.

«Ми готові значно розширити освітні програми для студентів, зокрема з країн Африканського континенту», – зазначив Володимир Зеленський.

«Але передусім ми маємо відновити повну силу Статуту ООН і припинити цю жорстоку російську агресію та звільнити нашу землю, наших людей від російського імперського зла. Для цього потрібні глобальні зусилля, і я дякую всім, хто здатен до таких зусиль і допомагає Україні, а отже, собі, своїй власній безпеці», – сказав Президент.

Про визнання таким, що втратив чинність, Указу Президента України від 22 лютого 2013 року № 85/2013: Указ Президента України №335/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

1. Визнати таким, що втратив чинність, Указ Президента України від 22 лютого 2013 року № 85/2013 «Про присвоєння імені Івана Черняховського Національному університету оборони України». (...).

Президент Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). Сьогодні був довгий день. Багато подій, багато новин. Зустріч у спеціальному форматі – Україна плюс країни Африки. Тривалі дискусії... Формула миру, безпекові питання, зерно, наші спільні можливості захистити принципи та цілі Статуту ООН, захистити нації від агресій. Закликав лідерів і держави Африки взяти участь у Глобальному саміті миру, який ми готуємо. Україну чутимуть в усьому світі, і весь світ ми залучимо до реалізації формули миру. Непросто, але ми працюємо.

Був сьогодні й випуск курсу в Національному університеті оборони України. Я мав честь привітати наших офіцерів. Дуже приємно.

Особливо вдячний нашим силам ППО – кожному і кожній, хто захищає українське небо. Збиті сьогодні російські ракети, зокрема шість балістичних, – це дуже важливо й символічно. Росії нікого не залякати.

І була сьогодні ще одна подія, ще один пункт мого графіка, про який поки не повідомлялося. Це військовий кабінет. Наші командувачі – генерали Сирський, Тарнавський, Залужний, Шаптала. І наші командири на конкретних напрямках активних дій – поки не називаю прізвищ, усьому свій час. Наш рух уперед – це найважливіше. Кожен наш воїн, кожен наш новий крок, кожен метр звільненої від ворога української землі – це найважливіше. І був Буданов... Окремі кроки. (...).

Президент України виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). Хочеться сьогодні подякувати. Подякувати всім нашим партнерам, які реально допомагають і які за цей тиждень зробили нові кроки у підтримці нашої держави, наших людей.

Сполучені Штати – я хочу вам подякувати за черговий вагомий пакет допомоги зброєю. ППО, артилерія і снаряди для «Хаймарсів», протитанкова зброя, бронетехніка, інші інструменти захисту свободи. Дякую!

Нідерланди – дякую за новий оборонний пакет, який посилить наш повітряний щит.

Спільна робота – і Нідерландів, і Америки, і Данії, і Великої Британії – для закупівлі ракет ППО. Це те, що врятує тисячі наших людей.

Німеччина – дякую за доставлену цього тижня техніку, за незмінну потужність у захисті життя від російського ракетного терору. Дякую за готовність надавати нам ракети для «Петріотів»!

Італія – дякую за реалізацію наших оборонних домовленостей!

Дякую, Данія за готовність оперативно працювати, щоб наша коаліція сучасних винищувачів реально наблизила завершення цієї війни нашою перемогою. Спільною перемогою! Ще раз дякую!

Данія і Норвегія – окремо хочу вам подякувати за вашу за спільну роботу заради посилення нашої артилерії. Росія принесла в Європу таку війну, коли саме від артилерії залежить, чи рухається свобода вперед. Дякую за передані нашим воїнам снаряди!

Швеція – дванадцятий пакет оборонної допомоги і реальна готовність розпочати підготовку наших пілотів на сучасних винищувачах. Дякую!

Велика Британія – дякую за незмінне лідерство в розширенні наших оборонних можливостей та за кожну надану нам далекобійну ракету – всі вони працюють на сто відсотків. Цього тижня є рішення про додаткову підтримку. Ще раз дякую!

Канада – дякую за незмінну допомогу та за нові опрацьовані нами кроки, які зараз – реалізуються. Артилерія, ППО...

Дякую всім країнам-учасникам «Рамштайну» – чергове засідання відбулось цього тижня. Дякую за незмінну конструктивність!

Окремо хочу подякувати кожній країні, кожному лідеру, усім містам і громадам у країнах-партнерах, усім міжнародним організаціям, які допомагають нам долати наслідки російського теракту на Каховській ГЕС. Ми ще раз доведем нездоланність нашої спільної сили, коли повернемо нормальне життя усім людям і громадам, які постраждали від цього російського зла екоциду.

Польща – дякую за ухвалену Сеймом резолюцію на підтримку членства України в НАТО. Правильні сигнали у правильний час – коли готуємо змістовне наповнення для саміту у Вільнюсі.

Люксембург – я хочу вам подякувати за рішення парламенту, яким визнається історична правда, правда про Голодомор – геноцид українського народу. Люксембург став 26-ю державою, яка офіційно визнала Голодомор геноцидом. І далі працюємо – для глобального визнання правди.

І, звичайно, велика подяка всім тим, хто тренує наших воїнів... хто навчає наших героїв своєму досвіду і хто сам навчається в українців. Навчається українській стійкості, сміливості, незламному бажанню вибороти життя для своєї країни й українських дітей. Обов'язково це буде – виберемо! Переможемо.

ОСУВ «Таврія» – до речі, я хочу вам подякувати за рух уперед, воїни! Молодці! Усі наші воїни на Сході, міцні воїни – я дякую вам за стійкість і влучність! (...).

Офіційна діяльність дружини Президента України

Перша леді зустрілася з дітьми, які проявили особистий героїзм під час війни ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська поспілкувалася з українськими дітьми, які проявили особистий героїзм під час повномасштабної російської війни. У зустрічі «Діти-герої» в Києві також взяла участь заступниця міністра внутрішніх справ України Катерина Павліченко.

На заході були присутні: семирічна Олександра Паскаль з Одеси, яка втратила ногу в результаті російського обстрілу, однак продовжує займатися улюбленою спортивною гімнастикою – на протезі, 12-річний Костянтин Орехов із смт Велика Димерка, який урятував сестру, бабусю й дідуся з будинку після влучання хвостової частини російської ракети «Ураган», десятирічна Нікіта Савічева із Сумщини, яка врятувала з пожежі двох молодших братиків і сестру, 12-річний Олександр Дем'яненко з Полтави, який виніс з охопленої вогнем квартири сестричку, семирічна Соломія Реут із Дніпра, яка збирає гроші для ЗСУ, граючи в центрі міста на сопілці, 14-річний Арсен Аджубей із Білої Церкви, який попри свій діагноз – аутизм – створює й продає картини, щоб допомогти захисникам, 16-річний Валентин Чорний із села Гора на Київщині, який у перші дні російського нападу допомагав прикордонникам, дев'ятирічний Богдан Печений із Бахмута, який втратив унаслідок російського обстрілу обох батьків.

До зустрічі як ментори долучилися військові, нагороджені, зокрема, орденами «За мужність», а також родичі дітей.

Дружина Президента наголосила, що в той час, як дорослі борються з нападником, зокрема, на полі бою, діти протистоять у свій спосіб.

«Тисячі дітей по всій країні рятують, долають, допомагають. Їм випало надто багато – не лише як для дітей, а і як для будь-якої людини. Але вони показали й показують, як можна гідно з цим жити. Вони не діти війни – вони наші діти! Впевнена: скоро вони залишать війну позаду як епізод свого довгого й повноцінного життя. І житимуть його переможцями», – сказала Олена Зеленська.

Олена Зеленська: Подолане насильство – не лише те, яке покаране, а й те, якому запобігли ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська взяла участь у дев'ятому засіданні урядової Комісії з питань координації взаємодії органів виконавчої влади щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, під час якого було обговорено питання запобігання та протидії домашньому насильству в умовах війни. Засідання відбулося під головуванням віце-

прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Ольги Стефанішиної.

Під час зустрічі представники міністерств та інших органів виконавчої влади, Верховної Ради, Офісу Генерального прокурора, міжнародних і громадських організацій презентували результати роботи із запобігання та протидії домашньому насильству в умовах війни, а також погодили подальші кроки щодо комплексної підтримки громадян для запобігання такому насильству в родинях.

«Насильство агресора проти нашої держави – не привід забувати про побутове насильство в суспільстві. У наших родинях, на наших вулицях, у наших домівках. Воно нікуди не поділося. Бо рівень тривожних розладів у суспільстві зростає. Там, де в мирні часи закінчилось би сваркою, може статися бійка та навіть загибель», – наголосила дружина Президента.

Ольга Стефанішина зазначила, що постійний стрес, гнів, втрата житла, роботи, розділеність родин впливають на зростання напруженості, недовіри в сім'ях, що може перерости в домашнє насильство. Вона акцентувала на важливості проактивної ролі держави в мінімізації ризиків збільшення кількості таких випадків.

«Статистика стосовно домашнього насильства показала: за п'ять місяців 2023 року кількість звернень зросла на 39,8% порівняно з аналогічним періодом минулого року. Тож ми повинні спільно напрацювати комплексну стратегію допомоги громадянам, їхнім сім'ям, щоб вони мали ресурс впоратися з травмами й наслідками війни», – сказала віце-прем'єр-міністр.

Для цього в межах засідання, зокрема, було презентовано пропозиції щодо інформаційно-просвітницької кампанії, що сприятиме здоровим стосункам у родинях, підтримці не лише постраждалих, а й тих, хто може стати потенційним кривдником.

Окрему увагу було приділено необхідності внесення змін до законодавства, що регулює питання запобігання та протидії домашньому насильству.

«Бо подолане насильство – не лише те, яке покаране, а й те, яке взагалі не сталося, якому ми запобігли. Прошу вас на своєму місці стати такими запобіжниками», – закликала учасників Олена Зеленська.

Олена Зеленська зустрілася з віце-президентом Європейської комісії Маргарітисом Схінасом ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська разом із заступником керівника Офісу Президента Ігорем Жовквою провела зустріч із віце-президентом Європейської комісії з питань популяризації європейського способу життя Маргарітисом Схінасом.

Сторони обговорили спільні ключові напрями роботи. Це, зокрема, освіта, медицина, культурний простір.

Дружина Президента подякувала Маргарітісу Схінасу за підтримку України й особистий візит до Києва – він відвідує нашу країну вже втретє з початку повномасштабного російського вторгнення.

«Ваші візити свідчать про відданість нагальному пріоритету – захистити європейський спосіб життя не лише всередині ЄС, а й в Україні, де люди за вибір європейських цінностей змушені щоденно платити життями», – наголосила Олена Зеленська.

Співрозмовники обговорили співпрацю в медицині, освіті та захисті українських тимчасових переселенців. Ці напрями є пріоритетними в роботі віце-президента Єврокомісії. Серед іншого йшлося про програму ментального здоров'я, ініційовану першою леді України торік.

«На цей час тисячі людей, які можуть надавати допомогу на першій лінії (як із державного, так і з недержавного сектору) проходять навчання відповідно до інтервенцій ВООЗ. Але це менш як 10% усіх фахівців, тож я пропонувала б розглянути можливість залучити експертизу фахівців із Європейського Союзу та масштабувати навчання. Особлива сфера інтересу – допомога травмованим дітям і підліткам», – зазначила дружина Президента.

Вона ознайомила гостя з напрямками діяльності Olena Zelenska Foundation. Це, зокрема, будівництво укриттів для українських шкіл і надання ноутбуків учням та вчителям для дистанційного навчання.

«Через постійні обстріли 2,7 мільйона школярів у 2023 році не мали змоги весь час навчатися очно, а дистанційна освіта стала для багатьох родин і вчителів викликом. Але освіта в Україні має бути доступною для всіх. Тому моя фундація прагне забезпечити українських школярів і педагогів усім необхідним для безпечного й комфортного навчання. Діти завжди були й будуть пріоритетом для фундації», – сказала дружина Президента.

Загалом у 2022–2023 роках у межах проекту Olena Zelenska Foundation 38 856 українських учителів із 12 областей отримали ноутбуки разом із програмним забезпеченням.

Завдяки підтримці Посольства України в Республіці Корея вдалося забезпечити ноутбуками 500 школярів.

Про передачу фундації ще 2500 ноутбуків, які найближчим часом будуть відправлені в Україну, після зустрічі з першою леді оголосила міністерка з питань зміни клімату та навколишнього середовища ОАЕ Маріам Альмхейрі.

«Сподіваємося разом із нашими друзями зробити освіту й медицину найякіснішими та доступними для українців, хоч би де вони були», – наголосила Олена Зеленська.

Крім того, було обговорено просування України на шляху до вступу в ЄС. Заступник керівника Офісу Президента Ігор Жовква подякував віце-президенту Єврокомісії за всебічну підтримку нашої країни на цьому напрямі.

«Україна наполегливо рухається шляхом адаптації права Євросоюзу та завершення виконання рекомендацій Єврокомісії, необхідних для набуття

членства. Розраховуємо на позитивну проміжну оцінку поступу України на шляху до ЄС та відкриття переговорного процесу до кінця року, до якого Україна вже активно готується», – сказав заступник керівника Офісу Глави держави.

Олена Зеленська: Постраждалим від сексуального насильства потрібні безпека, повага та справедливість ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська взяла участь у заході «Діємо на користь постраждалих» (Acting for survivors), організованому з нагоди Міжнародного дня боротьби із сексуальним насильством в умовах конфлікту, який відзначається за ініціативою Генеральної Асамблеї ООН щороку 19 червня.

До заходу також долучилися: віце-прем'єр-міністерка з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Ольга Стефанішина, Генеральний прокурор України Андрій Костін, уповноважений Верховної Ради з прав людини Дмитро Лубінець, спеціальна представниця Генерального секретаря ООН з питань сексуального насильства Праміла Паттен, спеціальний представник Прем'єр-міністра Великої Британії з питань запобігання сексуальному насильству лорд Ахмад Вімблдонський, виконавча директорка Global Survivors Fund та директорка-засновниця Dr. Denis Mukwege Foundation Естер Дінгеманс.

З початку повномасштабної агресії РФ в Україні зафіксовано 208 випадків сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом. Зокрема, це зґвалтування, каліцтво або насильство над статевими органами, примусове оголення, погрози та спроби зґвалтування, примус дивитися на сексуальну наругу над близькими тощо. Серед постраждалих 140 осіб – жінки, 68 – чоловіки, з них 13 – неповнолітні (12 дівчат і 1 хлопець). Розкрито 61 злочин.

Найбільша кількість випадків сексуального насильства наразі зафіксована в Херсонській області – 68. Водночас у Київській області зафіксовано 52 таких злочини, у Донецькій – 50, у Харківській – 19, у Запорізькій – 7, у Миколаївській – 5, у Чернігівській – 4, у Луганській – 3.

«Останні дні у нас проходять під знаком порятунку Херсонщини від влаштованої росіянами повені, однак ця тема дуже дотична до нашої сьогоденної. Бо з усіх випадків вчиненого окупантами сексуального насильства, які розслідує зараз наша прокуратура, більшість зафіксовано саме на Херсонщині. На другому місці – Київщина, на третьому – Донеччина. Про що це свідчить? Про те, що всі ці злочини – не випадковість Це демоверсія поведінки, яку вони збиралися продемонструвати по всій Україні, в кожному місті й селі», – наголосила дружина Президента.

Учасники та гості Acting for survivors мали змогу ознайомитися з інформацією та ключовими принципами роботи центрів допомоги врятованим.

«Багато було розчарувань з початку повномасштабної війни. Система ООН, інші партнери не були готові до такої війни, не знали, як діяти. 24 лютого ми жили під землею, єдиним інструментом роботи був лише телефон, і ми кричали всьому світові, просили допомогти нам. У нашій пам'яті назавжди залишаться ті дні, коли ми постійно чули «ні». Ми дуже довго боролись, аби це змінити. Зрештою нам багато чого вдалося за рік. Наша боротьба змінює світ», – розповіла Ольга Стефанішина.

Під час заходу також обговорили важливість професійної підготовки фахівців, спроможних забезпечити ефективну допомогу постраждалим від сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом.

«Від держави зараз потрібне найскладніше та найважливіше. Щоб справедливість настала, щоб люди свідчили, довірили свої історії, ми маємо підтримати постраждалих просто зараз, забезпечити їм головне – повагу та безпеку», – зазначила Олена Зеленська.

Крім того, учасники приділили увагу важливості співголозування України до 2024 року у новоствореному Глобальному альянсі із запобігання сексуальному насильству під час війни. Наша країна спільно з партнерами готова нарощувати свій потенціал і зміцнювати наявні механізми реабілітації постраждалих, щоб допомогти кожній людині, яка зазнала тортур і сексуального насильства, покарати кривдників і не допустити повторення подібних злочинів у майбутньому.

«Справедливість, тобто покарання російських злочинців, потрібна не лише жертвам. Вона потрібна, щоб подібне не повторилося ніде. Отже, це має бути потрібне також і світові, бо, коли дозволяєш насильство десь, воно приходить до тебе. Ось чому трибунал щодо російських злочинів повинен бути не локальним, а міжнародним», – резюмувала перша леді.

Фундація Олени Зеленської реалізувала проект із забезпечення ноутбуками вчителів для дистанційної освіти ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді Олена Зеленська провела онлайн-зустріч із Ганною Новіковою з криворізької гімназії. Вона одна із понад 38 тисяч українських вчителів, яка отримала ноутбук від Фундації.

Пані Ганна викладає інформатику у 5 класі криворізької гімназії та веде міжгалузевий курс STEM (наука, технології, інженерія та математика). Цей курс потребує значної практики. Дистанційно це робити складно, але вчителька добирає такі відео, які можна переглядати на будь-якому пристрої, адже навчання в гімназії відбувається онлайн.

Фундація Олени Зеленської з 2022 року працює в напрямі освіти задля покращення умов дистанційного навчання. У фокусі діяльності, зокрема, допомога вчителям та учням, які вимушено перейшли на онлайн-формат занять через повномасштабну війну.

На сьогодні школи в Україні працюють переважно у змішаному або дистанційному форматі.

Разом із HP та Microsoft, партнерами проекту Digital Equity for Ukraine Глобальної бізнес-коаліції для освіти (GBC-Education), у співпраці з Ukraine House Foundation, Посольством України у Сполучених Штатах Америки та Міністерством освіти та науки України, у 2022-2023 роках Фундація передала ноутбуки із програмним забезпеченням для 38 856 українських вчителів із 12 областей.

Завдяки підтримці Посольства України в Південній Кореї також вдалося забезпечити 500 школярів ноутбуками.

Крім того, очікується надходження 2 500 ноутбуків у межах співпраці з урядом ОАЕ.

Олена Зеленська провела зум-зустріч із Ганною Новіковою, вчителькою однієї з криворізьких шкіл, яка отримала ноутбук у межах програми Фундації.

«Під постійними російськими обстрілами міста вчителька дає своїм учням найкращі, найякісніші знання, які точно знадобляться після перемоги. Але вони рятують уже зараз – бо діти вчать думати, приймати рішення і просто цікаво проводять час попри війну. Рада, що вона зможе тепер проводити свої захоплюючі уроки за допомогою якісної техніки. І вони трансформуються у мрії та плани багатьох-багатьох дітей», – відзначила Олена Зеленська.

Наразі потреба вчителів України становить 81 309 ноутбуків. У першу чергу техніка потрібна вчителям на Сході та Півдні (Харківська, Донецька, Луганська, Херсонська, Миколаївська, Одеська, частина Дніпропетровської та Запорізької областей).

Потреба у девайсах для учнів становить 526 839 одиниць. Загалом ситуація із забезпечення дітей гаджетами – критична. У більшості областей потреба задоволена на 0-15%.

Міністерство освіти і науки України підкреслює важливість залучення партнерів, міжнародних та донорських організацій у забезпеченні вчителів необхідними девайсами.

Заступник міністра освіти і науки України з питань європейської інтеграції Євген Кудрявець зазначає: «Для вчителів це не просто гаджет – це про можливість навчати та про доступ до освіти для їхніх учнів. Наша команда продовжить працювати над відновленням освітнього процесу. Доступ до освіти – це базове право дітей, за яке ми зараз боремось із обставинами та викликами війни».

Перша леді Олена Зеленська планує відвідати Ізраїль наступного тижня на запрошення ізраїльської колеги Міхаль Герцог ([Укрінформ](#)).

Зеленська познайомила з Герцог під час коронації британського монарха Чарльза III 6 травня цього року.

Візит Зеленської зосереджуватиметься на спільному проєкті перших леді щодо прийняття ізраїльських програм стійкості для допомоги українцям,

які страждають від симптомів посттравматичного стресового розладу (ПТСР).

Також українська перша леді планує відвідати поранених українських військових, які знаходяться на лікуванні в Ізраїлі.

Завдяки нещодавнім змінам до законодавства у реформі шкільного харчування всі школи і дитсадки України зможуть обирати власну модель отримання їжі для дітей ([Укрінформ](#)).

Про це повідомила в Телеграмі дружина Президента Олена Зеленська.

(...) За словами Зеленської, тепер школи мають змогу обирати свою модель харчування.

Базові кухні працюватимуть усередині навчальних закладів, як це і відбувалося раніше.

Опорна кухня схожа на базову - вона теж функціонує всередині школи, але тут можуть готувати страви і для навколишніх освітніх закладів, де неможливо організувати кухню або ж це економічно невитібно.

Фабрика-кухня — абсолютно нова для України модель організації харчування, коли для приготування страв використовують потужності окремого підприємства, і вони забезпечують їжею школи чи дитсадки цілої громади.

Як зауважила перша леді, ці зміни несуть за собою низку важливих переваг. Насамперед, за її словами, це рівність (...).

Крім того, це оптимізація ресурсів - насамперед, електроенергії та води. Приготування в одній опорній кухні чи на фабриці-кухні дає можливість ефективно використовувати їх.

Також це забезпечує контроль якості, оскільки на одну кухню легше підібрати кваліфікований персонал, забезпечити її новітнім обладнанням, проконтролювати усі процеси відповідно до технологічних карт.

Дружина Президента нагадала, що будівництво першої в країні фабрики-кухні у квітні стартувало у Бучі. Другу таку фабрику побудують у місті Лозовій на Харківщині (...).

Міжнародна підтримка України

Політико-правова допомога

Столтенберг запропонував приєднання України до НАТО без виконання плану дій ([УНІАН](#)).

Столтенберг підтвердив позицію, згідно з якою «всі союзники згодні з тим, що Україна стане членом НАТО».

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

В приватному порядку пропонував союзникам погодитися про те, що Україна може приєднатися до НАТО після війни без виконання плану дій щодо членства.

Даний план викликав схвалення Білого дому. Президент США Джо Байден заявив, що «відкритий» для цього плану під час зустрічі з главою Альянсу Столтенбергу під час їхньої зустрічі у Вашингтоні у вівторок. Підтримка США як найважливішого члена НАТО має велике значення для відмови від вимоги ПДЧ.

У п'ятницю Столтенберг підтвердив позицію, згідно з якою «всі союзники згодні з тим, що Україна стане членом НАТО»:

«На саміті у Вільнюсі ми збираємося обговорювати не запрошення, а те, як нам наблизити Україну до НАТО. І я впевнений, що ми знайдемо хороше рішення», – сказав глава Альянсу.

В Естонії розробили механізм конфіскації заморожених активів Росії ([УНІАН](#)).

Уряд Естонії схвалив принципи використання заморожених в країні російських активів для підтримки України.

Міністр закордонних справ Естонії Маргус Цахкна:

Естонія стала першою європейською країною, яка розробила подібне правове рішення.

Європейський союз працює над пошуком цього юридичного варіанту, але ми підготували юридичне рішення, при якому ми можемо використовувати заморожені активи Росії як країни-агресора і використовувати їх в якості компенсації для потреб відновлення України.

МЗС найближчим часом внесе в уряд проект відповідної поправки до закону.

Президенти Уганди і Єгипту відмовилися зустрічатися з Путіним ([УНІАН](#)).

Глава Єгипту Абдул-Фаттах Халіл Ас-Сісі і президент Уганди Йовері Мусевені відмовилися їхати в Росію і зустрічатися з Володимиром Путіним,

якого зажадав заарештувати Міжнародний кримінальний суд. Про це пишуть угандійська газета Daily Monitor і ТАСС.

Йовері Мусевені мав прилетіти в Санкт-Петербург після завершення Петербурзького економічного форуму (ПМЕФ) для участі в мирній місії лідерів африканських держав. Однак, як пише газета, президент Уганди 7 червня нібито захворів на ковід і перебуває на самоізоляції. Замість себе він відправить до Санкт-Петербурга представника з особливих доручень, експрем'єр-міністра Рухакану Ругунду.

Президент Єгипту планував приїхати на ПМЕФ, проте в підсумку держава, яка виступає на форумі країною-гостем, знизилася статус участі до прем'єр-міністра Мустафи Мадбулі, розповіли джерела ТАСС в Каїрі. За їх словами, списки делегатів ще формуються, всього в них можуть увійти близько 50 осіб.

Європарламент закликає НАТО запросити Україну до Альянсу (УНІАН).

Зокрема, євродепутати очікують, що набуття Україною членства в Альянсі розпочнеться після припинення війни і буде завершено якомога скоріше.

Європейський парламент закликає країни-члени Організації Північноатлантичного договору виконати зобов'язання перед Україною і прокласти шлях до запрошення Києва приєднатися до оборонного Альянсу.

Як сказано на сайті Європарламенту, відповідну резолюцію підтримало 425 депутатів, висловилося проти 38 і утрималось 42.

Зокрема, у резолюції євродепутати висловили очікування, що «процес вступу розпочнеться після припинення війни і буде завершений якомога скоріше».

Водночас, як наголосили в Європарламенті, доки буде досягнуто Україною повноправного членства, Європейський Союз і його країни-члени та союзники НАТО повинні тісно співпрацювати з Україною для розроблення тимчасових рамок для безпекових гарантій, які мають бути втілені одразу після війни.

У резолюції відзначається, що інтеграція України до НАТО і Євросоюзу посилить регіональну і глобальну безпеку, а також зміцнить зв'язок між Україною і Євроатлантичною спільнотою.

Разом з тим, в Європарламенті сподіваються, що переговори про вступ України до Євросоюзу розпочнуться цього року.

Окрім того, депутати наголосили, що знищення Каховської ГЕС – це військовий злочин. Вони найбільш суворим чином засудили підлив греблі.

Вони підкреслили, що усі винні у скоєнні військових злочинів, у тому числі у підливі Каховської ГЕС, будуть притягнені до відповідальності у відповідності до міжнародного права.

Також у резолюції висловлюється заклик затвердити всебічний і адекватний пакет відновлення для України із зосередженням уваги на негайній, середньо- і довгостроковій допомозі, відбудові і відновленні.

Євродепутати наголошують на важливості поєднання процесу відбудови України з підготовкою до вступу в ЄС та поточними внутрішніми українськими реформами.

Сейм Польщі підтримав членство України в НАТО (УНІАН).

Сейм Польщі 16 червня прийняв резолюцію про членство України в НАТО. За постанову проголосували 443 депутати, проти – два, а утрималися сім.

«Беручи до уваги самовідданість українського народу та його суверенне право на вибір власного шляху розвитку, Сейм Республіки Польща повністю підтримує європейські та євроатлантичні прагнення України», – пише видання «Польське радіо».

Раніше в п'ятницю підтримку прийнятої резолюції висловили всі парламентські утворення, вважаючи, що це зміцнить Альянс і відповідає інтересам Польщі. Оточення Конфедерації було проти, вважаючи, що така позиція може втягнути Польщу у світовий конфлікт.

У резолюції підкреслюється, що сьогодні Україна захищає не тільки свою державність, а й спільні цінності, такі як демократія і порядок, засновані на міжнародному праві.

«Враховуючи самовідданість українського народу та його суверенне право обирати власний шлях розвитку, Сейм Республіки Польща повністю підтримує європейські та євроатлантичні прагнення України. Її війська стають все більш схожі на сили НАТО і набувають досвіду на полі бою. Тому з військової точки зору вступ України до НАТО також буде вигідним для Північноатлантичного союзу», – зазначено в документі.

У ньому також зазначено, що рішення про вступ до НАТО залишається за зацікавленою державою і державами-членами Альянсу.

«Майбутній саміт у Вільнюсі має вирішальне значення для відносин НАТО-Україна і повинен стати місцем обговорення їх майбутнього. Процедура запрошення Фінляндії та Швеції до Альянсу може бути застосована і до України. Сейм Республіки Польща підтримує зусилля по зміцненню політичного і практичного співробітництва між Північноатлантичним союзом і Україною і досягненню консенсусу щодо вступу України в НАТО», – підкреслили польські політики.

Німеччина вперше прийняла стратегію нацбезпеки: Росія визнана головною загрозою (УНІАН).

Німеччина в середу опублікувала першу Стратегію національної безпеки країни, в якій назвала Росію головною загрозою для своєї безпеки і безпеки всього євроатлантичного простору, а також дала зрозуміти, що хоче розвивати партнерські відносини з Китаєм.

Як повідомляє Bloomberg, у стратегії нацбезпеки уряд Німеччини також закріпив в якості мети офіційної політики мету НАТО щорічно в середньому витратити не менше 2 % обсягу виробництва на оборону.

«Сьогоднішня Росія на даний момент являє собою найсерйознішу загрозу миру і безпеці в євроатлантичному регіоні», – йдеться в документі.

Що стосується Китаю, уряд Німеччини заявив, що «елементи суперництва та конкуренції посилюються в останні роки», заявивши, що уряд у Пекіні «залишається партнером, без якого не можна вирішити багато найгостріших глобальних проблем».

Відзначається, що прийняттю документа передувала багатомісячна суперечка між партіями правлячого альянсу, і опозиційні законодавці звинуватили уряд в тому, що він ставить партійну політику вище потреб країни.

Представник із зовнішньої політики партії СДПН Олаф Шольца Нільс Шід:

Нова стратегія безпеки забезпечує «істотну основу» для закріплення зовнішньополітичних цілей і принципів Німеччини.

Агресивна війна Росії і авторитарні тенденції в інших частинах світу означають, що ми повинні більш рішуче проектувати себе назовні.

Відносини Німеччини та Росії:

Канцлер Німеччини Олаф Шольц: заявляв, що не збирається остаточно розривати відносини з Путіним і прихильний ідеї мирних переговорів.

Планую знову поговорити з главою РФ Володимиром Путіним і закликати його вивести війська з України.

У березні уряд Німеччини прийняв рішення вислати не менше 30 російських дипломатів з території країни. Їх підозрюють у вербуванні німецьких інформаторів з політики, бізнесу, науки та збройних сил.

Канада відкрила ринок для молочної продукції з України (Укрінформ).

«Завдяки спільній роботі Держпродспоживслужби та МЗС відкрито новий ринок для збуту продуктів українського виробництва, а саме молока та молочних продуктів до Канади», – йдеться в повідомленні Державної служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів.

Пояснення до вимог законодавства Канади, які стосуються виробників молочних продуктів та які вказані у зоосанітарному сертифікаті, опубліковано на офіційному вебпорталі Держпродспоживслужби.

Для того, щоб розпочати експорт харчових продуктів оператор ринку має звернутися до територіального органу служби за місцем розташування потужності.

Європарламент визнав підрив Каховської ГЕС росіянами воєнним злочином (УНІАН).

Депутати Європейського парламенту назвали підриг греблі Каховської ГЕС російськими окупантами 6 червня воєнним злочином. Парламентарі рішуче засудили ці дії загарбників.

Про це йдеться в повідомленні Європарламенту за підсумками пленарного засідання у Страсбурзі 14 червня. Зазначається, що під час нього депутати розглядали процес підготовки до зустрічі Європейської ради, яка має відбутися в Брюсселі наприкінці місяця.

«Депутати засудили руйнування греблі в українській Новій Каховці, останній скоєний Росією воєнний злочин, що має отримати наслідки. Вони закликали ЄС продовжувати потужну підтримку України, запровадити нові санкції проти Росії та спрямувати мільярди заморожених фінансових активів російських олігархів на відбудову України», – йдеться у заяві.

Франція викрила масштабну російську кампанію з дезінформації в інтернеті ([УНІАН](#)).

Французька влада виявила цифрову дезінформаційну кампанію проти кількох європейських країн, включаючи Францію. Вона діяла з вересня за участю «державних установ або організацій, афілійованих з російською державою», які «поширювали неправдиву інформацію».

Міністр закордонних справ Франції Катрін Колонні:

Створення підроблених веб-сторінок, які видають себе за французькі ЗМІ, зокрема 20 Minutes, Le Monde, Le Parisien і Le Figaro, та урядові сайти, а також створення фейкових облікових записів у соціальних мережах.

Кампанію було виявлено заздалегідь, уже вжито захисних і профілактичних заходів, також ще тривають інші технічні заходи. Окрім цього, міністерство закордонних справ запобігло спробі крадіжки особистих даних на своєму сайті.

До цієї кампанії були залучені російськомовні особи, російські посольства та культурні центри, а також «кілька російських компаній». Голова МЗС описала їхні дії як «гібридну стратегію, яку Росія реалізує, щоб підірвати умови для мирних демократичних дебатів».

Франція засуджує ці дії, які не гідні постійного члена Ради Безпеки ООН. Жодна спроба маніпуляції не відверне Францію від її підтримки України в умовах агресивної війни Росії.

Кампанію з дезінформації була спрямована на поширення неправдивих, ворожих щодо України новин, які мали виглядати так, ніби вони були опубліковані відомими французькими ЗМІ.

Євросоюз запровадить «воєнне страхування» ризиків для залучення приватних інвестицій до України ([LIGA.ZAKON](#)).

Євросоюз працює над створенням умов для залучення приватних інвестицій та бізнесу до відбудови України, а також запровадить «воєнне страхування» ризиків.

Виконавчий віце-президент Єврокомісії Валдіс Домбровскіс:

Відсутність воєнного страхування у більшості з країн-членів (ЄС) розглядається як бар'єр для залучення приватного сектору до відбудови України. Ми продовжуємо обговорення з кількома партнерами, включаючи Велику Британію та ЄБРР, щодо потенційного створення інструменту, який міг би стимулювати страховий бізнес до започаткування політики «воєнного страхування» для України. ЄС також працює з ЄБРР над створенням фонду у 40 мільйонів (євро) для підтримки малих та середніх підприємств.

При цьому він окремо наголосив, що процеси відновлення країни мають супроводжуватися продовженням реформ, які покращать бізнес-середовище та наблизять Україну до членства в Європейському Союзі.

«Громадський сектор відіграватиме важливу роль у наданні гарантій та інших інструментів із зниження ризиків, зокрема, для страхування, щоб залучити інвестиції та приватний сектор до відбудови України. Це буде особливо важливим для відновлення торгівлі та комерційних потоків. Європейська Комісія готується до заснування фонду для надання додаткових гарантій для експортно-орієнтованих агентств, щоб вони могли продовжувати експорт ЄС для компаній в Україні», - зауважив виконавчий віце-президент Єврокомісії.

У Литві розслідують діяльність Скабеєвої, Красовського і Соловйова ([УНІАН](#)).

Генеральна прокуратура Литви розслідує діяльність кремлівських пропагандистів Скабеєвої, Красовського і Соловйова.

Голова Комітету з національної безпеки і оборони Лаурінас Кацюнас: повідомив на своїй сторінці в Facebook, що звернувся до Генпрокурора з проханням розслідувати можливу участь у воєнних злочинах російських пропагандистів.

Вони систематично публічно закликають керівництво армії Російської Федерації, солдатів і бійців воєнізованих формувань здійснювати заборонене міжнародним правом поводження з особами і вбивства осіб, що охороняються міжнародним правом в Україні.

Пропагандист Соловйов підбурює до скоєння військових злочинів і злочинів проти людяності щодо інших європейських держав і народів, у тому числі Литви, Польщі та Німеччини.

У Генпрокуратурі відповіли, що у військових злочинах можуть брати участь Володимир Соловйов, Ольга Скабеєба і Антон Красовський, «які здійснюють не тільки роспропаганду щодо війни в Україні в публічному інформаційному просторі, а й, можливо, кримінальні діяння, передбачені ст.24 КК РФ., 5, ст. 100 і 101».

Їх дії розглянуть у вже проведеному масштабному досудовому розслідуванні.

Військова допомога

До України найближчими днями прибудуть тисячі канадських гвинтівок ([Укрінформ](#)).

Канада протягом найближчих днів завершить доставку до України тисяч гвинтівок та мільйона набоїв, про виділення яких було оголошено у квітні.

«Протягом найближчих днів до України буде доставлена раніше оголошена канадська допомога, а саме 6750 наступальних гвинтівок, 1,1 млн набоїв калібром 7,62 мм, 250 тис. набоїв калібру 5,56 мм й 70 тис. снайперських набоїв», - йдеться у повідомленні Міністерства оборони Канади.

Зазначається, що Канада «й надалі співпрацюватиме із союзниками й партнерами, аби надати Україні військову допомогу, необхідну їй для самозахисту».

Бельгія схвалила новий пакет допомоги для України: що отримають українські військові ([УНІАН](#)).

Рада міністрів Бельгії схвалила 15-тий пакет допомоги Україні, який сягає 11 мільйонів євро.

Бельгія закупить і поставить українським силам бронетранспортери, а саме гусеничні бронетранспортери типу M113, які бельгійська армія зняла з озброєння більше десяти років тому. Транспортні засоби будуть відновлені до робочого стану бельгійською промисловістю перед доставкою в Україну.

Швеція схвалила навчання українських пілотів на винищувачах JAS 39 Gripen ([УНІАН](#)).

Уряд Швеції прийняв рішення про новий пакет допомоги для України, який був представлений на зустрічі з контактною групою з оборони України в Брюсселі 15 червня. Зокрема, українські льотчики навчатимуться на винищувачах JAS 39 Gripen.

На урядовому сайті вказано, що Україна отримає допомогу в розмірі 140 мільйонів шведських крон через британський фонд International Fund for Ukraine, кошти якого використовуються для закупівлі оборонної техніки для України. Серед іншого фонд планує закупити роботів дальнього радіусу дії для безоплатної передачі Україні.

Уряд також оголосив про виділення 90 мільйонів шведських крон до Фонду підтримки НАТО для України. Метою фонду є придбання оборонної техніки, палива, медичного обладнання, військової навчальної техніки та підтримка зміцнення і модернізації інститутів оборони і безпеки України.

Німеччина негайно передасть Україні ще 64 ракети для Patriot – Пісторіус ([УНІАН](#)).

Міністр оборони ФРН Борис Пісторіус заявив, що Німеччина надасть Україні 64 керовані ракети для Patriot.

«Це дуже важлива ознака постійної підтримки успішних зусиль Збройних сил України щодо забезпечення протиповітряної оборони, особливо зараз, на цьому особливому етапі війни», – заявив він.

Канада літаками доправила Україні вже понад п'ять тисяч тонн військової допомоги ([Укрінформ](#)).

Від початку повномасштабної російської агресії проти України літаки Збройних сил Канади доставили понад 5000 тонн призначеної для України військової допомоги.

Міністр оборони Канади Аніта Ананд:

Підрозділ ВПС Канади у шотландському Прествіку доставив понад 10 млн фунтів (понад 5000 тонн - ред.) допомоги, виділеної Україні Канадою, її союзниками й партнерами.

Вона додала, що Канада продовжить надавати Україні підтримку, транспортуючи ці важливі вантажі.

Іспанія передасть Україні танки, бронемашини та польовий шпиталь ([Укрінформ](#)).

Іспанія надасть Україні додатково 20 гусеничних броньованих машин, 4 танки «Леопард» та військовий шпиталь.

Керівниця оборонного відомства країни Маргарита Роблес:

Україна відстоює справедливу справу і тому має нашу повну підтримку не лише у надінні озброєння, а й у підготовці українських бійців.

(...) Позиція Іспанії, як і решти країн НАТО та Євросоюзу, щодо підтримки є чіткою і рішучою.

Міністр також оголосила про передачу Україні польового шпиталю Role 2 plus, здатного надавати невідкладну хірургічну допомогу та лікування. Його може бути розгорнуто у 20 контейнерах. Перед цим військові, які відповідатимуть за роботу шпиталю, мають пройти в Іспанії відповідне тренування.

Болгарія хоче допомогти Україні боєприпасами ([Укрінформ](#)).

Болгарія хоче долучитись до ініціативи ЄС з надання Україні мільйона артилерійських снарядів упродовж року

Як зазначається, Болгарія — одна з двох країн ЄС, окрім нейтральної Ірландії, які не долучились до спільної закупівлі боєприпасів для України через Європейську оборонну агенцію (EDA). Тепер очільник болгарського міноборони хоче переглянути це рішення.

«Новий міністр оборони Болгарії заявив, що країна прагне посилити підтримку зусиль ЄС щодо постачання Україні боєприпасів, необхідних для продовження боротьби з військами Москви», - йдеться у повідомленні.

Міністр оборони Болгарії Тодор Тагарєв:

Ми дуже чітко прагнемо приєднатися до цієї коаліції. Думаю, ми зможемо забезпечити Україну частиною необхідних боєприпасів.

Данія погодилась навчати українських пілотів F-16 на своїй авіабазі ([Укрінформ](#)).

В.о міністра оборони Данії Троельс Лунд Поульсен заявив, що Данія готова навчати українських льотчиків на винищувачах F-16, надавши доступ до своєї авіабази.

За його словами, Данія спільно з Нідерландами розробила план навчання українських військовослужбовців на винищувачах F-16. Троельс Лунд Поульсен заявив, що Данія сподівається на підтримку інших країн, які допоможуть їй презентувати більш конкретний план навчань.

«Розроблений спільно з Нідерландами план передбачає навчання українців на F-16 на данській базі військово-повітряних сил Скрюдструп, що у Піденній Ютландії, де базуються данські винищувачі цього класу», – заявив він.

В. о. міністра оборони заявив, що навчання українських пілотів очікувано розпочнеться після літніх канікул.

Остін оголосив про мільярдні внески країн групи «Рамштайн» у зміцнення оборони України ([Укрінформ](#)).

Міністр оборони США Ллойд Остін заявив, що Сполучені Штати, Канада, Британія, Данія, Нідерланди, Італія, Норвегія, Німеччина під час засідання у форматі «Рамштайн» оголосили про нові багатомільярдні зобов'язання щодо посилення оборонних можливостей України.

Так, за його словами, Канада виділила додатковий пакет на суму \$500 мільйонів, який включатиме понад 200 ракет ППО для захисту українського неба. США разом із Великою Британією, Данією й Нідерландами «зробили внесок у фінансування додаткових вкрай важливих ракет ППО для України».

У цьому контексті він підкреслив, що головний фокус уваги зосереджений на забезпеченні України більшою кількістю ефективних систем ППО з огляду на продовження жорстоких ракетних атак Росії по українських мирних містах.

Італія також заявила, що виділяє допомогу, включно з «надзвичайно важливими засобами, які відповідають найнагальнішим потребам України для її самооборони».

Крім того, підкреслив Остін, кілька інших союзників внесли пропозиції щодо підтримки України в довгостроковій перспективі. Зокрема, Норвегія й Німеччина анонсували багаторічні пакети, а Данія заявила про виділення пакету довгострокової військової допомоги на суму майже \$2,6 мільярда до 2024 року.

«Усі ці внески підкреслюють нашу єдність і підтримку України та захист міжнародного порядку, заснованого на правилах, який забезпечує безпеку всіх нас», - підкреслив міністр оборони США.

Українських солдатів готують на трьох континентах — генерал Міллі ([Укрінформ](#)).

Голова Об'єднаного комітету начальників штабів США генерал Марк Міллі:

У рамках глобальних зусиль прямо зараз проходить навчання для понад 6 тисяч українців: на 40 різних тренувальних полігонах, на 65 курсах в 33 країнах на трьох континентах. Все це відбувається зараз.

Він зауважив, що загалом з початку війни партнери підготували понад 60 тисяч українців. Лише США підготували понад 11 тисяч військових з України, зараз проходять навчання 3 батальйони, один з яких – танковий.

(...) Ми продовжимо надавати масштабну та широку підтримку від сучасних видів озброєнь до даних розвідки та навчання українських сил.

Норвегія і Данія передають Україні нову партію артилерійських снарядів ([УНІАН](#)).

Норвегія і Данія узгодили надання Україні додаткових 9 тисяч артилерійських снарядів.

Зокрема, Норвегія надасть снарядові гільзи, а Данія – підричники і паливні заряди до снарядів.

При цьому Норвегія також надає 7 тис снарядів із власних запасів. Вони вже надіслані в Україну.

Міністр оборони Норвегії Бйорн Арільд Грам:

Україна має термінову потребу в артилерійських снарядах. Ми, з цієї причини, вирішили об'єднати зусилля з Данією для нової жертви, аби Україна отримала боєприпаси якомога скоріше.

Україна отримає від Нідерландів важливе обладнання для систем ППО ([УНІАН](#)).

Міністр оборони країни Кайса Оллонгрєн заявила, що Нідерланди передадуть Україні чотири радари для системи протиповітряної оборони.

Так, Нідерланди мають намір придбати і передати Україні чотири радіолокаційні системи пасивного спостереження VERA-NG загальною вартістю 150 мільйонів євро.

«Радари призначені для виявлення, локалізації, відстеження та ідентифікації повітряних, наземних і морських цілей. Таким чином, Нідерланди вносять свій внесок в інтегровану протиповітряну оборону України», – заявила міністр.

Нідерланди розпочнуть навчання українських пілотів на F-16 найближчими місяцями ([Укрінформ](#)).

Нідерланди розпочнуть навчання українських пілотів на винищувачах F-16 найближчими місяцями і працюють із партнерами над створенням навчального центру.

Міністр оборони Нідерландів Кайса Оллонгрєн:

Я поінформувала Палату представників про нову підтримку України. Ми розпочнемо навчання на F-16 найближчими місяцями і працюємо з партнерами над навчальним центром F-16.

На сайті Міністерства оборони Нідерландів зазначається, що підготовка українських пілотів на F-16 розпочнеться найближчими місяцями.

Британія оголосила про новий пакет допомоги Україні для посилення ППО ([Укрінформ](#)).

Уряд Великої Британії анонсував пакет військової допомоги для України на суму 92 млн фунтів (майже \$116 мільйонів) для підвищення ефективності ППО.

Обладнання буде закуплено найближчими місяцями через Міжнародний фонд для України (IFU) для посилення спроможності України захищати свою критично важливу національну інфраструктуру, цивільне населення та персонал на передовій.

Пакет включає радары для захисту від невибіркових російських ударів, гармати та «значну кількість боєприпасів».

Крім того, Велика Британія внесла ще 250 мільйонів фунтів (314 мільйонів доларів) у Міжнародний фонд для України.

IFU використовує фінансові внески міжнародних партнерів для забезпечення пріоритетної військової допомоги для України. Це має забезпечити безперервне постачання допомоги Україні до 2023 року і надалі.

США оголосили про новий пакет військової допомоги Україні на \$325 мільйонів: що увійде ([УНІАН](#)).

13 червня 2023 року, Сполучені Штати Америки оголосили про надання Україні нового пакету додаткової військової допомоги на суму 325 мільйонів доларів.

Зазначається, що цей пакет «включає ключові можливості для допомоги зусиллям України повернути свою суверенну територію та підтримки українських ППО, які мужньо захищають українських солдатів, цивільних осіб та критичну інфраструктуру, а також артилерію, протитанкові системи та боєприпаси на суму до 325 мільйонів доларів».

У новому пакеті допомоги від США Україна отримає:

додаткові боєприпаси для національних передових зенітно-ракетних систем (NASAMS);

зенітні комплекси Stinger;

додаткові боєприпаси для ракетно-артилерійських систем високої мобільності (HIMARS);

артилерійські снаряди калібру 155 мм і 105 мм;

15 бойових машин піхоти Bradley;
10 бронетранспортерів Stryker;
протиброньові системи Javelin;
ракети TOW;
протитанкові системи AT-4;
понад 22 мільйони патронів до стрілецької зброї та гранат;
підривні боєприпаси для прибирання перешкод.
Крім того, українські військові отримають засоби підтримки тактичного захищеного зв'язку, запчастини та інше польове обладнання.

Виробник Patriot пообіцяв передачу Україні додаткових систем (Українська правда).

Компанія Raytheon Technologies, яка є виробником систем протиповітряної оборони Patriot, планує значно наростити обсяги виробництва.

Про це заявив виконавчий директор компанії Грег Гейс. За його словами, компанія планує збільшити виробництво до 12 систем на рік.

Крім того, як зазначив Гейс, Raytheon Technologies планує поставити Україні ще п'ять систем до кінця наступного року.

«Ми були дуже здивовані його ефективністю», – сказав Гейс про Patriot.

**Німеччина наростить поставки танків Leopard 1 Україні (УНІАН).
Міністр оборони Німеччини Борис Пісторіус заявив, що до кінця року буде поставлено понад 100 танків.**

«Ми не зможемо замінити кожен танк, що вийшов з ладу, але з липня ми будемо нарощувати поставки Leopard 1 A5», - заявив Пісторіус.

За його словами, до кінця року планується поставити ЗСУ понад 100 таких танків. «Танки як і раніше будуть», - резюмував чиновник.

Німеччина зосереджується на постачанні Україні додаткової зброї (УНІАН).

Канцлер ФРН Олаф Шольц заявив, що Німеччина зосереджується на наданні Україні додаткової зброї, а також на створенні хабів для ремонту пошкодженої техніки.

Він зауважив, що Німеччина надала Україні, зокрема, протиповітряні системи IRIS-T, Patriot, зенітні установки Gepard.

«Ми готові допомагати Україні так довго, як це буде необхідно», - наголосив канцлер ФРН.

За словами Шольца, Берлін робить усе можливе для налагодження додаткового виробництва боєприпасів в Німеччині та інших країнах і працює над цим вже тривалий час.

«Ми також працюємо над створенням центрів ремонту, це вже сталося в Румунії, сподіваюся, що Польщі це теж станеться і ми домовимося про це ще до саміту НАТО», - підкреслив Шольц.

Він додав, що деякі системи можна ремонтувати на місці, і над цим також ведеться відповідна робота.

Гуманітарна та фінансова допомога

США виділили новий пакет гуманітарної допомоги Україні на \$205 мільйонів ([Укрінформ](#)).

Уряд США оголосив про виділення нового пакету гуманітарної підтримки для України на \$205 мільйонів, який забезпечить продукти харчування, питну воду, задоволення базових потреб, юридичну допомогу та медичні послуги.

Державний секретар США Ентоні Блінкен:

Сполучені Штати надають \$205 мільйонів додаткової гуманітарної допомоги для народу України в рамках нашої підтримки тих, хто постраждав від неспровокованої, невиправданої та жорстокої війни Росії проти України.

При цьому уточнюється, що новий транш має забезпечити найбільш важливі потреби постраждалих українців. Зокрема, продукти харчування, безпечну питну воду, послуги захисту, освіти, засоби до існування, юридичну допомогу, доступний притулок, медичне обслуговування. Це все закуповуватиметься через міжнародних та неурядових партнерів у регіоні.

Представники ООН привезли гуманітарку мешканцям підтопленої Херсонщини ([Укрінформ](#)).

Представники Управління ООН з координації гуманітарних питань в Україні, Світової продовольчої програми та Дитячого фонду ООН доставили до одного із населених пунктів у Херсонській області партію гуманітарної допомоги для постраждалих внаслідок підриву Каховської ГЕС.

Речник Управління ООН Савіано Абреу:

Ми прибули сюди на чотирьох човнах, щоб доставити життєво необхідну воду та їжу приблизно 500 сім'ям, які опинилися в критичній ситуації, оскільки багато людей тут терплять наслідки постійних бомбардувань, а тепер і катастрофічної повені.

Речник зазначив, що колона ООН привезла їжу та воду, що «є головною потребою тутешніх людей».

Він запевняє, що ООН та колеги з неурядових організацій «безупинно працювали з першого дня», щоб люди, які постраждали від підриву Каховської греблі, могли швидко отримати підтримку.

За словами речника, від 6 червня ООН доставили щонайменше 10 конвоїв із необхідними речами тисячам людей, які постраждали від

катастрофи, на додаток до постійної допомоги, яку окремо надають агентства ООН та неурядові організації.

«Ми й надалі докладатимемо всіх зусиль, щоб допомогти мирним жителям, які опинились у жахах війни в Україні», — наголосив Абреу.

Британія передала Україні допомогу для подолання наслідків підтоплень ([Укрінформ](#)).

Рятувальники Державної служби з надзвичайних ситуацій отримали від уряду Великої Британії гуманітарну допомогу для подолання наслідків підриву російськими військами греблі Каховської ГЕС.

Так, ідеться про 11 надувних човнів з комплектуючими, один металевий човен і сім фільтрів для води.

«Щиро дякуємо за підтримку та цінуємо допомогу від міжнародної спільноти», — зазначили у службі.

Норвегія передала Україні 240 тонн обладнання на відновлення енергосектору ([Укрінформ](#)).

Норвегія передала українському енергосектору 26 вантажів гуманітарної допомоги загальною вагою понад 240 тонн.

«Серед обладнання, яке надала Україні норвезька сторона, – електрогенератори, силові трансформатори та трансформатори струму, спецтехніка, а також інші матеріали, необхідні для проведення відновлювальних робіт», – повідомили в Міненерго.

Заступник міністра енергетики Ярослав Демченко подякував Норвегії за підтримку українського енергосектору та вже отримані 26 вантажів гуманітарної допомоги загальною вагою понад 240 тонн.

Дніпропетровщина отримала від Польщі дев'ять «швидких» ([Укрінформ](#)).

Голова Дніпропетровської ОВА Сергій Лисак:

Дружня Польща передала нам важливу гуманітарну допомогу. Вручили Обласному центру екстреної меддопомоги 9 «швидких». Вони від Нижньосілезького воєводства. Прибули прямісінько із Вроцлава.

За його словами, ці машини будуть розподілені по громадах області, ще частина вирушить на потреби Сил оборони і поліції. Автівки працюватимуть на порятунок життя.

USAID надало Херсонському водоканалу мобільну систему очищення води ([Укрінформ](#)).

Агентство США з міжнародного розвитку USAID разом з партнерами надало Херсонському водоканалу мобільну систему очищення води, яка може забезпечити чистою водою 25 тис. осіб на добу.

«Більше американської підтримки для українців, які постраждали від повені внаслідок руйнування Каховської дамби. USAID у співпраці з

приватним сектором й громадянським суспільством надали Херсонському водоканалу мобільну систему очищення води, яка може забезпечити чистою водою 25000 осіб/добу», - поінформували у диппредставництві США в Україні.

Франція відправила новий гуманітарний вантаж на Херсонщину ([Укрінформ](#)).

Франція відправила новий гуманітарний вантаж для допомоги постраждалим від повені після руйнування Каховської греблі, який включає водоочишувачі, мотопомпи, генератори, надувні човни та водонепроникні комбінезони для рятувальників.

«Перший вантаж було відправлено 9 червня для забезпечення негайної доставки близько десяти тонн обладнання, 14 і 15 червня з Франції вирушили нові конвої... Тимчасово повірений у справах Франції в Україні Бенжамен Роріг 16 червня передасть в Херсоні частину цієї допомоги представникам Державної служби України з надзвичайних ситуацій ДСНС та Міністерства охорони здоров'я», - поінформували у диппредставництві.

Французькі дипломати повідомили, що Центр допомоги в кризових ситуаціях МЗС Франції загалом передав для потреб постраждалих 500 тис. таблеток для очищення води, 40 резервуарів для зберігання води, 405 водоочишувачів, 200 мотопомп (у тому числі 100 плавучих), 20 надувних човнів, 520 водонепроникних комбінезонів і 2 тис. гігієнічних наборів.

Кілька французьких відомчих пожежно-рятувальних служб надали ще майже 100 водонепроникних комбінезонів, 10 мотопомп, 77 рятувальних жилетів, 5 надувних човнів і 13 човнів з металевим корпусом.

Окрім того, громадська організація «Електрики без кордонів» надала шість генераторів загальною потужністю 250 кВА, які забезпечують електроенергією близько 45 будинків та 2 громадські центри.

За інформацією посольства, тимчасово повірений у справах Франції в Україні сьогодні передасть представникам ДСНС та МОЗ 5 мобільних установок для очищення питної води та 6 гнучких резервуарів для зберігання води.

Україна цьогоріч отримала \$20 мільярдів міжнародної допомоги ([Укрінформ](#)).

Голова Національного банку України Андрій Пишний:

Україна з початку 2023 року отримала від міжнародних партнерів 20 млрд доларів США фінансової допомоги.

Зауважується, що з огляду на міжнародну підтримку та поступове поживлення економіки, Україна зможе і надалі фінансувати всі необхідні видатки без відновлення емісійного фінансування.

Бельгія виділила €3,5 мільйона для ліквідації наслідків підриву Каховської ГЕС ([Укрінформ](#)).

Бельгія виділила Україні 3,5 млн євро для допомоги з ліквідації наслідків підризу російськими військами греблі Каховської гідроелектростанції.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Бельгія виділила 3,5 млн євро для допомоги з ліквідації наслідків російського теракту на Каховській ГЕС. Подякував під час онлайн розмови з Прем'єр-міністром Бельгії Александром Де Кроо.

Допомога, зокрема включає електрогенератори, медичне обладнання, ліки, резервуари для зберігання питної води, намети тощо.

Азербайджан передав гуманітарну допомогу рятувальникам ДСНС [\(Укрінформ\)](#).

Рятувальники Державної служби з надзвичайних ситуацій отримали від Азербайджану гуманітарну допомогу, серед якої – насосні станції, мотопомпи, човни та рятувальні жилети.

«Отримали значну кількість обладнання та необхідних засобів: одяг, взуття, насосні станції та мотопомпи. Не менш важливі елементи допомоги — човни та рятувальні жилети, що допоможуть надзвичайникам виконувати свої обов'язки ефективно і безпечно», - ідеться в повідомленні.

Як зауважили в ДСНС, ця щедра підтримка забезпечить українських рятувальників необхідними ресурсами для виконання небезпечної, але важливої роботи.

«У таких моментах ми бачимо, як географічні кордони зникають перед людськими цінностями, а допомога стає мовою, що об'єднує нас», - підкресли в ДСНС.

Мерія Риги виділила Україні ще €300 тисяч гуманітарної допомоги [\(Укрінформ\)](#).

Мерія Риги 14 червня ухвалила рішення щодо виділення Україні, для Чернігівської та Херсонської областей, фінансової допомоги 300 тис. євро.

Зазначається, що 200 тис. євро з цієї суми планується спрямувати на ремонт шкільних укриттів та будівництво нових бомбосховищ в окремих районах Чернігівської області, а також закупівлю шкільних автобусів для місцевих громад.

100 тис. євро буде передано латвійському товариству «TEV» з метою закупівлі гуманітарної допомоги для мешканців Херсонській області постраждалих внаслідок підризу російськими збройними формуваннями дамби Каховської ГЕС.

Естонія направить Україні допомогу на €457 тисяч для ліквідації наслідків підризу Каховської ГЕС [\(Укрінформ\)](#).

Естонія передасть Україні техніку та обладнання для ліквідації наслідків підризу росіянами Каховської греблі, для чого виділено майже 457 тисяч євро.

Зазначається, що таким чином Естонія відповіла на міжнародний запит України про допомогу. Рятувальний департамент країни відправить в Україну обладнання майже на 457 тисяч євро. Гроші на це виділяє Міністерство закордонних справ Естонії.

До України будуть відправлені шланги, насоси, абсорбуючий матеріал, човни, гідрокостюми, гумові штани, пробкові жилети.

Гендиректор Рятувального департаменту Естонії Марго Клаос:

Зараз пріоритетом є порятунок людей із затоплених районів, а щойно вода спаде, можна починати підраховувати збитки та відкачувати воду. Для нас дуже важливо, що ми можемо допомогти Україні в цій кризі. Друзі роблять саме так.

Латвія виділила на ліквідацію наслідків руйнування Каховської ГЕС €450 тисяч ([Укрінформ](#)).

Уряд Латвії вирішив надати Україні гуманітарну допомогу на суму 450 тис. євро для ліквідації наслідків руйнування Каховської ГЕС.

Як зазначається, фінансування виділяється з державних коштів на непередбачені витрати. Загальні витрати на матеріальну допомогу попередньо становитимуть 433 119 євро, витрати на транспортування – ще 20 тис. євро.

Зокрема, планується відправити в Україну електрогенератори, компресори, насосну станцію, рятувальні жилети, спальні мішки, моторні насоси, водолазні рукавички, чоботи, квадроцикли та інше обладнання.

Гуманітарна допомога буде надана Державною пожежно-рятувальною службою, ковдри та гумові чоботи будуть видані з державних матеріальних резервів.

Польща передала 800 ноутбуків закладам профтехосвіти України ([Укрінформ](#)).

Польський Фонд міжнародної солідарності передав 800 ноутбуків, які закупив для закладів професійно-технічної освіти України.

Як зазначили в МОН, профтехосвітяни, представники департаментів освіти і науки, навчально-методичних центрів профтехосвіти відвідали конференцію «Впровадження реформи професійної освіти», що відбулася у Львові.

Під час конференції презентували прогрес реформи професійної освіти та новації у Національній системі кваліфікацій, обговорили функціонування профтехів під час війни та розвиток цифрових освітніх інструментів.

На конференції профосвітянам передали 800 ноутбуків, які закупив польський Фонд міжнародної солідарності. Їх розподілили між 52 закладами, які мали найбільшу потребу в комп'ютерній техніці.

Допомогу Україні у подоланні наслідків підриву росіянами ГЕС надають 13 країн ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль:

Допомогу Україні у подоланні наслідків теракту надають уже 13 країн. Мова йде про десятки й сотні човнів, плотів, мотопомп, генераторів, контейнерів, резервуарів.

Молдова надала Україні гуманітарну допомогу ([Укрінформ](#)).

Уряд Молдови надав українським рятувальникам партію гуманітарної допомоги, зокрема — насосні станції, пластикові та надувні човни, гумові чоботи та мотопомпа.

«Уряд Республіки Молдови, в особі Генерального Інспекторату з надзвичайних ситуацій МВС Республіки Молдови, надав гуманітарну допомогу ДСНС України для ліквідації наслідків техногенної катастрофи, яка виникла внаслідок пошкодження Каховської гідроелектростанції. Гуманітарна допомога включає: 2 насосні станції, 7 пластикових човнів, 5 надувних човнів, 161 пару гумових чобіт, мотопомпу, продукти харчування», - зазначається у повідомленні.

Ізраїль направить в Україну гумдопомогу для постраждалих через підрив Каховської ГЕС ([Укрінформ](#)).

МЗС Ізраїлю заявило, що країна надасть Україні гуманітарну допомогу, призначену для мешканців районів у зоні підриву росіянами Каховської ГЕС.

Міністр закордонних справ Елі Коен:

Держава Ізраїль стоїть на боці українського народу, екстрена допомога покликана сприяти подоланню тих наслідків, які спричинило руйнування дамби.

У МЗС додали, що мешканцям цих районів буде доставлено 10 тонн продовольства та сотні тисяч літрів питної води.

Вакцини, обладнання, аптечки: Україна отримала партію медичної гумдопомоги ([Укрінформ](#)).

Міжнародні партнери надали Україні як гуманітарну допомогу понад 650 тисяч доз вакцини проти кору, обладнання, лікарські засоби та аптечки.

«Надійшло: 657 000 доз вакцин проти кору, паротиту і краснухи (КПК) та розчинники, 8 коробок обладнання, 33 палети лікарських засобів, 7 палет аптечок», - йдеться у повідомленні МОЗ України.

Плани врегулювання. Переговорний процес

Група з шести африканських держав має намір виступити посередниками між Києвом та Москвою у намаганні припинити війну ([Укрінформ](#)).

Про це в інтерв'ю Bloomberg заявив президент Сьєрра-Леоне Джуліус Маада Біо.

Цього місяця представники Замбії, Сенегалу, Єгипту, Республіки Конго, Уганди й Південно-Африканської Республіки відвідають Київ та Москву з пропозиціями стосовно припинення війни.

(...) Наразі незрозуміло, що саме африканські лідери мають намір запропонувати очільникам України та Росії у їх намаганні досягти миру.

Радник керівника Офісу Президента України Михайло Подоляк заявив, що будь-який переговорний процес із нинішнім московським режимом наразі є неможливим ([Укрінформ](#)).

Радник керівника Офісу Президента України Михайло Подоляк:

Будь-який переговорний процес із нинішнім московським режимом є неможливим. Це безглуздо, небезпечно та вбивчо – для України, для Європи, для міжнародного права... Для цього взагалі не існує ані «російсько-хлипких», ані індонезійських, ані бразильських, ані африканських «фундаментів».

Держсекретар США Ентоні Блінкен під час візиту до Китаю обговорюватиме питання, пов'язані з агресивною війною РФ проти України, у тому числі так звані «мирні пропозиції» Пекіна, а також недопущення військової підтримки російських сил ([Укрінформ](#)).

Про це повідомив у середу, 14 червня, під час брифінгу в Вашингтоні речник Державного департаменту США Метью Міллер.

(...) Щодо «мирного плану» КНР із 12 пунктів, представник американського відомства зазначив, що Сполучені Штати вітають будь-які пропозиції, які забезпечать «справедливий та міцний» мир в Україні.

(...) Він також висловив упевненість, що так звані мирні пропозиції також «будуть предметом переговорів» під час поїздки держсекретаря Блінкена.

«Відповідні умови ще не склалися»: Штайнмаєр відкинув думку про переговори з Кремлем ([Obozrevatel](#)).

Глава Федеративної Республіки Німеччина Франк-Вальтер Штайнмаєр заявив, що підтримує дипломатичні переговори Києва та Москви для

досягнення миру, проте для них не сформувався відповідні умови. Коли ж слушний момент настане, жодні рішення щодо України не повинні вирішуватись без присутності уповноважених осіб України.

Про це політик заявив в ефірі телеканалу Welt. Німецький президент вважає недоречним говорити про початок переговорів двох сторін, поки Росія продовжує завдавати ударів по мирних українцях (...).

Президент Південно-Африканської Республіки (ПАР) Сиріл Рамафоса представив у Києві план африканських країн з досягнення миру з десяти пунктів ([Укрінформ](#)).

Спільне бачення шляхів завершення війни Росії проти України Рамафоса виклав на спільній з Президентом Володимиром Зеленським та іншими главами африканських держав і урядів.

Рамафоса подякував Президенту Зеленському за можливість представникам семи африканських країн приїхати до Києва з місією щодо досягнення миру.

Він зазначив, що під час розмови з Президентом Зеленським йшлося про його пропозиції, які називаються Формулою миру.

Він зауважив, що є також інші пропозиції, які були висунуті іншими сторонами в різних куточках світу, однак, на думку членів африканської делегації, «рух до миру буде складним шляхом, який вимагає, щоб усі міркування були викладені на стіл» (...).

Російська Федерація розглядає можливість переговорів для замороження конфлікту і накопичення сил та подальше розширення своєї агресії ([Укрінформ](#)).

Тому дипломатичні перемовини неможливі, допоки росіяни перебуватимуть на українській землі, заявив Президент Володимир Зеленський під час пресконференції з лідерами африканських держав у Києві.

(...) Зеленський підкреслив, що Росія довгий час намагалася обманути всіх з «Мінськом» і зараз намагається повернутися до своєї «старої примітивної тактики обману», проте, за його словами, обманути світ у Росії більше не вийде, а обманути Україну - неможливо.

(...) Водночас на питання, чи схиляють Україну до перемовин з РФ, Зеленський відповів: «Україна ж не схиляється (в оригінали «склоняється» - ред.), мені здається, усі це вже розуміють. У цілому Україна, як ніхто, хоче миру, більше за всіх, я в цьому впевнений, тому що війна на нашій території» (...).

Президент Південно-Африканської Республіки Сиріл Рамафоса заявив, що ракетні удари Росії, свідками яких він став під час візиту до Києва, не дуже добре працюють для встановлення миру ([Укрінформ](#)).

Президент Південно-Африканської Республіки Сиріл Рамафоса:

Сьогодні під час нашого візиту ми чули ракетні удари. Така діяльність не дуже добре працює для встановлення миру, тому ми говоримо про необхідність деескалації з обох боків з тим, щоб мир зміг прийти і проблема була врегульована.

Будь-які заклики до миру і діалогу, які лунають з російської сторони під супровід ракет, є не більш ніж цинічним пропагандистським блефом ([Укрінформ](#)).

Радник керівника Офісу Президента Михайло Подоляк зазначив, що, якщо Росія хоче миру і припинення вогню, то для цього досить просто наказати вивести війська з території іноземної суверенної країни (...).

Росія має намір своїми ракетними ударами тиснути на психіку лідерів африканських країн, які прибули сьогодні до столиці України з метою запропонувати план припинення війни ([Укрінформ](#)).

Про це сказав військовий аналітик Петро Черник у коментарі Military Media Center (...).

За словами аналітика, Москва вважає, що таким чином може змусити африканських лідерів більше тиснути на Україну аби розпочати переговори. Він додав, що «це викликає дуже просту реакцію – треба домовлятися і нарешті цей весь жах припиняти» (...).

Президент Володимир Зеленський вважає, що російська влада хоче підірвати Запорізьку АЕС для дестабілізації в Україні, а також для того, щоб світ тиснув на Київ, вимагаючи зупинити цей конфлікт ([Укрінформ](#)).

Про це він заявив в інтерв'ю американському телеканалу NBC News.

За словами Зеленського, передача Україні західної техніки невеликим партіями лише продовжує тривалість російсько-української війни (...).

«Неонацисти», знищені Leopard і мирні переговори: Путін на ПМЕФ видав порцію брехні та накинувся на Зеленського ([Obozrevatel](#)).

Президент РФ Володимир Путін 16 червня виступив на Петербурзькому міжнародному економічному форумі. У своєму виступі він багато говорив про Україну та «українських нацистів» і назвав президента України Володимира Зеленського «ганьбою єврейського народу».

Економіка РФ, за версією диктатора, від санкцій лише «зміцнюється», а російські війська вже «знищили» третину західної бронетехніки, переданої Україні, зокрема танки Leopard і п'ять комплексів Patriot із двох поставлених. Заяви Путіна тиражують російські пропагандистські ЗМІ.

У своїй промові російський диктатор укотре завів похмуру «пластинку» про те, що це Україна розпочала війну у 2014 році, а наївна Росія сліпо вірила обіцянкам Заходу, але її «водили за носа» з Мінськими угодами (...).

Водночас він підтвердив, що Росія нібито готова до переговорів.

Президент Чехії Петр Павел сьогодні не уявляє переговорів із Володимиром Путіним, який «цинічно бреше майже щодня» і перекладає провину на Україну ([Укрінформ](#)).

Президент Чехії Петр Павел:

Щиро кажучи, зараз я не дуже радий чути від деяких західних лідерів про якісь зустрічі з Путіним. Чесно кажучи, я зараз цього не можу уявити, щоб говорити з лідерами, які так цинічно брешуть майже щодня, перекручують інформацію, які здатні перекласти вину на країну, на яку вони напали і проти якої коять злочини. Дуже важко уявити, що хтось зможе сісти за стіл переговорів з кимсь таким.

Але коли Україна буде більш успішною у своєму контрнаступі, це зможе навіть змінити позицію російського керівництва і вони будуть більш охочі до досягнення прагматичного рішення на переговорах. Але наразі я цього не бачу.

Керівництво Росії не демонструє бажання до мирних переговорів, тому партнери мають продовжувати військову підтримку України ([Укрінформ](#)).

Про це заявив **генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг** перед початком зустрічі глав оборонних відомств Альянсу 15 червня.

За його словами, чим більше територій Україна зможе повернути під час контрнаступу, тим сильнішими будуть її позиції за столом переговорів, коли до цього дійде.

(...) Водночас він зауважив, що ніхто не може сказати точно, коли і як це відбудеться. Проте всім зрозуміло, що якщо не вдасться досягти сталого миру, необхідно буде продовжувати надавати Україні підтримку.

Також важливо послати Кремлю меседж, що він не зможе перемогти на полі бою, додав генсек.

Плани повоєнного відновлення України

На Київщині запустили відбудову сьомого багатоквартирного будинку коштом UNITED24 ([Укрінформ](#)).

В Ірпені відбулось відкриття будівельного майданчика з відбудови багатоповерхового житлового будинку на вулиці Київській. Будівля є однією з 18, які відновлюють за кошти, зібрані платформою UNITED24.

Голова КОВА Руслан Кравченко:

Ми маємо сьомий будинок із 18. Цей будинок буде відновлено до кінця року. Завдання Президента та уряду будуть виконані. Ми бачимо наші перші результати і готові рухатись далі.

У цьому будинку з 131 квартири відновленню підлягають 46. Тут будівельники проведуть мурування окремих ділянок стін із лицьової цегли, виконають внутрішнє та зовнішнє оздоблення, влаштують покрівлю, замінять зруйновані вікна і двері, відновлять внутрішні інженерні мережі.

Відкрили міст через річку Ірпінь - пряме сполучення між Києвом та Фастовом відновлене ([Укрінформ](#)).

У Київській області відкрито рух мостом через річку Ірпінь, завдяки якому відновлюється пряме сполучення між Києвом та Фастовом.

«Відкрито рух мостом через річку Ірпінь на дорозі Київ – Фастів – Біла Церква – Тараща – Звенигородка. Це дало можливість відновити пряме сполучення між Фастовом та Києвом», - ідеться у повідомленні.

Зазначається, що будувати об'єкт довелося фактично з нуля. Оскільки у березні 2022-го під час бойових дій на Київщині 50-метровий міст був знищений.

«Зруйновані конструкції розібрали, замість них звели нові. Відкрито дві смуги руху, прокладені нові тротуари та встановлено огорожу», - зазначили у міністерстві.

Мінрозвитку разом з Державним агентством відновлення та розвитку інфраструктури України відбудувало вже третій міст на Київщині. Всього через російську військову агресію у Київській області було зруйновано 24 мости. Поки триває їх ремонт, влаштовано тимчасові переправи та об'їзди.

В Умані після ракетного удару 28 квітня замінили у будинках понад 1000 вікон ([Укрінформ](#)).

В Умані на Черкащині замінили понад 1000 вікон у будинках, які постраждали від російської ракетної атаки 28 квітня.

«В будинках, які постраждали від ракетного удару 28 квітня, триває заміна вікон. Станом на 15 червня, їх уже встановлено 1005 штук, з 1500 необхідних», - йдеться у дописі.

Підрив РФ Каховської ГЕС: на відновлення зруйнованого потопом житла уряд виділив 980 млн гривень ([LB.ua](https://lb.ua)).

Кабінет міністрів розробив механізм компенсацій за пошкоджені та зруйновані будинки для жителів Херсонської області, які постраждали внаслідок вчиненого Росією підриву Каховської ГЕС.

Зазначається, що компенсаційний механізм буде аналогічний до програми «Відновлення». Але, враховуючи ситуацію в регіоні, подання заявки буде відбуватись через органи місцевого самоврядування.

«Людина обиратиме один із двох варіантів. Або придбати собі інше житло, або взяти гроші на самостійний ремонт чи відбудову власного будинку. Для здійснення цих виплат з Фонду ліквідації наслідків збройної агресії прямо зараз виділяємо понад 980 млн гривень», – йдеться у повідомленні.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль доручив створити реєстр постраждалих громад, який «стане відправною точкою» для виплати людям допомоги. До реєстру вже увійшли майже 200 населених пунктів з населенням 1,4 млн людей. Це громади Херсонської, Миколаївської, Дніпропетровської областей.

Уряд спрямовує 6,6 мільярда на відновлення інфраструктури у восьми областях ([Укрінформ](https://ukrinform.com)).

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль:

Маємо оперативно продовжувати відновлення не лише в зоні повені, а й в інших регіонах. Тому сьогодні спрямовуємо 6,6 млрд грн з Фонду ліквідації наслідків збройної агресії на реалізацію понад 150 проєктів у восьми областях України.

За його словами, кошти буде спрямовано на ремонти та будівництво шкіл, дитячих садків, лікарень, житлових будинків, будівництво та реконструкцію водогонів і каналізації, тепломереж, буріння артезіанських свердловин.

«Таким чином даємо потужний імпульс швидкому відновленню в усіх постраждалих від війни регіонах», - зазначив керівник уряду.

Він також повідомив, що окремою постановою уряд спрямує ще 4,4 млрд грн у вигляді субвенції місцевим бюджетам на проєктування, відновлення, будівництво, модернізацію об'єктів соціальної, культурної, житлово-комунальної сфери. З них майже 460 млн грн виділено для Херсонщини й понад 190 млн — для Миколаївщини.

«Мобілізуємо всі зусилля для відбудови. Допомогаємо тим, хто цього потребує», - підкреслив Шмигаль.

У Кривому Розі почалося будівництво каналу Інгулець – Південне (Укрінформ).

У Кривому Розі через обміління Каховського водосховища почали будувати канал Інгулець – Південне.

Начальник військової адміністрації Кривого Рогу Олександр Вілкул:

Початок будівництва каналу Інгулець – Південне через те, що ми не можемо брати воду у Каховці. Вже працює 10 одиниць техніки.

Вілкул додав, що ситуація із водою дуже складна. Резерву у Південному водосховищі залишилося на 1,5 місяця.

«Каховка падає і, зрозуміло, що найближчими роками звідти води не буде. Потрібно зробити в аварійному режимі те, що ніхто ніколи не робив», - сказав він.

У Чугуєві відновлюють два найбільш постраждалих від російських ударів будинки (Укрінформ).

У місті Чугуїв Харківської області, в мікрорайоні Авіатор, відновлюють два будинки, які зазнали найбільших руйнувань унаслідок російських ударів.

Чугуївський міський голова Галина Мінаєва:

Сьогодні побувала одразу на декількох вкрай важливих об'єктах, де наразі повним ходом йдуть роботи з відновлення та будівництва. Перш за все, це два наших найбільш постраждалих будинки в Авіаторі – 155 та 157. Тут вчора розпочався один з найскладніших етапів реконструкції будинку номер 155, постраждалого від російських ракет в перший день повномасштабного вторгнення: за допомогою спецтехніки розпочато демонтаж стіни будинку. Після його завершення стіну будуть повністю відбудовувати. Зараз ведуться роботи з укріплення внутрішніх конструкцій.

Програма «ЄВідновлення» працюватиме для підтоплених регіонів (Укрінформ).

Програма «ЄВідновлення» повною мірою стосуватиметься підтоплених унаслідок підриву Каховської ГЕС регіонів.

Віцепрем'єр-міністр - міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій Ірина Верещук:

Програма «ЄВідновлення» стовідсотково буде працювати для підтоплених регіонів. Наразі ОВА визначають зону підтоплень. До прикладу, на Херсонщині визначено 35 таких населених пунктів.

Вона також зазначила, що в межах цієї програми мешканці постраждалих населених пунктів можуть розраховувати на компенсацію за знищене житло. Уряд прийняв відповідне рішення щодо дії цієї програми.

Закордонні волонтери зводять будинки на Чернігівщині (Укрінформ).

Близько 130 активістів із США, Канади, Румунії, Данії, Італії встановлюють модульні будинки у двох селах Куликівської громади Чернігівської області, що постраждали від російських обстрілів.

Начальник Чернігівської ОВА В'ячеслав Чаус:

Внаслідок російського вторгнення у Куликівській громаді найбільше постраждали села Бакланова Муравійка і Грабівка, де пошкоджень і руйнувань зазнали сотні будинків. Відновлювати людям зруйноване допомагає Міжнародний благодійний фонд «Молодь з місією». Темпи будівництва — швидкі, адже тут працює понад сотня волонтерів. Усі вони з різних країн світу. Втім, попереду ще багато роботи. Адже у будиночки потрібно підвести електроенергію та підготувати їх до зими.

Зазначається, що завдяки проєкту МБФ «Молодь з місією» у квітні поточного року у селі Грабівка встановлено 4 індивідуальні модулі. У роботі перебуває ще 5, у Баклановій Муравійці – 14.

Польща допоможе відбудувати підтоплене село Інгулець на Херсонщині ([Укрінформ](#)).

Уряд Польщі готовий допомогти відбудувати постраждале від підтоплення село Інгулець на Херсонщині.

Начальник Херсонської обласної військової адміністрації Олександр Прокудін,

Інгулець Дар'ївської громади... маю чудову новину! У відбудові населеного пункту допоможуть наші надійні друзі – поляки. Про це домовився з Бартошем Ціхоцькі, послом Республіки Польща в Україні. Він підтвердив, що Польща готова взяти шефство над Інгульцем.

Також Прокудін повідомив, що у цьому селі вже тривають відновлювальні роботи. Відучора Інгулець з газопостачанням, а сьогодні енергетики оперативно під'єднали село до електропостачання.

У місцях спаду води в Херсоні розпочинають відновлювальні роботи ([Укрінформ](#)).

У Херсоні в мікрорайоні Острів (Корабел), що найбільше постраждав через підрив росіянами Каховської ГЕС, розпочинають відновлювальні роботи у місцях спаду води.

Начальник обласної військової адміністрації Олександр Прокудін:

Херсонський мікрорайон Острів найбільше постраждав через підрив окупантами Каховської ГЕС. Тут у воді опинилися більш як дві тисячі будинків. А сам житломасив став відрізаним від решти міста.

Як зазначається, вода ще не повністю відійшла, але тут вже розпочинають відновлювальні роботи – там, де це можливо.

В Україні починають будувати магістральні водогони для забезпечення Півдня ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль:

Уряд України вже виділив майже 2,5 млрд грн, аби забезпечити Південь нашої країни водою. Розпочинаємо будівництво нових магістральних водогонів, проводимо оцінку збитків та формуємо список постраждалих громад, забезпечуємо підвезення питної води, готуємо рішення про виплати постраждалим українцям.

За його словами, Кабмін сьогодні ухвалить розпорядження щодо необхідності з боку місцевої влади Херсонщини організувати роботи з обстеження пошкоджених будівель і споруд.

«Мають працювати спеціальні комісії та достатньо людей, щоб швидко обстежити руйнування, а також мають бути проведені розрахунки для подальшого відновлення житла людей», – сказав Прем'єр-міністр.

Україна отримає ще 100 мільйонів євро на відновлення від ЄІВ ([Економічна правда](#)).

Єврокомісія та Європейський інвестиційний банк погодилися надати гарантію ЄС, яка дозволить ЄІВ надати Україні 100 мільйонів євро нової позики на швидке відновлення.

Зазначається, що ця гарантія Євросоюзу є одним із елементів ініціативи ЄС для України (EU4U), яку ЄІВ схвалив у березні 2023 року і яка також включає фонд EU4Ukraine та пакет технічної допомоги та консультацій у розмірі 100 млн євро з власних коштів банку.

Надані кошти Україна зможе використати, наприклад, для ремонту муніципальної чи енергетичної інфраструктури.

Президентка Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн:

ЄС посилює підтримку для задоволення потреб України у швидкому відновленні. Окрім 1 млрд євро на швидке відновлення для підтримки критично важливих секторів, узгоджена гарантія ЄС дозволяє ЄІВ позичити Україні додаткові 100 млн євро на дуже вигідних умовах. Ми сповнені рішучості повернути життя всім громадам України, які потерпають від агресії Росії.

Уряд спрямував Агентству відновлення майже \$18 мільярдів на нову програму з відбудови ([Укрінформ](#)).

Постійний представник Кабінету Міністрів у Верховній Раді Тарас Мельничук:

Доручено Міністерству фінансів разом із Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури, Міністерством освіти і науки спрямувати залишки коштів спеціального фонду державного бюджету, що утворилися за рахунок надходжень від Європейського інвестиційного банку в рамках інвестиційних проектів на нову бюджетну програму «Розвиток та відновлення інфраструктури» у сумі 17 млрд 908 млн гривень.

Мельничук уточнив, що затверджено порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для розвитку та відновлення

інфраструктури. Він визначає механізм використання коштів за новою бюджетною програмою «Розвиток та відновлення інфраструктури», що спрямовуються Агентству відновлення для реалізації проєктів з відбудови.

Уряд створює при міністерствах та ОВА посади заступників із відновлення ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль:

Ухвалюємо рішення про створення у 8 міністерствах та 12 регіонах посади заступників із відновлення. Наявність такої посади дасть змогу якісно підійти до планування проєктів і програм відбудови.

У селі Нова Кубань на деокупованій Херсонщині встановили нову водонапірну башту ([Укрінформ](#)).

Начальник Бериславської районної військової адміністрації Володимир Літвінов:

У с.Нова Кубань Борозенської територіальної громади встановили нову водонапірну башту.

Стара башта була пошкоджена уламками ворожої зброї, у зв'язку з чим ускладнилася ситуація з водопостачанням.

Тепер водопостачання у населеному пункті є цілком надійним.

На Харківщині підключили електрику у селі, де на 90 % була знищена високовольтна лінія ([Укрінформ](#)).

На Харківщині підключили до електроенергії перших абонентів у селі Велика Комишуваха, де через російські обстріли на 90 % була знищена високовольтна лінія та майже всі підстанції.

«Відновлення електропостачання у Великій Комишувасі: перші споживачі – зі світлом. Фахівці Барвінківського району електричних мереж продовжують ремонтні роботи у деокупованому селі Велика Комишуваха Ізюмського району. Енергетики працюють тут з березня та майже без вихідних», – ідеться в повідомленні.

Начальник Барвінківського РЕМ Віталій Соколов:

Наразі ми замінили по цій лінії 55 стійок та понад 19 км проводу, це тільки половина від усіх робіт. Паралельно працюємо над відновленням ліній 0,4 кВ: замінили 25 опор та понад 3 км проводу. Це дало змогу подати напругу на першу підстанцію і заживити 22 домоволодіння. Ще 17 споживачів мають можливість підключення у разі повернення до села.

Потреби на відновлення України будуть заплановані у багаторічному бюджеті ЄС – Домбровскіс ([Укрінформ](#)).

Виконавчий віцепрезидент Єврокомісії Валдіс Домбровскіс:

ЄС відданий продовженню довгострокових зусиль з відновлення та відбудови України. Єврокомісія розглядає продовження допомоги ЄС для України на середньострокову перспективу, після 2023 року, як частину

нашого перегляду багаторічної фінансової перспективи на період 2024-2027 років, робота над яким продовжується.

За його словами, Україна цього року потребуватиме додаткової допомоги, зокрема, для негайних заходів швидкого відновлення. За попередньою оцінкою, обсяг такої допомоги може сягати 40 мільярдів доларів для негайного відновлення пріоритетних сфер, таких як цивільна та соціальна інфраструктура, енергетична інфраструктура, житлове будівництво та відновлення, розвиток приватного сектору та гуманітарне розмінування.

Домбровскіс окремо зауважив, що вирішальну роль у реалізації таких планів швидкого відновлення та у координації міжнародних зусиль у середньострокових та довгострокових програмах відновлення має відіграти уряд України.

«Нам потрібен план, який буде повністю належати Україні та забезпечить широкий підхід, визначить чітке бачення пріоритетів відновлення та підтримає Україну на шляху до ЄС. Це також допоможе розробити заходи з надання (Україні) стабільної та передбачуваної фінансової допомоги після 2023 року, що надходитиме від широкої донорської бази. Для цього є необхідним широкий підхід від влади України як на центральному, так і на місцевому рівнях», - сказав виконавчий віцепрезидент Єврокомісії.

Він окремо наголосив, що Україна має повною мірою скористатися потенціалом багатосторонньої координаційної донорської платформи, що має відіграти вирішальну роль та стати головним механізмом для залучення міжнародних зусиль та необхідних для відновлення ресурсів після 2023 року.

«Важливо, що зусилля з відновлення України мають також фінансуватися за рахунок російських активів. ЄС рішуче налаштований забезпечити, щоб Росія понесла відповідальність за цю неспровоковану та нічим не виправдану агресивну війну проти України», - підкреслив Домбровскіс.

За його словами, у цій роботі з відновлення та відбудови України ЄС буде продовжувати координацію із європейськими фінансовими інституціями, включаючи ЄІБ та ЄБРР, які мають відігравати важливу роль у таких процесах.

«Єврокомісія сьогодні завершують роботу над угодою, що дозволить ЄІБ надати 100 мільйонів євро нових кредитів для України за підтримки гарантій ЄС», - додав Домбровскіс.

На Чернігівщині відновлять село Ягідне, де росіяни місяць тримали в підвалі 370 цивільних ([Укрінформ](#)).

Розпочалися громадські консультації щодо комплексного відновлення села Ягідне на Чернігівщині.

Голова Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури Мустафа Найєм:

Це дуже особливий для нас проєкт. У березні минулого року село Ягідне було повністю окуповане російськими військами. У місцевій школі російські військові організували штаб, а в підвалі навчального закладу примусово утримували цивільних – понад 370 мешканців села, з них 70 – діти. Під час утримання загинуло 10 мешканців Ягідного.

Рішенням уряду Ягідне стало одним із шести населених пунктів які будуть відновлюватися в рамках експериментального проєкту, додав Найєм.

За його словами, Державне агентство відновлення спільно з Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури працюють над розробкою загальної концепції відновлення, передачею функцій замовника та проєктуванням. Регіональна Служба відновлення також проведе громадські слухання щодо дизайн-коду будівель та споруд. Одним із першочергових завдань є реконструкція та модернізація житлових будинків у Ягідному. Це включатиме утеплення будівель, заміну покрівель, вікон та вхідних дверей. Крім того, планується проведення реконструкції вулиць, встановлення нових парканів та покриття доріг.

В Умані повністю відновлять будинок після ракетного удару 28 квітня ([Укрінформ](#)).

Будинок в Умані, в який 28 квітня влучила російська ракета й знесла цілий під'їзд, відновлять.

Начальник Черкаської ОВА Ігор Табурець:

На сьогодні усі, хто потребував житла, розселені по соціальних і приватних готелях. Усі звернення про виплату матеріальної допомоги опрацьовані, а також інші запити про нагальні потреби. Відповідь на ключове питання, що далі з будинком, теж уже маємо. За результатами інструментального обстеження, стан конструкцій дозволяє провести його повне відновлення з попереднім демонтажем пошкоджених конструкцій.

Між тим, результати інструментального обстеження вже передані проєктній організації для визначення обсягів проєктних робіт. Після виготовлення проєктно-кошторисної документації, відбудуться експертиза, тендер, які намагатимуться провести в максимально стислі терміни, щоб якнайшвидше розпочати відновлювальні роботи.

Тим часом триває заміна вікон у вцілілому другому під'їзді, а також у сусідніх будинках, пошкоджених вибуховою хвилею: силами Global Empowerment Mission уже встановлено 940 вікон.

Коментарі європейських та американських політиків

(Укрінформ)

Генеральний директор Міжнародного агентства з ядерної енергії Рафаель Маріано Гроссі:

Теплова електростанція (Запорізька ТЕС, – ред.) відіграє ключову роль у забезпеченні безпеки атомної електростанції, розташованої за кілька кілометрів від неї. Я дуже розраховую на те, що наші експерти зможуть туди виїхати найближчим часом для незалежної оцінки ситуації.

За словами Гроссі, він також особисто порушить це питання перед російською окупаційною адміністрацією Запорізької АЕС.

За даними, отриманими від експертів МАГАТЕ, які присутні на Запорізькій АЕС, станом на суботу 9 ранку рівень води у Каховському водосховищі становив 11,27 метра, у той час коли до прориву дамби він був майже 17 метрів. На цьому тлі в МАГАТЕ зазначили, що висота води продовжує падати в інших місцях Каховського водосховища, що спричиняє «можливу різницю приблизно в два метри порівняно з рівнем, про який повідомляє ЗАЕС».

«Цілковито можливо, що ця розбіжність у вимірних рівнях спричинена ізольованою ділянкою води, відокремленою від більшої частини водосховища. Але ми зможемо дізнатися це лише тоді, коли отримаємо доступ до теплової електростанції», - зазначив гендиректор МАГАТЕ.

В агентстві додали, що за нинішньої висоти водосховища біля Запорізької ТЕС водяні насоси продовжують працювати. Однак зараз вони не працюють безперервно, оскільки і канал біля ТЕС, і великий ставко-охолоджувач біля ЗАЕС заповнені, і мають достатній запас води для забезпечення потреб охолодження на кілька місяців.

(Укрінформ)

10 травня Міністерство закордонних справ Росії висловило протест послу Японії у Москві Тохісі Кодзукі у зв'язку з рішенням Токіо передати Україні техніку Сухопутних сил самооборони. У МЗС Росії попередили Японію про «серйозні наслідки» і сказали, що двосторонні відносини «будуть загнані в небезпечний глухий кут».

Генсекретар кабінету міністрів Японії Мацуно Харокадзу заявив, що японський уряд відкинув заяви Росії щодо рішення Токіо постачати оборонне обладнання Україні.

Зокрема, Мацуно нагадав про відповідь Москві посла Японії в РФ Тохісі Кодзукі, що її вторгнення в Україну викликало поточні обставини, і що перекладання провини на Токіо є вкрай несправедливим та абсолютно неприйнятним.

Японський посол сказав, що вторгнення Росії в Україну є явним порушенням міжнародного права, і що це не можна терпіти. Кодзукі закликав Москву негайно вивести усі свої війська з території України.

Водночас Моцуно підкреслив, що Японія продовжить жорсткі санкції проти Росії та рішуче підтримуватиме Україну задля пришвидшення розпочатої РФ війни.

[\(Українська правда\)](#)

Державний секретар США Ентоні Блінкен зауважив, що зараз «йдеться про найперші дні» українського наступу, тож надто рано говорити, до чого він може призвести.

«Але важливо розуміти, що в результаті підтримки України понад 50 державами, а також мужності й стійкості українського народу та українських військових ми впевнені, що вони й надалі матимуть успіх у тому, що прагнуть досягти – повернути територію, яку в них захопила Росія», – підкреслив він.

За словами державного секретаря США, підтримка України з боку західних союзників у довгостроковій перспективі спрямована на встановлення миру, який має бути «справедливим і міцним».

«Успіх у контрнаступі зробить дві речі – зміцнить позицію США за будь-яким столом переговорів, якщо виникне така нагода, і, можливо, змусить Путіна нарешті зосередитися на переговорах про припинення війни, яку він розпочав. У цьому сенсі це може насправді наблизити мир, а не віддалити його», – додав Блінкен.

Саме тому, сказав держсекретар, США продовжать «максимізувати нашу підтримку Україні зараз, щоб вона могла досягти успіху на полі бою», а також працюватимуть над іншими формами підтримки, аби дозволити Україні стати успішною державою.

[\(Українська правда\)](#)

11-12 липня у Вільнюсі має відбутися саміт країн НАТО.

Міністр закордонних справ Латвії Едгарс Рінкевичс:

По-перше, у Вільнюсі не буде рішення про те щоб запросити Україну до членства в НАТО. Я сподіваюся, це ясно, і зараз нам не потрібно жодних ілюзій про таку можливість. Натомість, що ми хочемо тримати – то це дуже конкретну і дуже практичний і дуже детальний опис того, як, коли та що саме повинні зробити з одного боку Альянс, а з іншого боку Україна для того, щоби ваша країна стала повноправним членом Альянсу дуже-дуже скоро.

Він додав, що його особисті очікування – що Україна має отримати щось більше, аніж просто чіткий сигнал про членство, що було ще у рішенні Бухарестського саміту 2008 року.

«Тому потрібна також чітка дорожня карта, з відповідями на питання "як" та "коли". Але проблема в тому, що у нас є 31 держава-член НАТО, і звісно у такій великій організації є дуже різні погляди», – зазначив він.

Рінкевичас додав, що Латвія завжди підтримувала членство України у НАТО настільки швидко, наскільки це можливо.

([Екномічна правда](#))

РФ погрожувала вийти із «зернової угоди». Серед її вимог – відновлення експорту аміаку трубопроводом до українського порту «Південний» та підключення Россельхозбанку до міжнародної платіжної системи SWIFT.

Генеральний секретар ООН Антоніу Гутерріш:

Я стурбований, і ми наполегливо працюємо над тим, щоб переконатися, що можна буде зберегти Чорноморську ініціативу, і в той же час, що ми зможемо продовжувати нашу роботу зі сприяння російському експорту.

([Укрінформ](#))

Президент Польщі Анджей Дуда:

Питання гарантій безпеки для України зараз дискутується на найвищому рівні. Я маю сподівання, що найближчий саміт НАТО у Вільнюсі принесе Києву добру звістку про те, що членство України в НАТО є на горизонті; що світло в кінці тунелю, як часто кажуть в Україні, стосовно членства в НАТО, і яке хочуть побачити українці, з'явиться завдяки нашим рішенням, які буде прийнято у Вільнюсі.

Він підкреслив, що на сьогодні найбільшим очікуванням української влади, українських військових й українського суспільства загалом є чіткий сигнал щодо зрозумілої перспективи членства в НАТО. Він назвав це одним з головних завдань на саміт Альянсу.

Президент РП підкреслив, що Росія не може виграти цю війну. Відтак, Захід має зробити усе можливе, щоб допомогти Києву витіснити ворожі російські війська не лише заради України, це важливо також для майбутнього Європи.

«Я сподіваюся і вірю в те, що завдяки нашій підтримці цей контрнаступ буде результативним...Ми хочемо, щоб Україна перемогла, а цією перемогою буде витіснення російських військ з усіх окупованих територій», - наголосив Дуда.

Він додав, що саме так має завершитися війна і всі країни Заходу мають допомагати Україні досягти цю мету.

([Українська правда](#))

Міністр закордонних справ та обраний президент Латвії Едгарс Рінкевичс зазначив, що головною перешкодою для вступу України до Північноатлантичного альянсу є внутрішня дискусія у НАТО, а не сама Україна чи негласне «вето» Росії.

«Причина – у тому, що зараз у багатьох столицях держав-членів НАТО немає достатньо чіткого розуміння, що робити з ситуацією, коли воююча держава приєднується до Альянсу, і що це означає в контексті Статті 5.

Скажу прямо: ось це головне питання. І саме на це питання багато держав-членів не можуть дати відповідь. І доки вони не матимуть цієї відповіді самі для себе – то не зможуть відповісти і за одним столом і іншими членами НАТО», – зазначив Едгарс Рінкевичс.

На його думку, якби ця позиція сформувалася, то перешкодою не має бути навіть думка офіційного Будапешта.

«Я вважаю, що коли дійде до фінального процесу ухвалення рішення, то я вірю – усі без винятку союзники погодяться. Але наразі перепоною є ось це ключове питання. Є країна у війні. Є "п'ята стаття" НАТО. І зараз не одна-дві держави, а дуже багато держав намагаються зрозуміти, що це означає для Альянсу. У багатьох столицях досі не з'явилося доброї відповіді на це запитання, і ми маємо це зрозуміти», – додав він.

Рінкевичс зазначив, що Латвія бачить майбутнє України у НАТО і зі свого боку робитиме усе можливе для того, щоби це сталося.

([Укрінформ](#))

Президент Франції Еммануель Макрон:

Український контрнаступ триває вже багато днів, і він дуже детально підготовлений. Завдяки добрим тактичним навичкам, відвазі і рішучості цей контрнаступ триватиме упродовж багатьох тижнів і навіть місяців.

Ми посилимо постачання зброї, боєприпасів, а також логістичну допомогу згідно з календарем найближчими днями і тижнями. Ми це продовжуватимемо робити.

Ми прагнемо, щоб цей контрнаступ був переможною операцією, щоб можна було розпочати переговори (з Росією – ред.) на вигідних умовах. Однак, наша підтримка триватиме так довго, як це буде потрібно.

([Українська правда](#))

Координатор Ради нацбезпеки Білого дому Джон Кірбі:

Очевидно, що бої під час наступальних операцій відбуваються, тут жодних сумнівів немає. Але оцінювати їх має президент Зеленський, а не ми. І також, безумовно, справа Збройних сил України говорити про втрати і здобутки за окремий день.

Кірбі додав, що США зосередяться на тому, щоб «Україна могла досягти успіху на полі бою».

Зокрема, він підтвердив, що у Вашингтоні готують нову військову допомогу для України.

«Я думаю, що дуже-дуже скоро ви побачите ще кілька додаткових пакетів допомоги від Сполучених Штатів», – зазначив він.

([Укрінформ](#))

Президент Бразилії Луїз Інасіу Лула да Сілва:

Війна повернулася у серце Європи, вона відображує всі складності викликів у час, коли ми живемо. Я нагадав президентці фон дер Ляєн, що

Бразилія голосувала на користь резолюції ООН із засудженням вторгнення Росії в Україну. Я повторив, що повинен бути шлях до миру, оскільки зростання ескалація та використання сили несе величезні ризики.

Не існує військового вирішення для цього конфлікту. Нам потрібно більше дипломатії у реагуванні на вторгнення до України, в Палестині або у Ємені. Жахи війни та страждання людей не можуть вирішуватися селективним шляхом, основоположні принципи міжнародного права мають бути чинними для всіх.

Президентка Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн:

Ми стратегічні партнери, тож маємо працювати разом для вирішення глобальних викликів, що також включає російську війну в Україні, наслідки якої виходять далеко за кордони України. Вони вражають світову економіку, від енергетичних ринків до продовольчої безпеки. Бразилія також це відчула, через труднощі в поставках добрив, зростаючі ціни на енергію та високу інфляцію. Але передусім ця війна є серйозною загрозою для принципів міжнародного права та Хартії ООН, яка, як я знаю, дуже цінується у Бразилії.

Ми вітаємо дуже чітке засудження Бразилією цієї війни на багатосторонньому рівні. Разом з Україною, ми хочемо досягти справедливого, всеосяжного та тривалого миру. Міжнародне співтовариство має відповісти на цей виклик. Ми обговорювали представлений мирний план та формулу миру Президента Зеленського. Бразилія матиме важливу роль під час наступного головування у G20, тож ви е розраховувати на нашу повну підтримку.

[\(Укрінформ\)](#)

Виконавчий віцепрезидент Єврокомісії Валдіс Домбровскіс:

Ми висловили підтримку населенню України, життя якого піддається ризику в результаті цієї безглуздої атаки. Серед найбільш важливих аспектів, які потребують уваги – вплив цих подій на Запорізьку АЕС. Ситуація там наразі є стабільною, оскільки рівень води в резервуарах охолодження залишається стабільним. Руйнація греблі представляє собою новий вимір російських звірств. ЄС глибоко вражений повідомленнями, що російські сили обстрілюють українських рятувальників, які намагаються потрапити у затоплені райони Херсонської області.

Він зауважив, що з 6 червня, з перших часів лиха, Координаційний центр Європейської комісії з надзвичайних ситуацій перебував у постійному контакті з українськими надзвичайними службами, та відповів на запит України по допомогу. Станом на сьогодні 14 країн-членів та Механізм ЄС із цивільного захисту запропонували допомогу для України, що включає 76 човнів, більш як 300 водяних pomp та більш як 160 тисяч предметів для обладнання притулку.

«Швидка допомога Єврокомісії є результатом роботи з прогнозування та підготовки. З часів, коли російські сили окупували (Каховську – ред.) греблю, Координаційний центр Єврокомісії з надзвичайних ситуацій зробив

деталізований аналіз можливих наслідків та розвинув моделі розвитку подій за різних ступенів руйнації греблі. Цей аналіз постійно оновлювався та доводився до української сторони для надзвичайного планування. Таку роботу необхідно продовжувати для реагування на інші ситуації», - сказав виконавчий віцепрезидент Єврокомісії.

([ЛІГА.Новини](#))

Росія атакувала ракетами Кривий Ріг.

Офіційний представник зовнішньополітичної служби ЄС Петер Стано:

Росія продовжує тероризувати українських мирних жителів боюгузливими нападами на Київ, Харків і зовсім недавно – Кривий Ріг, завдаючи ударів по житлових будинках, вбивши понад 10 людей.

Він зазначив, що цивільні особи – це не ціль, і висловив упевненість, що всіх винних притягнуть до відповідальності.

«Євросоюз стоятиме з Україною стільки, скільки буде потрібно», – додав Стано.

([Українська правда](#))

Генеральний секретар Північноатлантичного альянсу Єнс Столтенберг вважає, що наступ українських сил на окуповані Росією території сходу й півдня України показав перші ознаки успіху.

За словами генсека НАТО, українські солдати поступово «завойовують позиції», відвоювавши у російських військ кілька невеликих міст і сіл, водночас застеріг від очікувань швидких і значних успіхів.

«Ми повинні бути готові до того, що цей наступ буде кривавим і важким. У росіян був час на укріплення – це досить важкі оборонні лінії, і прорвати їх – складне завдання», – підкреслив Столтенберг.

Він зазначив, що російські війська, які зустрічали опір українських сил, були погано оснащені й забезпечені, а також не мали належного командування.

«Але ми бачимо, що українці мають мужність, рішучість звільнити землю... і відтіснити росіян», – додав генсек.

([Укрінформ](#))

Представниця політичної групи Європейської народної партії Раса Юкнявічене:

Ми маємо здійснити рішучі кроки до стійкого миру в Європі для наступних поколінь. Це вимагає навіть більшої мужності, ніж ми вже продемонстрували. Путіну подобається, коли його боїться світ. Страх завадив деяким країнам-союзницям під час саміту у Бухаресті надати План дій щодо членства для України. Зараз у нас є шанс виправити наші помилки.

Вона нагадала, що їхня політична група нещодавно ухвалила звернення на підтримку членства України в НАТО відразу після завершення війни. За її

словами, це потрібно зробити з чотирьох причин. По-перше, збереження «сірих зон» безпеки між Заходом і Росією буде джерелом постійної напруги. По-друге, натреновані та оснащені Збройні сили України становитимуть значну додану вартість для безпеки Європи. Водночас інтеграція України в євроатлантичні структури гарантує сталий мир на континенті, а також дасть змогу запобігти будь-яким спробам реваншу Росії у майбутньому та зупинить її імперський експансіонізм.

«"Не бійтеся", – так сказав Папа Іван Павло II ще за радянських часів. Українці не бояться. Ми також не маємо боятися рішучих кроків сьогодні. Путінська диктатура не має сили, адже силою є свобода», - заявила литовський депутат.

Євродепутат від Польщі Анна Фотига наголосила, що підриг греблі Каховської ГЕС іще раз продемонстрував демонічне обличчя Російської Федерації та необхідність значного посилення допомоги Україні.

«Ми маємо позитивно відповісти на волю українського народу, який хоче приєднатися до НАТО і до ЄС, та зробити це так швидко, як це можливо. Це необхідно не лише для їхньої безпеки - це важливо для безпеки всіх нас», - підкреслила європарламентарій.

Євродепутат від Польщі Радослав Сікорський зауважив, що злочин росіян у Новій Каховці має увійти до довгого переліку звинувачень на адресу російської влади під час міжнародного трибуналу. Цей злочин заперечує будь-яку можливість переговорів із Путіним та є найкращою відповіддю тим, хто пропонує їх розпочати.

«Реальні переговори ведуть хоробрі солдати української армії, хай благословить їх Господь. Я сподіваюся, вони будуть вести такі переговори на всьому шляху до міжнародно визнаних кордонів Української держави. Слава Україні!» - сказав Сікорський.

Євродепутат від Естонії Свен Міксер висловив думку, що відновлення України буде тривалим, і це питання не може чекати до завершення війни.

«Цей процес має розпочатися зараз. Росія має заплатити за всю шкоду, яку вона заподіяла. До цього ми маємо знайти правовий шлях, як використати заморожені фінансові активи агресора, щоб хоч частково покрити вартість цих зусиль. Це не має відволікати нас від надання Україні військової допомоги, оскільки під час контрнаступу та визволення окупованих територій потреби зростатимуть... Зрештою, ми маємо швидко та рішуче просуватися із європейською та євроатлантичною інтеграцією України. Це єдиний шлях, щоб гарантувати як українську, так і європейську безпеку», - зауважив естонський політик.

Євродепутат від Литви Андрюс Кубілюс наголосив, що одним із чинників, чому війна розпочалася, є те, що європейці припустилися великої геополітичної помилки й десятиліттями тримали Україну у «сірій зоні» Європейської безпеки, без чіткої перспективи на вступ до ЄС або НАТО.

Через це Путін повірив у слабкість цих організацій та у свою здатність захопити Україну.

«Настав час виправити наші помилки, які вже коштували українцям тисяч життів. Україна має отримати запрошення приєднатися до НАТО під час саміту у Вільнюсі і має стати членом Альянсу після війни. Україна потребує початку переговорів про членство в ЄС до кінця року, аби завершити їх до кінця цієї декади. Це єдиний шлях до сталого миру, який потрібен всім нам на Європейському континенті», - заявив Кубілюс.

(ЛІГА.Новини)

Міністр закордонних справ Литви Габріелюс Ландсбергіс:

Ми хочемо одного – щоб Росія програла в Україні, щоб Україна перемогла. Потім же – що б не сталося в Росії – це буде вже справою самої Росії. Але ми повинні знати, що ми захищені, і Росія до нас не підступиться,

На його думку, зараз у РФ «справи йдуть доволі погано» в Україні. Але литовський міністр не виключає, що через три роки, п'ять чи сім Росія може відновити свій військовий потенціал.

Відповідаючи на запитання про те, хіба не забезпечує п'ята стаття НАТО достатній захист країнам Балтії, Ландсбергіс сказав, що «безперечно, дотепер так і було».

«Але якщо дивитися в майбутнє, то ми маємо визнати, що Росія перейшла психологічну "червону межу". Росія – це агресор, який знайшов виправдання для широкомасштабного вторгнення до сусідньої країни. Виникає думка, що вона може знайти виправдання для ще одного вторгнення. Ось що нас непокоїть. Ось чому ми просимо, щоб відповіддю на цю загрозу стали додаткова оборона та зміцнення східного флангу НАТО», – сказав глава МЗС Литви.

(Укрінформ)

Росія атакувала ракетами Кривий Ріг.

Прем'єр-міністр Канади Джагін Трюдо:

Канада суворо засуджує удари Росії по цивільних цілях в Україні. Останній удар по житлових будівлях у Кривому Розі - абсолютно неприйнятний. Це - чергове нагадування страхітливої жорстокості російського режиму, а також потреби подальшої підтримки України.

Він нагадав, що під час візиту до Києва минулих вихідних «підтвердив прихильність Канади до українців й переконався, що вони розуміють те, що ми й далі будемо із ними». «Як я сказав президенту Зеленському, наша підтримка – непохитна», - зауважив глава канадського уряду.

(Укрінформ)

Президент США Джо Байден звернувся до глав дипломатичних місій США:

Завдяки всій роботі, яку ви зробили, ми змогли згортувати світ для вирішення найбільших викликів нашого часу. Які вони? Протистояння

брутальній війні Путіна, яку він веде проти народу України, та допомагати їм захищати себе. Тому що, якби ми цього не робили, уявіть, що могло би статися. Подумайте про це.

За словами Байдена, іншими викликами США є управління конкуренції з Китаєм, щоб воно не переросло у конфлікт. Також глава Білого дому вказав на пошук рішення для проблеми зміни клімату.

«Це є найбільшою екзистенційною загрозою для всього людства», - сказав Байден.

Президент США зазначив, що підготовка до нової пандемії є також важливим викликом для країни.

([ЛІГА.Новини](#))

Посол США при НАТО Джуліанн Сміт:

Росія не має права голосу або права вето щодо політики відчинених дверей НАТО. Ми підтримуємо прагнення України, її євроатлантичні прагнення повністю інтегруватися в євроатлантичні інститути.

Вона також сказала, що союзники з нетерпінням чекають на можливість вітати президента Володимира Зеленського на наступному саміті НАТО у Вільнюсі в липні.

«Ми думаємо, що на саміті матимемо хороший пакет для постачання [в Україну]», - сказала пані посол, зазначивши, що також на саміті обговорюватиметься і довгострокова практична допомога.

([Українформ](#))

Канцлер ФРН Олаф Шольц:

Жорстока загарбницька війна Росії проти України кидає фундаментальний виклик європейському безпековому порядку... Тому так важливо підтримати Україну.

(...). Шольц назвав необхідним надання безпекових гарантій для України на майбутнє. Щодо цього вже певний час ведуться цілком конкретні, інтенсивні та «довірливі» дискусії з найважливішими партнерами та з Україною, сказав він.

«Йдеться про підготовку до того, як ми зможемо гарантувати безпеку, коли нинішня ситуація завершиться», - додав він, не надавши конкретики.

Глава німецького уряду наголосив на неприпустимості, як дехто вимагає, заморожування конфлікту або примусу України до несправедливого миру.

«Ми не вимагаємо заморожування або легітимізації крадіжки територій України... Ми не акцептуємо продиктований мир. Росія повинна вивести свої війська», - підкреслив Шольц.

([ЛІГА.Новини](#))

Канцлер Німеччини Олаф Шольц сказав, що російський диктатор Володимир Путін «певно хоче поглинути деякі сусідні території» і що «має

такий план щодо України, і, очевидно, це також його план стосовно Білорусі».

Саме тому, вважає канцлер, «важливо, щоб ми мали дуже конкретну розмову про гарантії безпеки» для України.

Шольц підкреслив, що водночас мова не може йти про те, щоб «якось заморозити війну і цим узаконити російський загарбницький набіг».

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ ФРН Анналена Бербок:

Безпека означає не лише відсутність війни. Безпека - це також свобода організувати життя, економіку за власним вибором, без політичних обмежень та економічних залежностей.

Ось чому ми позбуваємося залежності від енергоносіїв з Росії. За кожен кубометр російського газу ми заплатили національною безпекою подвійну та потрійну ціну. В майбутньому ми будемо більше зосереджуватися на безпеці, коли йдеться про рішення щодо економічної політики.

Вона додала, що це стосується й того, кому дозволено інвестувати в критичну інфраструктуру. У цьому зв'язку міністр згадала ситуацію, коли найбільші сховища газу та нафти в Німеччині опинились у власності російського Газпрому.

Бербок наголосила, що після 24 лютого 2022 року, коли Росія здійснила повномасштабне вторгнення в Україну, стало зрозуміло, що Європа вразлива, а мир – крихкий: «Безпека в ХХІ столітті – це більше ніж оборона та дипломатія».

(Укрінформ)

Існує ймовірність, що Комісія НАТО-Україна може перетворитися на Раду НАТО-Україна.

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Існує велика різниця між Комісією і Радою, якщо йдеться про структуру в НАТО. Тому що Комісія - це формат зустрічі союзників із країною-партнером. Під час засідання Комісії 31 країна-союзниця будуть зустрічатися з Україною. Ми не приймаємо рішень, ми не створюємо структур - це платформа для консультацій з партнером. Якщо союзники погодяться створити Раду НАТО-Україна, це насправді означатиме, що зустрічаються 32 рівні сторони - 31 союзник та Україна, зустрічаються за одним столом та на однакових умовах.

(...). Це (Рада НАТО-Україна – ред.) буде орган, який зможе приймати рішення, і він матиме поглиблені структури – на кшталт підкомітетів і тому подібне. Тож це структура для набагато глибшого співробітництва, що дозволить разом приймати рішення, якщо всі сторони Ради погодяться. Це відобразить величезне зміцнення політичного партнерства у відносинах між Україною і союзниками по НАТО.

(Укрінформ)

У Брюсселі має відбутися зустріч міністрів оборони НАТО.

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Окрім негайних потреб, ми обговоримо довгострокові виклики, що постають перед Україною, та рішення, які ми можемо ухвалити в межах НАТО. Я вже згадував багаторічну програму, яку союзники погодилися започаткувати для України, щоб допомогти їй рухатися до НАТО... Є окремі країни-члени, які обговорюють двосторонні заходи з Україною з цією ж метою. Різні форми завірень з безпеки та рамкові угоди мають забезпечити, щоб Україна могла тривалий час отримувати зброю та системи, необхідні їй для самозахисту.

Він наголосив, що всі ці зусилля мають одну чітку мету. Після завершення війни важливо запобігти ситуації, що Росія зможе перегрупувати свої сили та знову напасти на Україну. З цією метою союзники по Альянсу працюватимуть із Україною для її переходу від обладнання та доктрин пострадянської ери до сучасних стандартів та доктрин НАТО, які дозволять її Збройним силам досягти повної взаємосумісності із силами країн Альянсу. Україна вже зараз пройшла значний шлях для досягнення цієї мети, про що свідчить високий рівень її співробітництва з Альянсом.

Водночас, як наголосив генеральний секретар НАТО, головна увага під час зустрічі Комісії НАТО-Україна буде приділятися негайним потребам України на полі бою, щоб підтримати її під час наступу та визволення власної території від російських загарбників.

(ЛІГА.Новини)

Путін сказав, що під час наступу Україна нібито «вже втратила 25-30%» західних озброєнь.

Спікерка Білого дому Карін Жан-П'єр сказала, що лише Україна може детально говорити про бойові дії на її території.

«Що стосується коментарів, зроблених Путіним. Як ви знаєте, ми не надаємо значення оцінці Росії», — сказала Жан-П'єр.

Під час зустрічі з військовими пропагандистами РФ, які займаються виправданням геноцидної війни Москви проти України, Путін сказав, що під час наступу Україна нібито "вже втратила 25-30%" західних озброєнь — цей фейк був одразу спростований..

(Укрінформ)

У Брюсселі відбулася зустріч міністрів оборони НАТО.

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Наші консультації (щодо членства України в НАТО – ред.) продовжуються просто зараз. Я міг би лише ускладнити ці консультації, якщо буду розповідати про різні елементи або заздалегідь передбачати висновки. Але що я можу сказати – це про те, що союзники вже погодили та ухвалили, коли йдеться про членство України в НАТО.

Друге принципове досягнення – всі союзники погоджуються з тим, що Україна стане членом НАТО, на чому наголошувалося неодноразово на всіх рівнях НАТО та країн-членів, підкреслив Столтенберг.

Третій пункт, який є важливим для всіх союзників, стосується того, що рішення про вірний час, коли саме Україна увійде до НАТО, прийматимуть Україна та всі країни-члени, і ніхто інший, сказав він.

«Але найважливіше, навколо чого ми погодилися, є те, що найбільш терміновим завданням зараз є забезпечити перемогу України як суверенної і незалежної держави, яка збереже себе як демократична країна в Європі. Без цього не може бути взагалі жодних дискусій навколо членства», - наголосив Столтенберг.

«Тож консультації тривають. Я впевнений, що ми знайдемо добре рішення під час саміту. І початковим пунктом є те, що союзники погодили всі вище згадані пункти», - додав генеральний секретар Альянсу.

([Радіо Свобода](#))

Президент Чехії Петр Павел:

(...). Ну, ми побачили початок (контрнаступу, – ред) який є, скажімо так, помірним. Я вважаю, що справжнього контрнаступу ми ще не побачили. Усе – ще попереду. Я б назвав це, виходячи зі свого військового досвіду, формуючими операціями.

Сьогодні ми бачимо, що підготовка до контрнаступу тривала місяці, і це цілком природно, тому що для того, щоб підготувати значні військові сили, забезпечити їх технікою, навчити, здобути достатньо ресурсів усіх видів, потрібно багато часу. Це також потребує великих зусиль усіх людей, які залучені.

Тож навіть якщо ми оцінюємо контрнаступ з цієї технічної точки зору, то підготовка до нового наступу знову займе значний час. Якщо ми також врахуємо погодні умови, які дуже несприятливі протягом зими, то ми дійдемо висновку, що все, чого не вдасться досягнути цього року, доведеться відкласти принаймні до весни наступного року з усіма пов'язаними труднощами. Зокрема, із труднощами зберегти підтримку партнерів.

Отже, коли я кажу, що ми бачимо вікно можливостей цього року, то це означає, що знадобиться щонайменше три-чотири місяці, перш ніж почнеться будь-яка інша активність. Я думаю, це реалістична картина.

(...). Українські військові також довели, що є надзвичайно стійкими та швидко навчаються. Зазвичай навчання на деяких видах обладнання займає місяці, та коли західні країни почали навчання українських солдатів, то те, що солдати НАТО опановували протягом кількох місяців звичайних навчань, українські солдати, перебуваючи під тиском, опановували за тижні. Отже, ми дійсно бачимо екстремальне зростання українських військових можливостей.

З іншого боку, зараз є і недолік, пов'язаний з українською армією. Він полягає в тому, що вона оснащена такою кількістю різного обладнання, що

коли війна закінчиться, ЗСУ доведеться пройти через стабілізацію та уніфікацію обладнання.

Але це технічне питання. Важливіше – це рішучість українських солдатів, їхня здатність імпровізувати, справлятися з непередбачуваними подіями. Я вірю, що українська армія в технічному плані, в плані процедур, якщо ще не готова, то дуже скоро буде готова відповідати стандартам НАТО.

(...). Я думаю, що на президента Зеленського дуже чекатимуть у Вільнюсі. Його присутність дійсно підкреслить важливість події.

Я очікую дуже сильних заяв щодо підтримки України. Я бачу, як низка країн узгоджує довгостроковий план такої підтримки, який базуватиметься не на одноразових внесках, а на ретельно спланованій довгостроковій процедурі.

Я також очікую, що рівень нинішньої Комісії Україна-НАТО буде підвищено до рівня Ради, що також підкреслить набагато кращий статус України на цьому форумі. Але я б також дуже вітав чіткі формулювання про майбутнє членство України, коли війна закінчиться. Очевидно, що процес приєднання не може початися, поки країна перебуває у стані війни. Але я твердо вірю, що всі лідери зрозуміють, що участь України в НАТО і ЄС є, ймовірно, єдиною гарантією стабільності в цьому регіоні, зміцнення і НАТО, і ЄС, а також гарантією стримування Росії та її агресивної політики.

Гарантії безпеки – це дуже широкий термін. Я чув про два типи або сценарії гарантій. Один – це гарантії, які були надані Фінляндії від початку процесу ратифікації її вступу. Інший підхід до гарантій безпеки застосований для Ізраїлю. Можливо, ми побачимо щось посередині.

Але я думаю, що якщо ми зафіксуємо на папері те, що ми вже робимо для України, а також включимо цей довгостроковий план підтримки, для мене це звучить як гарантія. Але, звісно, це залежатиме від того, скільки коштів країни захочуть виділити на такий план. Та якщо є готовність надати план, то має бути також і готовність надати його у формі гарантії.

(...). Я думаю, що Китай діє у власних інтересах, а не в інтересах захисту принципів і прав, які гарантує Статут ООН. Вони використовують цей конфлікт, з одного боку, для посилення своїх позицій глобально, щоб більше домінувати в проголошеному стратегічному партнерстві із Росією, отримуючи вигоду від дешевих російських ресурсів, але також для вивчення цього конфлікту для своєї власної вигоди у майбутньому. Бо конфлікт в Україні – це відкритий підручник для Китаю. Вони придивляються, як Захід реагує, наскільки швидкими та ефективними ми є в нашій реакції, як ми ухвалюємо рішення. Все це може бути використано у майбутньому щодо Тайваню.

Подивимось, як діятиме Китай, і ми маємо бути обережними, щоб не дати Китаю взяти ініціативу на себе, коли війна завершиться. Бо я підозрюю, що Китай буде більш активним, коли почнеться відбудова, бо це надасть величезних можливостей для відбудови як Росії, так і України. Ми маємо

тримати це в полі зору, бо Китай не робитиме цього з гуманітарних причин, а для досягнення впливу і контролю.

(...). Я чую цей аргумент досить часто – що ми маємо розглядати це як війну Путіна, а не російську війну. Цей аргумент не витримує критики. Якщо подивитись на підтримку, якою користується Путін серед російського населення, коли ми бачимо, скільки людей підтримують війну, скільки людей закликає поширити війну на інші країни, ми маємо називати цю війну російською війною.

(...). Те, що називають «українською втомою» чи «втомою від війни», є природнім, це приходить з часом. Як ми маємо впоратись з цим – ми маємо постійно подавати реальну картину того, що відбувається, щоб люди не думали, що війна в Україні вже завершилась і що вона вже на нас не впливає чи не впливає на людей в Україні. Чеські громадяни все ще налаштовані гостинно щодо українців, щоб дати їм безпечний притулок –людям, які втікають від війни.

Звичайно, з часом це буде важче, бо економічні і соціальні труднощі матимуть вплив на людей, і вони радше зосереджуватимуться на власному життєвому рівні, аніж на допомозі іншим. Але тут якраз роль політиків на всіх рівнях полягає у тому, щоб доносити позицію, що успішне завершення війни в Україні – в наших життєвих інтересах і що важливо продовжувати допомогу.

[\(Укрінформ\)](#)

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Ми не бачимо жодних ознак з боку президента Путіна, з боку Росії, що вони готуються до миру.

За його словами, чим більше територій Україна зможе повернути під час контрнаступу, тим сильнішими будуть її позиції за столом переговорів, коли до цього дійде.

«Ми також знаємо, що чим більш успішним буде український контрнаступ, тим більш вірогідним буде те, що Путін якоїсь миті усвідомить, що він не може перемогти в цій війні на полі бою і змушений бути сісти за стіл (переговорів)», - зауважив очільник НАТО.

Водночас він зауважив, що ніхто не може сказати точно, коли і як це відбудеться. Проте всім зрозуміло, що якщо не вдасться досягти сталого миру, необхідно буде продовжувати надавати Україні підтримку.

Також важливо послати Кремлю меседж, що він не зможе перемогти на полі бою, додав генсек.

[\(Укрінформ\)](#)

Міністр оборони Естонії Ханно Певкур:

Ми вважаємо, що у найближчі тижні побачимо ще більше просування. Але ще раз моє звернення до всіх: не чиніть додаткового тиску на українців. Вони знають, що робити. Ми допомагаємо їм, вони мають виграти цю війну.

Він також наголосив, що допомога Україні триватиме, адже «Кремль не заспокоїться».

([Укрінформ](#))

Міністр оборони Канади Аніта Ананд:

Для того, щоб ця війна закінчилася, Володимир Путін повинен зробити те, що потрібно: залишити Україну. Руйнування та величезні людські втрати є жахливими та абсолютно неприйнятними, і це має бути припинено шляхом прийняття Володимиром Путіним рішення про вихід з України.

Ананд наголосила, що Канада продовжить підтримувати Україну в короткій та довгостроковій перспективах з метою відновлення її територіальної цілісності, суверенітету та заснованого на правилах міжнародного порядку.

На цьому тлі вона вказала на підтримку Канадою розбудови української протиповітряної оборони, а також підтримку у наданні Україні винищувачів.

([Укрінформ](#))

Міністерка оборони Латвії Інара Мурнісє:

Звичайно, усі чекають на успішні українські контрнаступальні дії. Але ми маємо визнати, що це буде довготривалий процес. І ми маємо підтримувати Україну не лише під час цього контрнаступу, але й стільки, скільки буде потрібно.

Міністерка оборони Латвії також заявила на важливості підтримки України у її приєднання до НАТО, адже «місце України - у євроатлантичній спільноті». «Латвія підтримує приєднання України до НАТО», - наголосила вона.

([Укрінформ](#))

Король Нідерландів Віллем-Александр:

Наша підтримка українського народу залишається непохитною.

За його словами, Росія вторглася у вільну і мирну країну, порушивши всі принципи міжнародного права.

([Укрінформ](#))

Міністр оборони США Ллойд Остін:

Що стосується бойових втрат техніки та озброєння – це війна. Тож ми знаємо, що бойових втрат зазнаватимуть обидві сторони. І що важливо, українці мають можливість відновити техніку, яка була пошкоджена, відремонтувати її, ми можемо повернути цю техніку назад у бій.

Він також зауважив, що російська пропаганда у притаманній їй манері перебільшує наслідки таких втрат з українського боку.

«Росіяни показали нам ті самі п'ять машин, приблизно тисячу разів із десяти різних ракурсів. Але, якщо відверто, українці ще мають великий потенціал боєздатності, бойової потужності», - підкреслив Остін.

Міністр оборони США також висловив очікування, що в Україні продовжуватимуться бої, і перемогу визначатиме не в останню чергу логістика й поставки. Тож, за його словами, США й інші країни зосереджені на тому, щоб продовжувати забезпечення України всім необхідним для її успіху.

(Укрінформ)

Віцепрем'єр, міністр національної оборони Польщі Маріуш Блащак:

З нашої польської перспективи Україна має стати членом Північноатлантичного альянсу. Тому що це доказ нашої спільної безпеки. Звичайно, ми повинні бути об'єднаними (в рамках НАТО – ред.), тому маємо бути відкритими до розмов на цю тему. На мою думку, ми маємо запропонувати (Україні - ред.) шлях до цієї мети. Сподіваюся, що під час саміту НАТО у Вільнюсі цей шлях, можливо, навіть графік, буде представлено.

Як зазначив польський міністр, значним досягненням є те, що серед країн, які підтримують Україну, панує консенсус, що Російська імперія – це зло.

«Ми засуджуємо всі дії Росії, які закінчуються воєнними злочинами. Безсумнівно, підлив греблі на Дніпрі є таким злочином. Це - реальна загроза для тисяч людей і це також екологічна загроза, тому ми засуджуємо такі дії», - підкреслив Блащак.

Він додав, що оцінює злочин у Новій Каховці як спробу зупинити або уповільнити український контрнаступ.

За його словами, під час контрнаступу українська армія використовує техніку та озброєння, які їй надає Захід.

«Ми підтримуємо Україну, бо не хочемо, щоб Росія після завоювання України пішла далі. Без сумніву, що такими є справжні наміри Росії, справжні наміри Путіна», - наголосив Блащак.

(Укрінформ)

15 червня гендиректор МАГАТЕ відвідав тимчасово захоплену російськими військами Запорізьку АЕС.

Генеральний директор МАГАТЕ Рафаель Гроссі:

Не атакуйте станцію, не атакуйте зі станції, не перетворюйте станцію на військову базу, не переривайте зовнішні джерела електропостачання та інше. Це – ті речі, які мають бути дотримані.

Він додав, що присутні на ЗАЕС експерти постійної місії Агентства моніторитимуть дотримання цих принципів та інформуватимуть міжнародну спільноту.

«Ми зібрали чимало інформації для оцінки ситуації і продовжимо моніторити ситуацію, щоб допомогти запобігти ядерній аварії», - заявив Гроссі.

Під час перебування на АЕС він повідомив, що дуже важливо, щоб рівень води у ставку-охолоджувачі ЗАЕС підтримувався таким, як він є зараз. За його словами, АЕС може певний час перебувати в безпеці, станція працюватиме над поповненням води, щоб її безпекові функції могли нормально працювати.

(Укрінформ)

Голова КНР Сі Цзіньпін вважає, що китайській нації притаманна виняткова миролюбність, і наголошує, що Китай не піде на конфронтації та поділ світу на протиборчі табори.

Сі назвав п'ять визначних рис китайської цивілізації: спадковість, самобутність, єдність, інклюзивність та миролюбність. За його словами, прагнення до миру «закладено в генах китайського народу і втілює дух китайської нації».

«Виняткова миролюбність китайської цивілізації визначає те, що Китай продовжуватиме здійснювати обміни та взаємне пізнання з різними цивілізаціями, а не культурну гегемонію, що Китай не нав'язуватиме власні цінності та політичну систему іншим, а підтримуватиме співпрацю», - сказав Сі.

Китайський лідер додав, що його країна також не буде йти на конфронтації та поділ світу на протиборчі табори.

«Щоб побудувати сучасну китайську цивілізацію,.. Китай має залишатися впевненим у своїй культурі та продовжувати йти власним шляхом,.. бути відданим відкритості та інклюзивності й адаптувати іноземні культури до місцевого, китайського контексту», - зазначив Сі.

(Укрінформ)

Федеральний президент Німеччини Франк-Вальтер Штайнмаєр:

Загарбницька війна, яку Росія веде проти України, є нападом на суверенну демократичну державу в центрі Європи. Ця війна – жорстокий злочин проти українців. Ця війна живиться прагненнями кремлівської диктатури стати великою державою – і її глибоким страхом перед свободою! Путін згадує нібито славу давнину, хоче відновити «стару велич Радянського Союзу». Але я запитую себе: який розмір насправді мається на увазі? Розмір Радянського Союзу, який згуртував різні народи? Який занурив власний народ у страх і жах? Який жорстоко душив будь-яке прагнення до свободи?

За його словами, «так звана «велич», до якої Путін хоче повернути свою країну, насправді є нічим іншим, як диктатурою, диктатурою та імперіалістичним божевіллям. Ми не повинні дозволити цьому безумству знищити працю Європи щодо миру та свободи!», - закликав президент ФРН.

Він нагадав, що з 24 лютого 2022 року українці захищають свою країну, свою свободу та демократію – з великою мужністю та відвагою. І вони також захищають те, за що мужні люди в Європі відстоювали з 1953 року, що вони здобули в 1989 році і що європейці ніколи не хочуть втратити знову. Тому Німеччина твердо стоїть на боці України. Тому ФРН разом з партнерами підтримує народ України.

«У цю річницю 17 червня (повстання 1953 р. у східній Німеччині, – ред.) ми також думаємо про українців, які сьогодні борються проти гніту та гноблення. Ми думаємо про всіх тих, хто ризикував життям на фронті; які доглядають за пораненими, загиблими, людьми похилого віку та дітьми; підтримання громадського життя або відбудова зруйнованих міст. Всі ці люди потребують нашої підтримки, всі вони покладаються на нас – не підведемо їх!», - підкреслив Штайнмаєр.

Він наголосив на важливості чітко пам'ятати про різницю між диктатурою та демократією.

«Ми повинні пам'ятати, щоб мати змогу рішуче не погоджуватися з усіма тими, хто сьогодні знову фальсифікує та перекручує історію, прославляє диктатури чи зневажає нашу демократію», - сказав глава німецької держави.

(Укрінформ)

Росія здійснила ракетну атаку Києва під час візиту глав африканських держав.

Речник ЄС Пітер Стано:

Африканські лідери відвідують не лише Москву наприкінці тижня, вони зараз перебувають у Києві, і вони отримали дуже специфічне привітання, - у вигляді більшої кількості ракетних атак - з боку Путіна. Впевнений, це дозволить їм усвідомити дуже ясно, хто є агресором, і як цей агресор поводить, якими є його справжні наміри.

Він наголосив, що Європейський Союз вітає будь-які змістовні та серйозні зусилля для досягнення миру, оскільки ніхто не хоче миру більше за українців та європейців. Але для цього треба дійсно говорити із жертвою агресії.

«Тож це була дуже добра ідея, коли африканські лідери прибули до Києва, за 1 рік та чотири місяці після початку повномасштабного вторгнення. Це буде нагода послухати з перших рук позиції, перспективи, побачити ситуацію на власні очі», - зауважив речник ЄС.

Він нагадав, що Путін приготував для африканської делегації «вітання», яке він вже неодноразово використовував під час інших іноземних візитів до Києва. Зокрема, у квітні 2022 року Генеральний секретар ООН Антоніу Гуттереш був у Києві, і тоді знову Київ був обстріляний ракетами і дронами, що були надіслані Кремлем.

«Мир наступить негайно, коли Путін перестане тероризувати людей в Україні та виведе з території України всі свої війська, які вбивають, піддають

тортурам та грабують. Я сподіваюся, що африканські лідери це знають, що вони побачать це. Те, що трапилося сьогодні, робить дуже очевидним для африканських лідерів, наскільки ширим є Путін стосовно зупинення конфлікту, і як він сприймає всі міжнародні зусилля, спрямовані на зупинення цього конфлікту», - додав речник ЄС.

Речник Єврокомісії Ерік Мамер:

Ми вітаємо всі конструктивні пропозиції, які ведуть до миру. Ми підтримуємо мирний план Президента України з 10 пунктів, та ми хочемо миру, який відновить права України, її суверенітет та територію. Якщо хтось буде здатним переконати Росію прибратися з України, тоді ми повною мірою це підтримуємо. Якщо йдеться про «припинення вогню», про «заморожування позицій, де вони є», і так далі, тоді ми говоримо – це не мир. Це не справжній мир. Такою була і залишається наша позиція. Агресія була здійснена проти українців, і саме вони мають відновити свої права і суверенітет. Ми ведемо діалог з усіма, хто цього прагне.

Він наголосив, що, напевно, ніхто не хоче миру більше, ніж Європейський Союз, оскільки війна розгортається на його кордонах, на його території наразі знаходяться 4 мільйони біженців, були створені серйозні проблеми у сферах економіки та енергетики. Тож ЄС продовжує докладати всіх зусиль для досягнення дійсно стійкого та справедливого миру.

([Укрінформ](#))

11-12 липня у Вільнюсі відбудеться саміт країн НАТО.

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Всі союзники погоджуються з тим, що Україна стане членом НАТО. Ми не будемо обговорювати запрошення на Вільнюському саміті, натомість – як ми будемо просувати Україну ближче до НАТО. Я впевнений в тому, що ми знайдемо добре рішення щодо цього.

([Укрінформ](#))

Президент Чехії Петр Павел наголосив на необхідності «суворого моніторингу» за росіянами, що живуть на Заході.

Речниця президента Маркета Ржегакова заявила, що переважна більшість жителів Росії підтримує президента Володимира Путіна, агресію проти України і навіть напади на цивільні цілі.

«Враховуючи ці обставини, це було б повним провалом наших власних служб безпеки і загрозою для безпеки наших власних громадян, якби ці служби не приділяли підвищеної уваги російській громаді, яка проживає в нашій країні», – заявила речниця.

([Укрінформ](#))

Росія атакувала Київ ракетами під час візиту глав африканських держав.

Президент Південно-Африканської Республіки Сиріл Рамафоса:

Сьогодні під час нашого візиту ми чули ракетні удари. Така діяльність не дуже добре працює для встановлення миру, тому ми говоримо про необхідність деескалації з обох боків з тим, щоб мир зміг прийти і проблема була врегульована.

(Укрінформ)

Росія атакувала Київ ракетами під час візиту глав африканських держав.

Держсекретар США Ентоні Блінкен:

В Україні зараз перебувають представники шести або семи африканських країн, які також намагаються просувати цю (мирну – ред.) пропозицію. Я б відзначив жахливу іронію того факту, що поки вони були в Києві, на українську столицю посипалося ще більше російських ракет.

Він також зазначив, що Сполучені Штати підтримують мирні ініціативи інших країн, однак лише ті, які мають на меті встановлення справедливого та міцного миру.

«Але, як і в випадку з багатьма країнами, ми хочемо переконатися, що ніхто не підливає масла у вогонь, який розпалює Росія», - зауважив держсекретар США.

(Укрінформ)

16 червня глави африканських країн відвідали Київ.

Президент Сенегалу Макі Салл:

Вважаємо можливим розпочати дискусію з Президентом Зеленським і російською стороною з питання дітей, в'язнів, зернових, але я зовсім не хотів сказати, що ми приїхали з власним планом врегулювання проблеми.

Реакція представників української громадськості

На прощі Синтагма у центрі столиці Греції відбувався мітинг української громади у контексті привернення уваги грецької спільноти до підриву Росією Каховської ГЕС ([Укрінформ](#)).

Українські активісти вчергове закликали визнати Росію державою-терористом, зокрема через останні події в Новій Каховці, які через руйнування Каховської дамби є екоцидом не лише по відношенню до України, а й до всієї Європи (...).

Десятки активістів зібралися під російським посольством у Вашингтоні, щоб привернути увагу світу та висловити протест через вбивства, катування українців, викрадення дітей та інші воєнні злочини росіян в Україні ([Укрінформ](#)).

Про це розповіла в коментарі Укрінформу організаторка акції, приуроченої до Національного дня захисту дітей у США, президентка US Ukrainian Activists (USUA) Надія Шапоринська.

Тому акція протесту під посольством Росії в Вашингтоні, за її словами, мала на меті привернути увагу спільноти до цих злочинів путінського режиму, які, на жаль, продовжуються в Україні й покриваються масованою кампанією дезінформації Кремля.

(...) Організація US Ukrainian Activists виступила ініціатором протесту під російським посольством у столиці США за підтримки Turkic United Americans. Американський активіст Бенжамін Вітес, який був автором ідеї посадити українські соняшники навколо диппредставництва РФ, цього разу влаштував світлове шоу з проєкцією на стіни посольства.

До протестів, які відбулися в неділю, 11 червня, приєдналися не лише представники Української громади, але й громадяни США, вихідці з Білорусі, Росії, Ізраїлю, Туркменістану, Казахстану, Таджикистану й Єгипту.

На аукціоні продали за 350 тисяч грн велосипед міського голови Києва Віталія Кличка, з якого він впав у центрі столиці у 2016 році. На ці гроші куплять дрони для ЗСУ ([Укрінформ](#)).

Міський голова Києва Віталій Кличко:

На аукціон ІТ-спільноти EVO, де збирали кошти на дрони для наших захисників, виставив свій знаковий велосипед. Той самий, на якому я колись впав у центрі міста і про це багато писали ЗМІ. Бажаю новому власнику не падати. А якщо таке і трапиться, швидко і гідно підійматися.

У п'яти містах Португалії (Лісабон, Порто, Евора, Фаро і Коїмбра) у неділю, 11 червня, пройшли масові акції під гаслами: «Стоп екоциду!», «Росія – держава терорист!», «Зупинимо геноцид українців!» (Укрінформ).

Про це у Фейсбуці повідомив голова Спільки українців у Португалії Павло Садоха.

Він зауважив, що головною метою акцій було звернути увагу світу на новий жахливий злочин росіян проти України.

За словами Павла Садохи, в усіх містах українці зачитали спільне звернення до Парламенту Португалії, в якому вимагають визнати на законодавчому рівні російську агресію проти України, як акт геноциду, а Росію, як державу терорист.

(...) Він розповів, що серед учасників акцій було багато переселенців з Херсону й околиць, які з болем розповідали про страшні наслідки російського теракту. У кожному місті, до українців також доєдналися португальці, а у Лісабоні, своє звернення зачитали іранці, які засуджують іранський режим і продаж зброї Москві (...).

Гурт «Океан Ельзи» виступив у Стамбулі із концертом на підтримку України, кошти від продажу квитків на який підуть на допомогу дітям, постраждалим від війни, медичним установам та захисникам України (Укрінформ).

(...) Співак подякував другові України - компанії Baykar Makina за підтримку України та українців та, зокрема, її генеральному директорові Халюку Байрактару, який був присутнім на концерті.

Вакарчук також висловив співчуття та слова підтримки турецькому народові у зв'язку із наслідками руйнівних землетрусів на південному сході країни, наголосивши, що Туреччина та її народ зазнали великих жертв через природну катастрофу, тоді як Україна та український народ - через штучно створену (...).

Одну із пісень гурту «Океан Ельзи» було присвячено тим українцям, які були вимушені внаслідок повномасштабного вторгнення Росії в Україну виїхати, покинувши свої домівки, рідні місця.

Десятки активістів зібралися під російським посольством у Вашингтоні, щоб привернути увагу світу та висловити протест через вбивства, катування українців, викрадення дітей та інші воєнні злочини росіян в Україні (Укрінформ).

Про це розповіла організаторка акції, приуроченої до Національного дня захисту дітей у США, президентка US Ukrainian Activists (USUA) Надія Шапоринська.

(...) Тому акція протесту під посольством Росії в Вашингтоні, за її словами, мала на меті привернути увагу спільноти до цих злочинів

путінського режиму, які, на жаль, продовжуються в Україні й покриваються масованою кампанією дезінформації Кремля.

(...) До протестів, які відбулися в неділю, приєдналися не лише представники Української громади, але й громадяни США, вихідці з Білорусі, Росії, Ізраїлю, Туркменістану, Казахстану, Таджикистану й Єгипту.

Оксана Караванська представила колекцію вишиванок Ukrainian Code.2023 на благодійній вечірці у США ([Укрінформ](#)).

За попередніми підрахунками зібрали понад 50 тисяч доларів на медобладнання для лікарень України. (...).

Показ колекції Ukrainian Code.2023 відбувся у легендарному музеї засновника компанії Kodak Джорджа Істмана. Міжнародний музей фотографії та кіно, відкрили для публіки ще у 1947 році. Цей музей відомий також своєю премією The George Eastman Award, яка від 1955 року відзначає найвидатніших діячів мистецтва кіно.

У своїй новій колекції Ukrainian Code.2023 Караванська традиційно поєднала фрагменти старовинних вишивок з авторськими унікальними орнаментами. Сучасні орнаменти для колекції бренду OKSANA KARAVANSKA створила текстильна дизайнерка Ксенія Уманська.

Знаменитий український піаніст Олексій Гринюк дав благодійний концерт у японській столиці Токіо, закликавши до підтримки України ([Укрінформ](#)).

14 червня на концерті в Токіо він виконав твори Моцарта та Шуберта.

За словами Гринюка, він хоче передати думку про те, що завжди є світло, навіть у найважчі часи у житті людей (...).

Українська громада Австралії у відповідь на підрив росіянами Каховської ГЕС провела акції у Брісбені, Мельбурні, Сідней та Перті, щоб засудити російський тероризм та екоцид в Україні ([Укрінформ](#)).

На мітингах українці говорили про втрату будинків свого дитинства через повінь у Херсоні. Інші відчайдушно хвилювалися за рідних та друзів на окупованих територіях, як Олешки, які розповіли їм, що російські окупанти забрали рятувальні човни та не роблять жодних зусиль, щоб допомогти людям.

Учасники акцій одностайно висловили впевненість, що Росія має бути переможена. Україна має перемогти заради глобальної безпеки та безпеки.

З початком контрнаступу AFUO закликає уряд Австралії допомогти Україні шляхом надання Bushmasters, Hawkeis та іншої військової допомоги (...).

З 16-го по 19 червня 2023 року у місті Чачак (Сербія) відбудеться чемпіонат світу з дитячого фітнесу, в якому мали брати участь українці ([Укрінформ](#)).

Головний тренер збірної України з дитячо-юнацького фітнесу, заслужений тренер країни з бодібілдингу Антоніна Оробець:

Ми дізнались, що до змагань допущена команда Росії. Ми висловлюємо протест проти допуску спортсменів Росії до чемпіонату світу. В Україні зараз іде страшна війна на якій гинуть люди, гинуть діти і в цей самий час Міжнародна федерація фітнесу та бодібілдингу приймає в широкі обійми спортсменів з Росії. Ми маємо бажання, щоб в майбутньому ніколи не допускали спортсменів з Росії на міжнародні змагання і українські спортсмени мали змогу брати участь у турнірах, де не буде російських атлетів.

У 28 європейських містах відбулися мітинги з вимогою повернути українських дітей, депортованих Російською Федерацією ([Укрінформ](#)).

Про це головний консультант кабінету керівника Офісу Президента Олег Гавриш повідомив у Фейсбуці.

Акція, зокрема відбулася у Братиславі, Дюссельдорфі, Женеві, Гамбурзі, Стамбулі, Кракові, Ларнаці, Лондоні, Малазі, Парижі, Подгориці, Ризі, Римі, Стамбулі, Валетті, Вільнюсі.

Як зазначив Гавриш, акцію провели Ukrainian Students for Freedom, Communities Army of Ukraine, Ukrainian Students Worldwide, Students for Liberty. Акція пройшла за підтримки фонду Orphans Feeding Foundation.

Загалом у мітингах взяли участь близько п'яти тисяч осіб по всьому світу: діаспора, студенти та українські жінки, які виїхали за кордон.

Протестувальники вимагали змусити Росію повернути вкрадених і насильно усиновлених дітей, а також покарати винних у депортації дітей чиновників РФ (...).

Реакція представників світової громадськості та бізнесу

У чеській столиці Празі відбувся мітинг-перформанс, метою якого було привернення уваги всього світу до трагедії, яку переживає південь України через теракт Росії ([Укрінформ](#)).

В Празі відбувся мітинг-перформанс, метою якого було привернення уваги всього світу до трагедії, яку переживає південь України.

Зазначається, що тисячі людей втратили домівки та перебувають у постійній небезпеці внаслідок підриву російськими терористами Каховської ГЕС - теракту, який росіяни скоїли проти цивільного населення України (...).

У латвійській столиці минулими вихідними завершився IV Осокінський фестиваль Свободи, на якому було зібрано приблизно 10 тис. євро допомоги для України ([Укрінформ](#)).

Фестиваль, який уже другий рік присвячується Україні, тривав 7 травня – 11 червня. Значний відсоток з квитків на його концерти (через сайт *Bilesu Paradise*) спрямовувався на гуманітарну, медичну, оборонну допомогу Україні. Паралельно збір коштів був організований на благодійній платформі *Ziedot.lv*. Партнерами Фестивалю також стали асоціація *Tavi draugi* («Твої друзі»), центр соціальних ініціатив *Common Ground*, Конфедерація українців Латвії «ВІЧЕ» та Посольство України в Ризі.

Серед інших, в концертах Осокінського фестивалю брали участь гості з України, українські музиканти, які зараз перебувають у Латвії, та латвійські артисти українського походження. Зокрема, це співачки Катріна Гупало, Вікторія Притуляк, струнний квартет *Mgiya*, музикантки Дар'я Лелеко, Ніна Ханецька, Софія та Марія Варченко. На концерти окремо запрошувалися українські біженці, які мешкають в Латвії (...).

Збірна Німеччини з футболу продасть спеціальні футболки, в яких зіграє сьогодні, 12 червня, у товариському матчі з Україною у Бремені, і передасть кошти на підтримку Україні ([Укрінформ](#)).

На контрольному матчі Німеччина – Україна очікується аншлаг: на поєдинок продано всі 35 тисяч квитків, серед глядачів буде чимало українців (...).

Це буде 1000-й міжнародний матч для національної збірної Німеччини, його відвідає федеральний президент ФРН Франк-Вальтер Штайнмаєр.

Минулими вихідними в Україні на фронті загинув фінський босць-доброволець з групи *Nordic Combat Medics* ([Укрінформ](#)).

Про це розповіла фінському мовнику *Yle* керівниця групи Тіна Соїні.

За її словами, загиблий був членом цієї команди. Nordic Combat Medics надає медичну та гуманітарну допомогу поблизу лінії фронту та евакуює людей. До групи також входять фіни, які беруть участь в обороні України в якості добровольців. Уточнюється, що офіційно чоловік вважається зниклим безвісти.

Сойні розповіла, що родичі загиблого вже поінформовані про смерть добровольця. Вони ж дали їй дозвіл розповісти про це.

Голова консульського відділу МЗС Фінляндії Юссі Таннер підтвердив Уле, що відомство знає про випадок із фінським добровольцем.

За наявною інформацією, це перший фінський доброволець, який загинув, захищаючи Україну.

На центральній площі польського Вроцлава провели мітинг, щоб привернути увагу громадськості до рашистського теракту – підриву дамби Каховської ГЕС ([Укрінформ](#)).

Тисячі затоплених будинків, тисячі евакуйованих, страшні екологічні й економічні наслідки цього теракту матимуть вплив на десятки років. Саме тому сотні небайдужих українців, поляків, нацменшини Вроцлава зібрались сьогодні в тому числі з тим, щоб організувати допомогу постраждалим в Україні, засвідчити свою солідарність з Україною у цей час.

Генконсульство подякувало Ukrainian Freedom Force Foundation за активну ініціативу та всім, хто долучився до акції (...).

У скандинавських країнах бойкотують американську компанію Mondelez International, яка виробляє шоколад і печиво, через її присутність у Росії ([Укрінформ](#)).

За останні три дні про припинення продажу її продукції оголосили, зокрема, авіакомпанії SAS і Norwegian Air, залізнична група SJ, мережа готелів Strawberry, ритейлер Elkjor, судноплавна група Fjord Line та Норвезька футбольна асоціація.

Міністерство закордонних справ Норвегії заявило в понеділок, що готове зустрітися з компаніями, що бойкотують виробника, проте жодних рекомендацій надавати не обіцяє.

(...) Скандинавські компанії заявили, що їхнє рішення припинити продаж продукції Mondelez ґрунтується на внесенні Україною компанії до «списку міжнародних спонсорів війни».

Чиказька компанія Mondelez заявила, що не продає в Норвегії продукцію російського виробництва і продовжує «обмежену» діяльність у Росії, припинивши інвестиції та рекламу та засудивши війну.

Серед найвідоміших брендів компанії – Kraft, Oreo, Jacobs, Milka, Trident тощо.

Міністерство юстиції РФ внесло до реєстру іноземних агентів режисера Віталія Манського, опозиційного політика Льва Шлосберга та економіста Сергія Алексахенка ([Укрінформ](#)).

За даними відомства, Манський виступав проти війни в Україні, заявляв про підтримку влади України, негативно висловлювався щодо громадян РФ, ототожнював РФ із нацистською Німеччиною. Він нині мешкає поза Росією.

Також у РФ визнали «іноагентами» опозиційного політика Льва Шлосберга, економіста Сергія Алексахенка, журналістку «Север.Реалії» Юлію Парамонову та псковську журналістку Світлану Прокоп'єву.

Наразі у реєстрі «іноагентів» Мін'юсту РФ - 621 фізична та юридична особа.

Віталій Манський – відомий режисер-документаліст, опозиційний громадський діяч, організатор найбільшого в росії щорічного міжнародного фестивалю документального кіно «Артдокфест» (навесні минулого року було заявлено, що через переслідування він більше не проходитиме в РФ).

Шведська екоактивістка Грета Тунберг взяла участь у мітингу проти екоциду в Україні у зв'язку з руйнуванням росіянами греблі Каховської гідроелектростанції і спричиненою цим повінню у деяких регіонах на півдні країни ([Укрінформ](#)).

Акція відбулася в середу, 14 червня, біля будівлі Організації Об'єднаних Націй (ООН) у німецькому Бонні, де наразі проходить конференція щодо проблем клімату.

(...) За її словами, потрібно засуджувати злочини, які Росія чинить в Україні, а кліматичні активісти звертають увагу на те, що відбувається, не тільки тому, що це турбота про довкілля, а й тому, що вони піклуються про людей.

Під час саміту НАТО у Вільнюсі вивісять 33 тисячі прапорів України ([Укрінформ](#)).

Вільнюський муніципалітет долучився до ініціативи підтримки вступу України до НАТО і з сьомого до 11 липня в столиці Литви вивісять щонайменше 33 тисячі українських прапорів.

Мер Вільнюса Валдас Бенкунскас:

Від початку війни ми активно підтримуємо Україну. Ми хочемо, щоб нашу підтримку було видно і під час саміту НАТО. Ми розуміємо масштаб і важливість цієї зустрічі в контексті світових політичних подій, розуміємо і можливість звернути ще більше уваги світу на становище в Україні та на її бажання стати членом альянсу.

За даними муніципалітету, обрана кількість прапорів символічна, оскільки Україна могла б стати 33-м членом НАТО. Мер закликав жителів і адміністраторів багатоквартирних будинків також взяти участь у акції. За

його словами, жодних вкладень не потрібно – про все подбають організатори ініціативи.

Письменниця Елізабет Гілберт скасувала вихід роману, події якого відбуваються в Росії ([Укрінформ](#)).

Американська письменниця Елізабет Гілберт, авторка відомого роману «Їж, молися, люби», скасувала випуск свого нового роману «Сніжний ліс», події якого розгортаються на території Росії.

Гілберт заявила, що скасовує випуск нової книги, події якої відбуваються в самому центрі Сибіру в середині минулого століття. Книга розповідає про групу людей, які вирішили залишити суспільство, щоб чинити опір радянській владі та захищати природу від індустріалізації.

Письменниця Елізабет Гілберт:

Але протягом тижня я отримала неймовірну кількість розчарованих відгуків від моїх українських читачів, які виражали гнів, розпач, розчарування, гнів та біль через те, що я обрала саме цей час, щоб випустити цю книгу. Таку реакцію викличе будь-яка книга, не важливо, на яку тему вона написана, але події якої відбуваються в Росії. Я хочу сказати, що я почула та прочитала усі повідомлення, і ставлюся до них з повагою. Тому я зроблю коригування, я знімаю книгу з календаря публікацій. Зараз не час для публікації цієї книги.

Гілберт зазначила, що не хоче завдавати ще більшої шкоди людям, «які пережили та продовжують переживати тяжке та надзвичайне горе», тому скасовує вихід книги та зосередить увагу на інших книжкових проєктах, над якими зараз працює.

Експертні оцінки

(Укрінформ)

Керівник Донецької обласної військової адміністрації Павло Кириленко:

Ситуація в області залишається максимально напруженою, особливо по лінії фронту. Це цілодобові обстріли зі всіх видів озброєння, які є у ворога. Це руйнація цивільної інфраструктури вздовж лінії фронту, яка у нас на території області одна з найдовших.

Наскільки змінилася тактика ворога? Він її, починаючи з нашого багатостраждального міста-героя Маріуполя, не змінює. Це тактика випаленої землі. Це коли ворог, не маючи можливості пробитися через оборону наших Збройних сил, рухається шляхом руйнації саме цивільної інфраструктури, знищення її. Зокрема вороги руйнують усі великі міські споруди, багатоповерхові будинки, різні комунальні будівлі – для того, щоб наші захисники не мали можливості тримати оборону в міських боях. Але ворогу навіть це не вдається, він справді не може пройти оборону на підступах до міста, здебільшого ця тактика є невдалою.

Їхня тактика в тому, щоб закидати нас трупами своїх найманців, солдатів та офіцерів, за будь-яку ціну заходити в міста тоді, коли від них вже нічого не залишилося, окрім руїн. Саме так вороги їх «звільняють». Ворог не може похизуватися своєю військовою спроможністю, своїм хистом і талантом, що дозволив би взяти ці міста принаймні відносно вцілілими.

Ми, звичайно, фіксуємо зруйновані та пошкоджені ворогом будинки й об'єкти інфраструктури в області, і, на жаль, станом на момент нашої розмови і найближчий період часу – ця цифра буде зростати. Якщо переходити до цифр, то вони (на початок червня – авт.) такі: пошкоджено, або зруйновано 95 701 житловий об'єкт, це здебільшого житлові будинки, з яких 6009 багатоквартирні та 89 692 – приватні. І кожен добу, на жаль, ці цифри збільшуються.

Стосовно закладів освіти, це біль, бо багато шкіл, які були ще радянських та пострадянських часів, у 2019 році дуже активно відновлювалися. Це вже були новітні, сучасні, реконструйовані, або заново збудовані школи. На початок червня 746 закладів освіти у нас було зруйновано або пошкоджено, з них 78 – загальної середньої освіти (школи та профтехзаклади) зруйновані повністю. До числа пошкоджених і зруйнованих входять і 306 дитячих садків і ясел.

Також ми ведемо статистику щодо закладів медичної сфери всіх форм власності. Загальна цифра зруйнованих або пошкоджених сягає 216 об'єктів станом на 1 червня поточного року.

(...). Ми маємо кількість загиблих і поранених жителів області без урахування двох міст – Маріуполя і Волновахи. Ці міста піддавалися страшним ворожим обстрілам, увесь світ за цим спостерігав, тому підрахувати кількість жертв у Маріуполі та Волновасі ми зможемо тільки після розслідування кримінальних проваджень і екстумації тіл, проведення там усіх необхідних слідчих дій. Без урахування цих міст, станом на середину червня 1560 жителів Донеччини загинули і 3689 отримали поранення різного ступеня тяжкості. Так само є сумна статистика щодо загиблих і поранених дітей. Без урахування Маріуполя і Волновахи 148 дітей в області загинули і 290 отримали поранення. Але майже кожен день приносить нові жертви.

(...). Восени, у жовтні було піднято прапор України у містах Лиман та Святогірськ, деокуповано території двох громад – Лиманської і Святогірської, а це 41 населений пункт. На момент деокупації там проживало 13 850 осіб, вони були встановлені після чотирьох з половиною місяців ворожої окупації.

(...). Так, ми зіштовхнулися з надскладним випробуванням, ми розуміли, яким міг бути опалювальний сезон зі зруйнованими в цент мережами теплопостачання, відсутністю електроенергії і руйнацію багатоквартирних і приватних будинків.

Втім, вважаю, ми гідно впоралися з цим – за кошти державного бюджету були надані металеві печі для приватних домоволодінь, а також альтернативні види палива, було поставлено модульні котельні там, де необхідно. Тоді була виділена відповідна субвенція, і я дякую тут за швидке сприяння Мінреінтеграції, пані Ірині Верещук, яка відразу включилась у цей процес.

Той опалювальний сезон не можна було так назвати, але люди всі були зігріті, ніхто не замерз. Слідом пішов рух будівельних матеріалів для консервування пошкоджених будинків, відновлення яких тоді не було доцільним, бо обстріли тривали і продовжуються.

Для надання першої допомоги жителям громади був введений мінімальний склад лікарів, за рахунок міжнародних донорів і партнерів відразу повноцінно запрацювала програма «World Central Kitchen» – це гарячі обіди. Харчування жителям громади надавалося щоденно, так продовжується і сьогодні, також не припиняється роздача продуктів.

І паралельно тривав складний процес відновлення електропостачання, ситуація вимагала зокрема й будівництва нових трансформаторних підстанцій, а для цього – завезення великих трансформаторів, наприклад, вагою 85 тонн. Ми із закордону їх замовляли, дуже сприяла нам «Укрзалізниця». Це було надскладно, тому що такий важкий трансформатор завезти по зруйнованому мосту неможливо, і ми вибирали інший маршрут через сусідню область, але з цим завданням впорались. У результаті основні громади, від яких іде під'єднання навіть маленьких населених пунктів, вже з

електропостачанням, воно було відновлено упродовж 45 діб після деокупації, і далі процес відновлення триває станом і зараз.

(...). Колаборанти є і продовжують діяти, і частина тих обстрілів, які відбуваються на території Донецької області, влучання по об'єктах інфраструктури, це не якась мегаробота спецслужб Росії, а результат роботи зрадників. Ворог так чи інакше і далі має в регіоні свої очі і вуха, які ми так само швидко намагаємось виявити. Ця робота ретельна, вона проводиться щомісяця в залежності від кількості обстрілів, їх характеру.

Що стосується колаборантів в органах влади, то в структурних органах облдержадміністрації таких проявів і фактів встановлено не було. Але є тимчасово окуповані території Маріупольського району – це Мангушська та Кальчицька територіальні громади, де були очільники переважно від уже забороненої партії ОПЗЖ, або їх поплічники, які здійснювали колабораційну діяльність і зрадили нашій державі. Це, наприклад, перший заступник Мангушського селищного голови, який співпрацює з окупантами. Зрадникам заочно повідомлено про підозру, досудове розслідування триває. Стосовно колишнього мера Святогірська (Володимира Бандури – авт.), обраного від партії ОПЗЖ, уже проведена конфіскація його майна, яке перебувало на території України. Він зараз за оперативними даними перебуває на тимчасово непідконтрольній території, але отримав підозру за державну зраду, крім того, у нього є ще підозра за вчинені ним економічні злочини на території Святогірської громади. Колись він звернувся з листом до мене з проханням виділити йому кошти і допомогти у відбудові школи у Святогірській громаді. Але коли був проведений аудит, спеціалісти дійшли висновку: якщо ми виділимо йому ці кошти на відбудову школи, то ненавмисне дамо можливість приховати ті економічні злочини, які мер Святогірська вчинив, витративши близько 15 млн гривень «у повітря». Бо в нього на той момент за документами школа була майже вже реконструйована, а насправді в ній навіть не було проведено фасадних робіт, не кажучи вже про внутрішні. Тому крім злочину проти основ національної безпеки, екскмер Святогірська відповідатиме і за вчинений економічний злочин – за порушення бюджетного законодавства.

Цей зрадник десь у липні записав відео, де звернувся зі своїми публічними заявами, що в Святогірську «Россия навсегда», але вже у жовтні місто було з українським прапором, понівечене, дуже зруйноване, але наше, українське.

(...). Якщо брати Святогірську лавру, я знаю багато нюансів, як священнослужителі поводити себе і яка була ситуація там під час російських обстрілів. Про це точно ще буду казати після нашої перемоги.

Під час окупації російською армією Святогірська, кордон із територією, що залишалася під контролем Збройних сил України, проходив річкою Сіверський Донець і примикав до Святогірської лаври. Там був підірваний міст через річку, який веде саме до лаври, тому вона виявилася

найближчим об'єктом, який обстрілювали рашисти. У Лаврі тоді перебувало близько 450 біженців, і не тільки з Донецької області. Продукти харчування, паливо на генератори, медикаменти наші військові та волонтерами завозили туди буквально під щільним вогнем агресора. Ми навіть запрошували режим тиші у ворога, щоб принаймні надати гуманітарну допомогу населенню, яке там перебувало.

Але ми повинні розуміти, яке лихо несе Московський патріархат з його священнослужителями, які точно не є в повному розумінні цього слова священнослужителями, через яких людина може прийти зі своїми тяготами, проблемами і звертатися до Бога. Там зовсім інша ситуація. Ми багато прикладів маємо, коли були явні факти підтвердження їх співпраці зі спецслужбами Російської Федерації. І це найбільше, що бентежить мене в цьому питанні.

Ми будемо сприяти розгортанню Православної церкви України на території області, виділяти земельні ділянки, відновлювати можливості проведення богослужінь.

(...). Якщо порівнювати, наприклад, з Києво-Печерською лаврою, то за моєю інформацією, добровільно переходити (до ПЦУ, – ред) священнослужителі Святогірської Лаври не збираються. Усі необхідні документи до Мінкульту і правоохоронних органів ми надали. Там за документами передача майнових комплексів, яка проходила, коли Донеччину ще очолював Янукович, була складним процесом. Але я як людина, яка добре розуміє законодавство, вважаю, що повинно все бути зроблено за законом, по честі і совісті. Цей церковний процес переходу тривалий, ним займаються. Ми в повній комунікації з профільним міністерством, і все, що необхідно, звичайно, ми дамо і будемо сприяти цьому.

(...). Нагадаю, коли йшли важкі бої за Святогірськ і обстріли окупантів велися саме по території лаври, вона була пошкоджена, загинули монахи. І мене як людину тоді бентежило, що навіть багато хто зі священнослужителів Лаври не міг назвати речі своїми іменами – хто і звідки вів обстріл, а починали щось вигадувати. Бо коли перша ракета прилетіла у Святогірський міст, було зрозуміло, як вона летіла і звідки. А настоятель храму Лаври навіть не зміг у своєму коментарі звернутися до тих, хто це зробив – до Російської Федерації, до військових.

І коли згорів дерев'яний храм на підйомі до найвищого скиту, який перебуває на шляху до пам'ятника Артему, я сказав, щоб вівся підрахунок щодо всіх релігійних, культових споруд.

Зараз ці цифри такі: 78 храмів на території Донецької області зазнали або повної руйнації, або часткової. З них 46 – Московського патріархату.

(...). Загальної цифри (репарацій, – ред.) ще немає. Але, звичайно, це трильйони доларів, і для кожної області вони будуть окремо. Основа репарацій буде підтверджена після завершення всього комплексу розслідування, на це необхідно багато часу.

Але я, маючи слідчий та прокурорський досвід, можу сказати, чому це так важливо. Тому що приймати це рішення будуть у Міжнародному кримінальному суді, і від підтвердження цих доказів саме суддями МКС в подальшому залежить не тільки пред'явлення цього позову, а і стягнення коштів у майбутньому. І стягнення буде не тільки добровільним... Але повинна бути дотримана законна і чітка процедура, що стосується суми збитків.

(УНІАН)

Росія зруйнувала дамбу Каховської ГЕС.

Виконавчий директор громадської організації Rewilding Ukraine Михайло Нестеренко:

Наслідки для природи, зокрема дикої – жахливі. Йдеться про знищення цілого біогеоценозу – унікального ландшафтного комплексу з усіма живими організмами – рослинами, тваринами...

Зокрема, внаслідок підриву ГЕС постраждав Національний природний парк «Нижньодніпровський», а це понад 80 тис. га заплавної території в Бериславському, Білозерському, Голопристанському та Олешківському районах, містах Херсоні та Нова Каховка, більшість з яких наразі затоплені. Позначився теракт і ще на кількох нацпарках – «Білобережжя Святослава», «Олешківські піски», «Кінбурнська коса».

Окрім того, під удар потрапили десятки заповідних урочищ, заказників та пам'яток природи – ботанічних, ландшафтних, зоологічних, орнітологічних та лісових.

Через техногенну катастрофу, до якої призвів підрив дамби, рівень річкової води піднявся у десятки разів вище, ніж це могло бути за будь-якої природної повені.

Унікальні луки, плавні, острівці не просто затоплені – вони змиті разом із тваринами, птахами, ґрунтом – усім, що створювалося десятками років. При цьому нагадаю: усі природні парки Херсонщини та Миколаївщини зараз окуповані, і ми не можемо знати до кінця про масштаби цього кошмару.

(...). Загине (і вже загинуло) безліч цінних представників флори. Це сотні рідкісних квітів, зокрема, популяції диких орхідей. Також частина березових та дубових лісів, у тому числі одні з найбільших дубів-велетнів Херсонщини, які розташовані у Збур'ївському лісництві, неподалік берега Дніпра.

Крім того, затоплення спричинить значне підвищення рівня ґрунтових вод у всьому південному регіоні України. Це означає збільшення вологи у ґрунті і так званий посол, згубний для рослинності. Згодом це призведе, наприклад, до остаточного зникнення реліктових залишків природних лісів та штучного лісу на дніпровських пісках.

У затоплених зонах жили олені, кабани, косулі, борсуки, ласки... Гніздилися червонокнижні птахи, розташовувалися устричні поселення і багато чого, що, можливо, вже не відродиться ніколи.

Якщо піде різкий викид прісної води в море, риба в ньому відійде подалі. Як наслідок, без кормової бази залишаться морські птахи – чайки, баклани, крачки.

Голова громадської організації «Зелений лист» Владислав Балинський:

«Каховська катастрофа» має планетарні масштаби.

Сотні острівців, ділянки заплавної лісу та степу, заливні луки та схили з усіма їхніми жителями змиваються в море. Зараз шлюбний сезон – період гніздування та нересту. Тобто загинули та продовжують гинути сотні видів живих організмів, з яких 71 вид тварин та 32 рослини включені до Червоного списку Міжнародного союзу охорони природи, Червоної книги України тощо.

Небезпека для Чорного моря:

Руйнування греблі Каховської ГЕС становить неабияку небезпеку для Чорного моря, адже туди несеться річкова вода із затоплених територій з великою кількістю паливно-мастильних матеріалів, сотнями тисяч тонн ґрунту, тисячами мертвих тварин і птахів, вирваними з коренем деревами. Плюс – відходи зі зруйнованих каналізаційних систем та вигрібних ям, залишки міндобрив та інших хімікатів, не кажучи про міни та інші боєприпаси, які детонують прямо у воді. Також «велика вода» вимиває цвинтарі та скотомогильники. Ця гримуча суміш, скоріше за все, вплине на всіх морських жителів – від планктону до китоподібних.

Є ще один нюанс – придонні відкладення Каховського водосховища. Вони містять забруднювачі, які накопичувалися десятиліттями через викиди промислових підприємств Запоріжжя, Дніпра, Кам'янського та інших населених пунктів.

Проблема таких мулів, висота яких може перевищувати десять метрів, характерна для усіх водосховищ. Вона вивчалася і раніше, але вчені не знали, що робити із цим «добром».

Колись сапропель (мул, що утворюється з перегнилих на дні стоячих водойм рослинних і тваринних залишків, – УНІАН) хотіли використовувати як добрива. Але, вивчивши їхній склад, від цієї ідеї відмовилися. Як з'ясувалося, у відкладеннях на дні таких водойм багато отруйних хімічних речовин, насамперед солей, важких металів, плюс – хлорорганічні з'єднання і навіть ДДТ – дуст, який за радянських часів активно використовувався, наприклад, для дезінфекції.

Дуст смертельно небезпечний – накопичуючись в організмах людей і тварин, стимулює зниження імунітету, важкі патології, включаючи внутрішньоутробні.

Питання очищення водоймищ час від часу порушувалося, але так і не вирішилось – фахівці не знали, як і де утилізувати великі обсяги цього мулу. Тож зараз не уникнути забруднення сапропелем акваторії лиманів і північно-західної шельфової частини Чорного моря.

Не можу стверджувати, що це стане проблемою номер один – залежить, у тому числі від того, як і на якій висоті постраждала гребля водосховища. Але не виключаю, що вируючі потоки змивають ці токсичні нарости в море у вигляді суспензій. І навіть залишившись у тому чи іншому вигляді на суші, після спаду прісної води, ці нарости висохнуть і проявляться у вигляді токсичного пилу.

Додатковим джерелом отруєння довкілля може стати й сама знищена повинню плавнева система річок, яка, як печінка в організмі людини, вбирає у себе і накопичує сотні тисяч різних речовин (той же нацпарк «Нижньодніпровський» – один з найцінніших природних заплавних комплексів в Європі). Плавневі ділянки використовуються для очищення стічних вод: вода, що проходить крізь плавні, швидко очищується від надлишків мінеральних речовин та мікроорганізмів. Зараз цей величезний «орган», можна сказати, вирваний з кров'ю та разом зі всіма токсинами потрапляє в море.

Наслідки трагедії відчує не лише Україна:

І без цих нових жахливих наслідків Чорне море є дуже вразливим. У ньому міститься значний сірководневий мертвий шар і «свої» донні відкладення, у яких – зокрема, гербіциди, пестициди, нітрати.

Все це «багатство» свого часу потрапило на дно зі стоками із трьох річок – Дністра, Дунаю та Дніпра. Тож зараз це антропогенне навантаження на море зростає у сотні та сотні разів.

Як зазначає фахівець, великий обсяг забруднених вод у поєднанні зі спекотним літом спровокує у морі масовий розвиток мікроорганізмів, водоростей. Тобто, теракт може призвести до цвітіння моря з усіма негативними наслідками. Адже й у минулі роки у спекотну погоду в Одесі вже були такі явища, основна причина яких – зміна клімату. Так, на узбережжі з'являлася зелено-синя піна, а вода ставала схожою на жижу. Це – ціанобактерії, які виділяють дуже багато токсичних речовин. Часто вони викликають й масову загибель морських жителів.

Ще ми бачили, як море стає червоним, причина – «плодяться» інші водорості, які дуже небезпечні для людини. Вони можуть нашкодити не тільки при контакті, а й через летючі особливості – призвести до отруєння через випаровування... Ось з якими процесами ми зіткнемося вже найближчим часом. Причому торкнуться вони не тільки мілководдя, а й відкритого моря. Й саме тут, у північно-західній частині акваторії, розміщується кормова база для безлічі видів риб та птахів.

Наслідки отруєння моря разом з Україною відчують і інші країни Чорноморського регіону, оскільки течія вздовж берега проходить проти

годинникової стрілки. Іншими словами, потік, який зараз іде на Одесу, в тому чи іншому вигляді докотиться до Румунії, Болгарії, Туреччини, а пізніше – і до самої держави-агресорки. Адже у води немає кам'яних парканів та фундаментальних загороджень зі сталі. Сподіватися ж, що забруднення «дорогою» може розчинитися в солоній воді, особливо не варто.

Берегова течія досить сильна, в чому вже переконалися жителі Одеського регіону. Тут уже спостерігають шокуючі наслідки теракту на Херсонщині – частини меблів, будинків, міни та трупи тварин, що пливають морем.

(УНІАН)

Експерт Михайло Ганницький:

Пояснити, чому світ «не знає», хто підірвав греблю Каховської ГЕС, чому західні медіа цитують «не впевнених» офіцерів західних розвідок і Держдепу, але, наприклад, не сумніваються у тому, що саме Україна обстрілює Білгородщину?

Отже, якщо Росію прямо звинуватять у терористичному акті – яким є підрив греблі – її автоматично визнають країною-терористом. А це, своєю чергою, означає повну заборону на будь-яку торгівлю з РФ, окрім спеціальних програм ООН типу «нафта в обмін на продовольство» – як було з Іраком часів Саддама.

Якщо Росію прямо звинуватять у терористичному акті, її автоматично визнають країною-терористом?

Чи буде виконуватись така заборона усім світом? Західні лідери небезпідставно бояться, що ні. Ну, і ми розуміємо, що навряд чи. Бо індуси не відмовляться від дешевої російської нафти, поки зварений з неї бензин радо купують ЄС та Африка. А ще індуси технічно і інтелектуально не здатні обслуговувати силу силенну російської зброї, якою оснащені індійські війська. Отже, півтора мільярди населення Землі заздалегідь кажуть міжнародним санкціям «не сьогодні».

Плюс Китай не готовий втрачати російські ринки і російські двигуни для своїх літаків (надто напередодні війни за Тайвань).

Африка як така взагалі ні від чого з Росією відмовлятися не готова – починаючи від туристів і продовжуючи краденим у нас збіжжям – ви могли переконатись в примітивній ницості типових представників «Чорного континенту» вчора – коли прес-сек президента ПАР публічно заявляв, що так, його президента під час повітряної тривоги відвели в бомбосховище, а сам він не спускався – але «не чув» не тільки ніяких вибухів у Києві – а й навіть сирен повітряної тривоги «не чув».

Про поточних близьких партнерів Москви – Вірменію, Казахстан, Грузію, Узбекистан, Туреччину – годі й згадувати.

Відповідно, західні дипломати цілком справедливо остерігаються того, що, після визнання провини Росії в підриві Каховської греблі, ледь

животіючий фейк під назвою «система міжнародного права» остаточно впаде – бо ніхто (або більшість країн, принаймні) не перестане торгувати з країною-терористом. А оскільки нікого за цю торгівлю не зможуть жодним чином покарати, то посиплеться і решта чинних санкційних пакетів – і певні країни почнуть вільно торгувати з Іраном, ядерним клоуном Чен Ином, Кубою, Венесуелою, сомалійськими піратами, еритрейськими людоджерами, тощо.

От, щоб відтягти цей неприємний (але і неминучий) момент – коли система чинного світового порядку завалиться вже остаточно – західні спецслужби і продукують маячню типу «ми не впевнені, що сталося на греблі» – своїм ЗМІ, які через це уникають прямих звинувачень рашистів, і таким чином, не підбурюють західний електорат тиснути на своїх політиків щодо цього питання.

Але ж так не може тривати вічно. Ні, може. Згадайте, скільки років минуло, перш ніж російську сторону звинуватили в трагедії МН-17 і як саме її звинуватили (форма у міжнародному праві важливіша за зміст).

Стан системи міжнародного права і безпеки нині якнайкраще характеризує цитата: те, що мертве, померти не може

А ще – на Заході чекають, коли Кремль трохи «одумається» і знайде якогось цапа-відбувайла, типу конкретного офіцера, що «запанікував і віддав злочинний наказ». Тоді можна буде спробувати вважати терористом його, але не всю Росію. І не буде потреби намагатись зробити нездійсненне – колективно заборонити торгівлю з РФ.

Та у Кремлі цього робити не хочуть – там демонстративно знуцаються на західною куколд-дипломатією і планують нові способи випробувань «меж дозволеного».

Стан системи міжнародного права і безпеки нині якнайкраще характеризує цитата: те, що мертве, померти не може.

[\(УНІАН\)](#)

Директорка Інституту демографії та соціальних досліджень, докторка економічних наук Елла Лібанова:

Наразі невідомо, скільки людей перебуває за кордоном.

З демографічними показниками вже давно були проблеми, а після 24 лютого 2022 року з цією статистикою стався тотальний колапс.

Адже перші три тижні війни люди перетинали кордони навіть без закордонних паспортів. Якщо людина перетинала кордон за внутрішнім паспортом – письмово фіксували, що вона перетнула кордон, але її не вносили в базу, тобто немає інформації про вік, стать і тому подібне. Через це ми не маємо достеменної інформації про статево-віковий склад тих, хто перетнув кордон.

Так, за даними прикордонників, з 24 лютого 2022 року по 3 квітня цього року негативне сальдо міграції становить 1,8 млн. А за даними

Міжнародної організації з міграції (дані про перетини західного кордону та кордону з Молдовою) – 5 млн.

Різницю у понад 3 млн осіб дуже важко пояснити навіть зі статистичною похибкою і урахуванням нелегальних перетинів кордону.

За досвідом балканських війн, повертається третина біженців, але в нашому випадку ситуація інша.

По-перше, в перші два тижні після початку повномасштабної війни, за даними прикордонників, до України повернулися 200 тисяч чоловіків. Це навіть не питання патріотизму, це питання українськості. По-друге, українські втікачі від війни зазвичай між двома статусами – біженці або тимчасовий прихисток – переважно вибирають тимчасовий захист. Вони хочуть мати можливість приїхати, побути тут, але залишають собі можливість вибору.

Повернуться більше, ніж 30 відсотків. Дуже багато залежить від того, коли саме закінчиться війна. Оскільки що довше вони там перебувають, то більше інтегруються в іноземне суспільство. Також, що довше триває війна, то більше руйнувань тут.

Повернення українців, що виїхали з країни через жорстоку війну, є надзвичайно складною темою. Багато хто з біженців мріє повернутися додому, до своїх родин, працювати тут, відбудувувати рідну країну та жити в звичному середовищі. Але серед тих, хто поїхав, переважно молоді українки з дітьми чи цілі сім'ї, які можуть досить легко адаптуватися за кордоном, вивчити мову та знайти гідну роботу.

І якщо у них складеться налагоджене життя, а війна продовжуватиметься ще довго, шанси на повернення таких людей знижуються. А після війни розділені сім'ї можуть обрати шлях возз'єднання саме за кордоном, а не вдома.

Також треба розуміти, що, коли Україна стане членом ЄС, ми отримаємо вільний ринок праці з європейськими країнами, тому знову гостро постане питання конкурентності ринку праці, що багато в чому залежатиме від рівня заробітних плат. Наприклад, в сусідній Польщі, де працює багато українців, середня зарплата складає понад 1000 євро, що не може зрівнятися з нашими зарплатами. Тому людей має мотивувати не лише відчуття патріотизму, а і гідна винагорода за роботу.

Демографічна криза в Україні лише погіршується: з трагічних причин у нас зараз спостерігається підвищення смертності та зниження народжуваності, а до цього додається міграція. Але нам потрібні наші люди, які будуть піднімати державу та народжувати нові покоління справжніх українців. Тому державі слід зробити усе, аби українцям хотілося повернутися додому. А суспільству та кожному з нас варто підтримати цей рух.

Директор Центру економічної стратегії Гліб Вишлінський:

За оцінкою експертів центру, зараз в Україні знаходиться все ж близько 31 млн осіб населення. Біженців за кордоном приблизно 5-6 млн, кількість у 8 млн є завищеною через неврахування повернень через Угорщину та завищені з подвійним обліком дані по Росії.

Відтік мільйонів українців, особливо працездатного віку, за кордон є значною проблемою для національної економіки, яка і так знекровлена війною та виживає за рахунок відданості та важкої праці тих, хто залишився, та західної допомоги.

Через війну валовий внутрішній продукт нашої держави у 2022 році впав майже на третину, а темпи зростання споживчих цін склали 26,6 відсотка. Наразі спостерігається повільне покращення ситуації – інфляція у травні сповільнилася до 15,3 відсотка, ВВП у першому кварталі зріс на 2,4 відсотка. Проте, звісно, відновлювати економіку у повоєнний період доведеться довго і важко, і для цього потрібні будуть люди. Багато людей.

Ситуація є критичною через молодий вік біженців – за даними опитування в межах проекту ЦЕС, на одного дорослого біженця припадає 1,07 дитини, а серед дорослих найбільшою є частка жінок у віці 25–49 років. При цьому люди старшого віку загалом були схильні залишатися в Україні.

Вже в короткостроковому періоді це обмежує трудові ресурси країни, можливість виробляти та платити податки, а також внутрішнє споживання. При цьому зобов'язання з пенсійного забезпечення не зменшується.

Це обмежуватиме бюджетні витрати і можливості відбудови країни після Перемоги. Додатковою загрозою є можливість, що українські сім'ї будуть воз'єднуватися після війни у ситій та комфортній Європі, а не дома.

За різними сценаріями з нашого дослідження про біженців, після війни за кордоном можуть залишитися від 860 тисяч до 2,7 млн українських біженців. Неповорнення українців матиме суттєвий вплив на національну економіку, яка може втратити від 2,55 до 7,71 відсотка свого ВВП.

Ключовим фактором повернення українців, буде безпека, але для суттєвої частки біженців також буде важливою і наявність житла, інфраструктури та робочих місць в Україні.

Україна має донести до європейських партнерів, що нам буде необхідна допомога у поверненні біженців після війни.

Хоча якщо українці залишаться за кордоном, то європейські країни отримають пряму економічну вигоду, але і в разі їх повернення додому існуватиме непряма вигода для Європи. Повернення біженців зміцнить економіку України, тому вона потребуватиме менше європейських коштів.

Щоб українцям було, куди повертатись, потрібно швидко відбудувати зруйновані регіони. Важливим також є обсяг коштів, які надходять на відновлення. Критично важливо знайти механізми використати для цього заморожених в країнах демократичного світу російських активів, що дасть

нам ресурси для швидкого відновлення і створить мільйони нових робочих місць.

Особливо важливо допомагати людям із постраждалих регіонів. Це можуть бути як грошові виплати, так і забезпечення житлом чи субсидування його оренди у відносно безпечних регіонах України. Крім цього, багато українців кажуть, що вагомим стимулом повернутись в Україну, була б добре оплачувана робота в безпечному регіоні. З цим можуть допомогти як державні структури (як-от Служба зайнятості), так і приватні організації.

Професорка Київської школи економіки Ганна Вахітова:

Кризова ситуація з населенням в Україні, безумовно, зараз турбує і науковців, і політиків, і активістів.

Тобто дійсно вона доволі кризова. І, на мій погляд, проблема не стільки в тому, що виїхало багато людей, і що багато людей не працює, як те, що виїхали жінки працездатного і фертильного віку і діти, тобто це когорта майбутніх робочих рук і мізків. Дискусія в наукових колах навколо цього йде. Тому що не є секретом, що є чимало країн, в яких менше населення, ніж в Україні, і вони цілком якось дають собі раду і створюють набагато більше ВВП, ніж Україна.

Питання не стільки в тому, скільки в країні населення, скільки в тому, яке в нас населення і наскільки воно є продуктивним.

Зараз держава фокусується на стратегії повернення людей, тобто намагається збільшити кількість робочих рук. Проте є і стратегія, коли збільшується продуктивність цих рук.

Мені здається, зважаючи на невизначеність і на фактично обмежений інструментарій для повернення людей, – якщо ми визнаємо право на свободу пересування – оцей інструмент, коли ми будемо дивитися в бік збільшення продуктивності, він недооцінений. Ми вже знаємо, що війна продемонструвала, що є в Україні сектори, які набагато більш продуктивні, ніж в Європі, і є сенс орієнтуватися на більш високу продуктивність і для інших секторів, які ми маємо або могли б розвивати після війни.

Для функціонування національної економіки необхідно, щоб якомога більше людей були працевлаштованими. І краще – офіційно з достойною зарплатою. На початку великої війни безробіття в нашій країні очікувано сягнуло шалених масштабів. Але на другому році війни ситуація почала суттєво покращуватися.

За даними аналітиків сайту з пошуку роботи Work.ua, вітчизняний ринок праці в останній місяць весни продовжував демонструвати позитивні тенденції: він наздоганяє за показником кількості вакансій у травні 2021 року і навіть січні 2022 року. Червень може стати місяцем, коли буде встановлений новий рекорд.

Конкуренція серед шукачів роботи продовжує знижуватися, а отже, ще більше українців знайшли своє місце на ринку праці. За статистикою системи управління наймом Work.ua, у травні конкуренція вийшла на рівень, що

спостерігався у лютому 2022 року, ще до повномасштабного вторгнення. Роботодавці переживають непростий період – знайти підхожих працівників стає важче, кількість відгуків зменшується.

Зазначається, що у травні нових шукачів найбільше прибуло у західних регіонах України: Закарпатську, Волинську, Тернопільську, Рівненську, Івано-Франківську області.

Також на ринок праці у травні вийшло на 67 відсотків більше, ніж у квітні, кандидатів віком від 16–17 років. Спостерігається і зростання частки молодих фахівців віком 18-24 роки. Загалом категорія кандидатів віком до 25 років становить 49 відсотків від усіх нових шукачів — випускники шкіл та ВНЗ, які активно шукають роботу чи підробіток на літо.

Дуже важливо не дозволяти розвиватися темі розподілу нашого травмованого війною суспільства на «ми та вони».

Це стосується не тільки тих, хто виїхав, але і тих, хто знаходиться на окупованих територіях. Не всі люди там раді окупації, як можна почути, що там одні «ждуни» – це абсолютно неправильний дискурс. Продукування дискусії навколо інакшості дуже шкідливо. І якраз я б навіть сказала, що на сьогодні держава справляється з цим завданням, але ці розмови, хто хороший, хто поганий, будуть зростати. Моя перша порада – тримати цю ситуацію під контролем.

Ще однією важливою рекомендацією експертки є необхідність підтримувати зв'язки з дітьми, які зараз перебувають за кордоном, через навчання. За її словами, особливо на початку війни, були спроби підтримувати такий зв'язок через онлайн-навчання дітей, що виїхали, в українських школах, або шляхом створення класів, де дітей могли навчати українські вчителі за українською програмою.

Дуже важливим є залучення українців, що виїхали, до відбудови України, відновлення національної економіки.

Ще момент, щодо якого можна щось порадити, – це такий дискурс - ми тут відновимо все, і тоді їм буде куди повертатися. Або – ми повернемося, коли ви тут все відновите. І мені здається, це категорично неправильно. І меседж, який Україна повинна транслювати, це – вертайтеся, щоб ми разом відновлювали.

Додатки

Додаток 1

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №328/2023

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

ДУНЯКА Андрія Васильовича (померло) — капітана

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

ТИМЧЕНКА Олександра Анатолійовича (померло) — капітана

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

КОВРИГУ Олега Миколайовича (померло) — штаб-сержанта

КОЗЛОВА Олександра Геннадійовича (померло) — молодшого сержанта

ПАРФЕНКОВА Олександра Стефановича (померло) — лейтенанта

РОЗЧУБКА Олександра Володимировича (померло) — молодшого сержанта

СОЛОВ'Я Олексія Олеговича (померло) — солдата

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АНТОНЕНКА Олександра Олександровича (померло) — старшого солдата

БАЙДАКА Геннадія Вадимовича (померло) — молодшого сержанта

БАРАНОВА Василя Юрійовича (померло) — солдата

БАРЬСКОГО Ярослава Юрійовича (померло) — молодшого сержанта

БЕЗОЯНА Артура Сергійовича (померло) — старшого солдата

БІЛЕЦЬКОГО Анатолія Петровича (померло) — солдата

БРАТУСЯ Костянтина Миколайовича (померло) — сержанта

БУГУ Андрія Григоровича (померло) — солдата

БУГЕРЮ Олександра Івановича (померло) — солдата

БУТІВЧАКА Михайла Михайловича (померло) — солдата

ВАСИЛЕНКА Яна Валентиновича (померло) — солдата

ВОДОЛАЗКІНА Миколу Володимировича (померло) — солдата

ВОРОНОВА Ігоря Михайловича (померло) — солдата

ГЕЦАДЗЕ Георгія Годердзійовича (померло) — сержанта

ГНУТІКА Сергія Петровича (померло) — старшого солдата

ГОЛОВКА Романа Миколайовича (померло) — солдата

ГОНЧАРОВА Андрія Вікторовича (померло) — молодшого сержанта

ГРУЗДЮКА Віктора Володимировича (померло) — старшого солдата

ГУНЬЧИКА Олександра Івановича (померло) — солдата

ДАНІЛОВА Олександра Валентиновича (помертно) — молодшого сержанта
ЄРМОЛЕНКА Олексія Миколайовича (помертно) — старшого солдата
ЄФІМЕНКА Дмитра Васильовича (помертно) — старшого солдата
ЗАСЯДЬВОВКА Миколу Сергійовича (помертно) — солдата
ЗІНУХОВА Віктора Миколайовича (помертно) — солдата
ЙОЖИКОВА Володимира Івановича (помертно) — старшого солдата
КАЛІНСЬКОГО Віталія Васильовича (помертно) — солдата
КАПЛІНСЬКОГО Дмитра Йосиповича (помертно) — старшого солдата
КАРПЕНКА Анатолія Сергійовича (помертно) — солдата
КАРПЕНКА Віталія Володимировича (помертно) — солдата
КІСЄЛЬОВА Олександра Ігоровича (помертно) — солдата
КЛІМОВА Романа Олександровича (помертно) — солдата
КОВАЛЬЦЯ Миколу Миколайовича (помертно) — старшого лейтенанта
КОВБУ Яна Яковича (помертно) — солдата
КОЖОКАРА Антона Володимировича (помертно) — солдата
КОЛОМБЕТА Андрія Миколайовича (помертно) — молодшого сержанта
КРОЛИКОВА Юрія Сергійовича — солдата
КРУКА Віталія Васильовича (помертно) — старшого солдата
КУЛАКА Олександра Миколайовича (помертно) — солдата
КУЦЯ Миколу Миколайовича — солдата
КУШНАРЬОВА Віктора Володимировича (помертно) — старшого солдата
ЛИТВИНОВА Андрія В'ячеславовича (помертно) — старшого солдата
ЛИТВИНОВА Сергія Вікторовича (помертно) — солдата
ЛИХОВИДА Костянтина Григоровича (помертно) — старшого сержанта
ЛИХУТУ Юрія Дмитровича (помертно) — солдата
ЛІСНЯКА Павла Берталановича (помертно) — солдата
ЛОПОШИНСЬКОГО Валентина Михайловича (помертно) — старшого солдата
ЛУЦЕНКА Романа Руслановича (помертно) — солдата
МАЛКОВА Олександра Борисовича (помертно) — старшого сержанта
МАРКІВА Дмитра Володимировича — солдата
МАРТИНОВА Олега Михайловича (помертно) — солдата
МАРЧУКА Василя Васильовича (помертно) — сержанта
МЕЛЬНИКА Сергія Васильовича (помертно) — старшого сержанта
МИКИТЧУКА Петра Івановича (помертно) — старшого сержанта
МИМОХОДА Василя Володимировича (помертно) — солдата
МУЗИКУ Валерія Олександровича (помертно) — молодшого сержанта
НАУМЕНКА Костянтина Вікторовича (помертно) — старшого солдата
НЕБОРАЧКА Сергія Олександровича (помертно) — старшого солдата
НЕДЗЕЛЕНКА Олександра Павловича (помертно) — старшого солдата
НІКІТІНА Дмитра Івановича (помертно) — солдата
ОВСЯННІКОВА Максима Михайловича (помертно) — солдата
ОДАРЮКА Михайла Васильовича (помертно) — молодшого лейтенанта

ОЛЕФІРА Володимира Анатолійовича (помертньо) — штаб-сержанта
ОНПКУ Дмитра Віталійовича (помертньо) — сержанта
ОРЗУ Олександра Анатолійовича (помертньо) — сержанта
ОСОБЛИВЦЯ Станіслава Анатолійовича (помертньо) — сержанта
ОСТАПЧУКА Валерія Леонідовича (помертньо) — солдата
ПАВИЧА Віталія Володимировича (помертньо) — старшого солдата
ПЕРЕВЕРТНЮКА Олександра Васильовича (помертньо) — молодшого сержанта
ПЕТІНА Богдана Володимировича (помертньо) — солдата
ПЕТУНІНА Олександра Дмитровича (помертньо) — солдата
ПІНЧУКА В'ячеслава Олександровича (помертньо) — солдата
ПОКОЛОДНОГО Олександра Юрійовича (помертньо) — сержанта
ПОСЕЛЬСЬКОГО Романа Васильовича (помертньо) — молодшого сержанта
ПОТАПКІНА Івана Євгеновича (помертньо) — старшого солдата
ПРИЙМАКА Олександра Сергійовича (помертньо) — солдата
ПРИТУЛЕНКА Сергія Дорофійовича (помертньо) — молодшого сержанта
РАДЧЕНКА Павла Миколайовича (помертньо) — старшого солдата
РЕУТУ Юрія Васильовича (помертньо) — сержанта
РОГОВОГО Юрія Федоровича (помертньо) — солдата
РОГОВИЧА Аркадія Володимировича (помертньо) — солдата
РОЛІКА Віктора Вікторовича (помертньо) — солдата
РОМАНЮКА Олега Миколайовича (помертньо) — старшого сержанта
САКУНА Олександра Івановича (помертньо) — солдата
САМОФАЛОВА Сергія Леонідовича (помертньо) — солдата
СЕМЕНЮКА Василя Васильовича (помертньо) — молодшого сержанта
СЕМКА Олександра Миколайовича (помертньо) — солдата
СИДРИСТОГО Олега Сергійовича (помертньо) — солдата
СИЛЕНКА Сергія Леонідовича (помертньо) — старшого солдата
СІДОРОВА Олексія Андрійовича (помертньо) — солдата
СІРОМАХУ Володимира Васильовича (помертньо) — старшого солдата
СКАРГУ Олега Олександровича (помертньо) — старшого солдата
СКІРИНА Степана Івановича (помертньо) — солдата
СЛІПЧУКА Тараса Руслановича (помертньо) — старшого сержанта
СМАГЛЮКА Романа Сергійовича (помертньо) — сержанта
СМЕЦЬКОГО Ярослава Олександровича (помертньо) — солдата
СОЛОВЙОВА Миколу Сергійовича (помертньо) — старшого сержанта
СОЛУЯНОВА Антона Васильовича (помертньо) — старшого солдата
СТЕПАНОВА Володимира Станіславовича (помертньо) — сержанта
СТРАПКА Владислава Володимировича (помертньо) — солдата
СУКАЧА Олександра Миколайовича (помертньо) — солдата
СУСЛЕННИКОВА Володимира Юрійовича (помертньо) — солдата
СУХАРЄВА Миколу Олександровича (помертньо) — солдата
ТАРАНЕНКА Олега Валерійовича (помертньо) — солдата

ТЕСЛЕНКА Олександра Олександровича (помертно) — солдата
ТИМОШЕНКА Григорія Миколайовича (помертно) — солдата
ТИХОНОВА Андрія Олександровича (помертно) — солдата
ТИЩЕНКА Володимира Васильовича (помертно) — молодшого сержанта
ТІТОРЧУКА Олега Олександровича (помертно) — старшого лейтенанта
ТКАЧЕНКА Олександра Вікторовича (помертно) — сержанта
ТРЕБІНА Юрія Сергійовича (помертно) — старшого солдата
ТРЕТЯКА Олександра Васильовича (помертно) — сержанта
ТРОЦЕНКА Вячеслава Олександровича (помертно) — старшого солдата
УСЕНКА Артема Олеговича (помертно) — молодшого сержанта
ФАУСТОВА Андрія Миколайовича (помертно) — солдата
ФРОЛОВА Володимира Юрійовича (помертно) — солдата
ХОМУКА Івана Івановича (помертно) — молодшого сержанта
ЦИМБАЛЮКА Олександра Володимировича (помертно) — солдата
ЧАЛОГО Ярослава Олексійовича (помертно) — старшого солдата
ЧЕБАНОВА Сергія Івановича (помертно) — сержанта
ЧУДАКОВА Івана Валерійовича (помертно) — старшого сержанта
ШВЕЦЯ Сергія Володимировича (помертно) — молодшого сержанта
ШПОРТАЛЮКА Володимира Сергійовича (помертно) — старшого солдата
ШУГАЯ Вадима Олександровича (помертно) — солдата
ЩОЛОКОВА Едуарда Дмитровича (помертно) — солдата
ЯРЕНКА Станіслава Миколайовича (помертно) — солдата
ЯРМОЛЕНКА Олександра Васильовича (помертно) — молодшого сержанта.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

13 червня 2023 року

Додаток 2

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №330/2023](#)

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю**:

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

ДЬО Дмитра Едуардовича (помертно) — капітана

КВІТКА Ігоря Вікторовича (помертно) — старшого лейтенанта

КОМАРНИЦЬКОГО Олексія Миколайовича (помертно) — капітана

МЕЛЬНИЧУКА Олега Георгійовича (помертно) — лейтенанта

ПЕЛІШЕНКА Павла Павловича (помертно) — майора

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

КРИВЕНКА Володимира Павловича — сержанта

ОЛЕКСИНА Романа Юрійовича (помертно) — молодшого сержанта

РАЗІНІНА Олексія Вікторовича (помертно) — сержанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АНДРІЮЩЕНКА Андрія Володимировича (помертно) — головного сержанта

БАБЕНКА Владислава Вікторовича (помертно) — солдата

БАБЕНКА Геннадія Андрійовича (помертно) — старшого солдата

БАРВІНКА Дмитра Олександровича (помертно) — старшого солдата

БАРКАРА Олексія Івановича (помертно) — старшого солдата

БЕЗРУКА Сергія Васильовича (помертно) — молодшого сержанта

БЕРОШВІЛІ Романа Володимировича (помертно) — солдата

БЛАГОВЄРНОГО Олександра Івановича (помертно) — солдата

БОГДАНА Івана Георгійовича (помертно) — солдата

БОЖЕНЦЯ Дмитра Олександровича (помертно) — солдата

БРУСЕНСЬКОГО Павла Анатолійовича (помертно) — солдата

БУЛАКА Павла Михайловича (помертно) — солдата

БУТА Валерія Анатолійовича (помертно) — солдата

ВАРИЧА Олексія Миколайовича (помертно) — сержанта

ВАСИЛЬЧЕНКА Олександра Олеговича — старшого солдата

ВАЦЕБУ Олександра Михайловича (помертно) — солдата

ВЕРБЕЦЬКОГО Руслана Валентиновича (помертно) — старшого сержанта

ГАВРИША Олександра Павловича (помертно) — молодшого сержанта

ГАНУЩАКА Олександра Володимировича (помертно) — солдата

ГАСІНА Олега Михайловича (помертно) — солдата

ГОДОРОЖУ Володимира Михайловича (помертно) — сержанта

ГОЛЬЦЕРА Тимофія Геннадійовича (помертно) — старшого солдата

ГОРЯЧОГО Руслана Володимировича — молодшого сержанта

ДЕРДЮКА Юрія Васильовича (помертно) — солдата

ДМИТРІЄНКА Артема Анатолійовича (помертно) — солдата

ДОРОЖКА Михайла Анатолійовича (помертно) — солдата

ДОРОШЕНКА Андрія Сергійовича (помертно) — солдата

ДРОБИНУ Дмитра Олександровича — солдата

ЄВДОКІМОВА Олексія Вікторовича — солдата

ЖОЛУДЄВА Костянтина Івановича (помертно) — солдата

ЗАГОРСЬКОГО Михайла Васильовича (помертно) — молодшого сержанта

ЗАДИРАКУ Михайла Олександровича (помертно) — старшого солдата

ІВАНЕНКА Олександра Олександровича (помертно) — солдата

ІВАЩЕНКА Олександра Сергійовича (помертно) — солдата

ІЛЮШЕЧКІНА Миколу Миколайовича (помертно) — солдата

ІСАЄНКА Івана Миколайовича (помертно) — старшого солдата

КАПЛУНОВСЬКОГО Сергія Леонідовича (помертно) — солдата

КАРАСЮКА Ігоря Володимировича (помертно) — солдата
КВАСНЯКА Сергія Анатолійовича (помертно) — солдата
КІХТЬОВА Юрія Валерійовича — старшого лейтенанта
КОБЦЯ Віталія Володимировича (помертно) — старшого лейтенанта
КОВТУНА Андрія Володимировича (помертно) — солдата
КОЛІСНИКА Анатолія Андрійовича (помертно) — старшого сержанта
КОШЕВИЧА Олександра Сергійовича (помертно) — солдата
КРАВЧУКА Сергія Івановича (помертно) — сержанта
КРУГОВОГО Максима Юрійовича (помертно) — сержанта
КРУТОВА Руслана Вікторовича (помертно) — солдата
КРУТОГУЗОВА Данііла Олексійовича (помертно) — солдата
ЛЕОНТЬЄВА Сергія Анатолійовича (помертно) — молодшого сержанта
ЛІСНИЧОГО Василя Васильовича (помертно) — старшого сержанта
МАКАРЕВИЧА Віктора Олеговича (помертно) — солдата
МАЛИНОВСЬКОГО Володимира Ігоревича — старшого солдата
МЕКЕНЮ Сергія Сергійовича (помертно) — молодшого сержанта
МИРОНОВА Данила Віталійовича (помертно) — сержанта
МУТА Олександра Вікторовича — лейтенанта
НАДТОЧОГО Олега Костянтинівича (помертно) — сержанта
НЕСТЕРЕНКА Віталія Олександровича (помертно) — солдата
ОПАЧКА Романа Васильовича (помертно) — солдата
ОСМАНОВА Ібрагіма Алімовича — старшого солдата
ПАЛІЄНКА Володимира Володимировича (помертно) — солдата
ПАРШАКОВА Олексія Олексійовича — солдата
ПИЛИПЕНКА Сергія Сергійовича — солдата
ПИЛИПЧУКА Вячеслава Вячеславовича (помертно) — солдата
ПИЛЬНИКА Юрія Анатолійовича (помертно) — старшого солдата
ПЛУЖНИКОВА Олега Володимировича (помертно) — штаб-сержанта
ПОЛОВІКА Олександра Сергійовича (помертно) — солдата
ПОЛЯЦЬКОГО Дмитра Олеговича (помертно) — старшого лейтенанта
ПОСОХОВА Сергія Михайловича (помертно) — молодшого сержанта
ПУШКАРЯ Едуарда Віталійовича (помертно) — молодшого сержанта
РЕЗНІЧЕНКА Олега Олександровича (помертно) — солдата
РОЇКА Олександра Михайловича — старшого солдата
РУЯ Андрія Анатолійовича (помертно) — солдата
САФІНА Руслана Анатолійовича (помертно) — солдата
СВИЦА Андрія Романовича — солдата
СМЕТАНА Петра Васильовича (помертно) — старшого сержанта
СОКОЛОВА Дениса Андрійовича (помертно) — старшого сержанта
СОЛЯНИКА Юрія Івановича (помертно) — старшого сержанта
СТАРИКОВА Вячеслава Миколайовича (помертно) — солдата
СТЕФАНІВА Андрія Романовича — солдата
СУМБАЄВА Андрія Павловича (помертно) — старшого солдата

ТЕРЕЩЕНКА Віктора Миколайовича (помертньо) — старшого солдата
ТКАЛІЧА Олексія Сергійовича (помертньо) — сержанта
ТКАЧЕНКА Михайла Сергійовича (помертньо) — старшого солдата
ТОНКОВИДА Семена Леонідовича (помертньо) — солдата
ФЕДЕНКА Артема Володимировича (помертньо) — солдата
ФЕЛЕНКА Сергія Миколайовича (помертньо) — солдата
ФЕСЕНКА Сергія Григоровича (помертньо) — старшого сержанта
ХОТИНСЬКОГО Дмитра Петровича (помертньо) — солдата
ЧЕБАННОГО Юрія Андрійовича (помертньо) — молодшого сержанта
ЧУПРИНУ Віктора Івановича (помертньо) — головного сержанта
ЧУЧКА Станіслава Валерійовича (помертньо) — солдата
ШЕМИГОНА Богдана Станіславовича (помертньо) — молодшого сержанта
ЮЩИКА Валерія Миколайовича (помертньо) — солдата
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
АБРАСОВИЧА Владислава Сергійовича — старшого лейтенанта
ДОБРОПОЛЬСЬКОГО Миколу Івановича — старшого солдата
ПОЧИНКА Олександра Ігоровича — прапорщика
СУЧКОВА Віталія Олександровича — підполковника
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
ГОЛОВКА Дмитра Петровича — солдата
КРЮЧКА Миколу Павловича — солдата
ЛЕВАДСЬКОГО Олександра Сергійовича — солдата
ЛИСТОПАДОВА Валерія Сергійовича — старшого солдата
ЛЮХНИЧА Владислава Ільгамовича — солдата
МАСЛІЯ Богодана Олексійовича — солдата
МОСКАЛЕНКА Олексія Олександровича — солдата
НИКОЛАЄВА Олександра Олексійовича — солдата
ПІДТОПТУ Дмитра Вікторовича — сержанта
П’ЯТНИЦЬКОГО Івана Івановича — старшого солдата
СІНЕНКА Євгенія Андрійовича — солдата
СКВОРЦОВА Руслана Олександровича — солдата
СКОРОХОДА Артема Олександровича — старшого солдата
ТИЩЕНКА Станіслава Вікторовича — солдата
ТЯПКУ Сергія Андрійовича — солдата
ХАВУНКУ Олега Мар’яновича — солдата
ЧАБАКА Сергія Олександровича — солдата
ШВЕЦЯ Віталія Ярославовича — солдата
ШТЕМПЕЛЯ Андрія Андрійовича — солдата
ЯРМАКА Юрія Миколайовича — старшого солдата
Нагородити медаллю “За врятоване життя”
ТКАЧУКА Юрія Анатолійовича — солдата.
Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ
14 червня 2023 року

Додаток 3

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №331/2023

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю**:

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

БОГАЧУКА Максима Олеговича — старшого лейтенанта

КАЗАКОВА Миколу Юрійовича — молодшого лейтенанта

РОЗДОБУ Миколу Вікторовича (помертньо) — старшого лейтенанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

БАІНГТОНА Брайса Девіда — солдата

БЕНА-ЙЕГУДУ Арье — солдата

БІЛЕВА Дениса Вікторовича — сержанта

БОНДАРЧУКА Ігоря Петровича — солдата

ВЕКЛИЧА Вадима Вікторовича — старшого солдата

ВЕЛИКОІВАНЕНКА Тараса Олександровича — солдата

ВЕРГУНЕНКА Руслана Петровича — старшого сержанта

ВИНОГРАДОВА Романа Олександровича — солдата

ГАМІЄ Олександра Могамедовича (помертньо) — солдата

ГРИЩЕНКА Дмитра Володимировича — солдата

ГУЛЬЧЕНКА Анатолія Анатолійовича — молодшого сержанта

ДАНЧЕНКА Віктора Анатолійовича (помертньо) — старшого солдата

ДЕМ'ЯНОВИЧА Юрія Григоровича (помертньо) — солдата

ДОБРЯНСЬКОГО Ігоря Олександровича (помертньо) — сержанта

ЗАЙКУ Юрія Миколайовича (помертньо) — солдата

ІВАНОВА Андрія Анатолійовича (помертньо) — старшого солдата

КОКОРУ Василя Сергійовича — лейтенанта

КОРОЛЯ Ігоря Павловича — сержанта

КОСТЕНКА Андрія Григоровича (помертньо) — сержанта

ЛАПЧЕНКОВА Станіслава Івановича — солдата

ЛЕВЧИКА Олександра Олександровича — солдата

ЛЄБЄДЄВА Олега Вікторовича (помертньо) — головного сержанта

ЛОЗОВИКА Артема Івановича (помертньо) — штаб-сержанта

ЛЯДЕНКА Олега Васильовича — майора

МАЗЛОВА Євгена Сергійовича — старшого сержанта

МАЙДАНЮКА Ігоря Володимировича — солдата

МАКАРСЬКОГО Олега Михайловича (помертньо) — капітана

МАКСИМЧУКА Андрія Дмитровича — старшого солдата

МАЛАЯ Олександра Валентиновича (помертньо) — солдата

МАРИНЮКА Юрія Андрійовича — старшого сержанта

МАРТИРОСЯНА Беняміна Лерниковича (помертно) — солдата
МЕЛЬНИКА Андрія Олександровича — молодшого сержанта
МОКАНУ Михайла Ілліча — старшого солдата
МОТОРНОГО Олексія Сергійовича (помертно) — солдата
МУЗИКУ Олександра Юрійовича — молодшого сержанта
НЕЗДОЛІНА Ярослава Віталійовича — солдата
ОЛІЙНИКА Романа Романовича — солдата
ОЛІЩУКА Дениса Валерійовича — молодшого сержанта
ОСТАПЕНКА Романа Анатолійовича — старшого солдата
ОСТРОУЩЕНКА Владислава Сергійовича (помертно) — солдата
ПЕТРЕНКА Євгена Івановича — лейтенанта
ПОДОЛЯН Ярослав Володимирович (помертно) — молодшого лейтенанта
ПОПОВА Андрія Юрійовича (помертно) — солдата
ПРИЧИНУ Олексія Віталійовича (помертно) — солдата
РЕВЕНКА Андрія Петровича — молодшого сержанта
РОДІОНОВА Іллю Олеговича (помертно) — солдата
РОМАНЧЕНКА Олександра Юрійовича — старшого лейтенанта
РУДЕНКА Володимира Володимировича (помертно) — солдата
САННІКОВА Олександра Вікторовича — солдата
ТОНКОВИДА Олександра Миколайовича — старшого солдата
ХАНДУСЕНКА Сергія Сергійовича (помертно) — штаб-сержанта
ХАРЧЕНКА Віктора Анатолійовича (помертно) — солдата
ХРУЩА Володимира Романовича — солдата
ЧЕПУРНЯКА Миколу Миколайовича (помертно) — солдата
ЧЕРНІКОВА Миколу Олеговича — солдата
ЧЕРНЯКА Миколу Віталійовича — старшого солдата
ЧОБИЧА Василя Петровича — старшого солдата
ШИШКАНЮКА Дениса Миколайовича — солдата
ШОРНИКА Олега Станіславовича (помертно) — сержанта
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
АШИХМІНА Артема Ігоровича — солдата
БІЛАНА Олексія Володимировича — штаб-сержанта
БІЛАША Геннадія Павловича — солдата
ВОЛІЧЕНКА Юрія Миколайовича — молодшого сержанта
ДЕРБАКОВА Павла Васильовича — солдата
ДУХНОВСЬКОГО Василя Юрійовича — солдата
ЄВЛИНАРЕНКА Павла Володимировича — старшого лейтенанта
ЗАВАДСЬКОГО Юрія Валерійовича — молодшого сержанта
ЗІГАНШИНА Дмитра Руслановича — старшого солдата
КАРНАУХОВА Єгора Олександровича — солдата
КОБЕРНЮКА Олексія Юрійовича — майора
КОЗАКОВА Олександра Олександровича — старшого солдата
КОЛОМІЙЦЯ Михайла Петровича — солдата

МЕЛЬНИКА Олександра Вікторовича — підполковника
МЕНЮК Людмилу Анатоліївну — старшого сержанта
НЄМЦЕВА Андрія Володимировича — полковника
ПАВЛЕНКА Олега Олександровича — сержанта
ПАРФЬОНОВА Максима Юрійовича — капітана
СЕКРЕТА Романа Васильовича — солдата
СКАЛОЗУБА Сергія Івановича — молодшого лейтенанта
СПІЦИНА Бориса Івановича — солдата
ХАМКА Олега Олександровича — солдата
ШМОРГУНА Дмитра Івановича — солдата
ЯКОВЕНКА Юрія Івановича (посмертно) — молодшого сержанта
ЯНУША Олександра Сергійовича — лейтенанта
ЯРЦЕВА Павла Вадимовича — молодшого сержанта
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
ЛІЖДВОЯ Олега Костянтиновича — молодшого сержанта
МИХАЙЛЕНКА Тимура Васильовича — підполковника
СУСЛОВЦЯ Антона Олександровича — полковника
Нагородити медаллю “За врятоване життя”
БЕЗРУКОВА Ярослава Валерійовича — молодшого сержанта
МАЗУРКОВУ Наталію Анатоліївну — лейтенанта медичної служби
ЧЕРНЯХОВСЬКОГО Всеволода Йосиповича — старшого сержанта.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

14 червня 2023 року

Додаток 4

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №332/2023](#)

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов’язку **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

ВОЛОВИКА Олексія Андрійовича — старшого лейтенанта

СЛИВКУ Юрія Олександровича — старшого лейтенанта

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

ВОЛОШАНЮКА Артура Євгенійовича — капітана

ДРЯХЛОВА Михайла Михайловича — майора

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

КОВАЛЯ Олега Леонідовича (посмертно) — старшого солдата

КОЛЯДУ Максима Михайловича — капітана

КОЧУБЕЯ Дмитра Володимировича — старшого лейтенанта
КУЦЕНКА Олександра Сергійовича (помертно) — старшого солдата
ЛУК'ЯНЕНКА Олександра Вікторовича (помертно) — солдата
МЕЛЬНИКА Івана Олександровича (помертно) — старшого солдата
СЕРГІЙЧУКА Олександра Вікторовича (помертно) — солдата
СІНЕЛЬНИКА Миколу Миколайовича (помертно) — солдата
СОКОЛОВА Антона Володимировича (помертно) — старшого солдата
ХОМЕНКА Іллю Андрійовича — капітана
ЦИМБАЛЮКА Микиту Сергійовича — лейтенанта
ЯВОРСЬКОГО Ярослава Васильовича (помертно) — солдата
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
АРИСТЕНКА Андрія Павловича — старшого лейтенанта
ВДОВІЧЕНКА Олександра Дмитровича — майора
ГАЛЯНТА Віталія Володимировича — капітана
ГОПКАЛА Володимира Володимировича — капітана
ГРАБОВСЬКОГО Івана Володимировича — солдата
ДУБІНУ Василя Васильовича — солдата
КОЗАЧУКА Андрія Вікторовича — солдата
КОЛЄСНИЧЕНКА Євгенія Олександровича — майора
КУРОЧКІНА Павла Івановича — солдата
ЛИХА Олександра Анатолійовича — старшого лейтенанта
ЛІТВИНОВИЧА Василя Петровича — старшого солдата
МАЗУРА Вадима Сергійовича — старшого солдата
МИХАЛШІНА Павла Захаровича — підполковника
МОНЧАКА Михайла Степановича — молодшого сержанта
МОСЕЙЧУКА Максима Олександровича — солдата
МОСПАНЮКА Назарія Валентиновича — солдата
НІКОЛАЄВА Володимира Анатолійовича — солдата
ПОПІВНЯКА Ігоря Ігоровича — солдата
ПОТАПЕНКА Андрія Олександровича — лейтенанта
РОМАНОВА Євгена Сергійовича — сержанта
СВЕРДЛИКА Миколу Володимировича — солдата
СУСЮКА Дмитра Володимировича — старшого солдата
ЧАЛОГО Кирила Геннадійовича — старшого лейтенанта
ШВИДНЮКА Анатолія Івановича — молодшого сержанта
ШЕМЧУКА Дмитра Олеговича — капітана.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

14 червня 2023 року

Додаток 5**УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №333/2023****Про відзначення державними нагородами України**

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю**:

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

АГЕСВА В'ячеслава Ігоровича — підполковника

КУЗЬМЕНКА Сергія Леонідовича — майора

ЧЕБОТАРЬОВА Микиту Вадимовича — майора

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

ГОНЧАРА Богдана Олександровича — майора

КОНДРАТЬЄВА Максима Сергійовича — майора

ПРИХОДЬКА Віктора Олеговича — майора

ПТАЩЕНКА Віталія Васильовича — полковника

РАДЧЕНКА Миколу Вадимовича — капітана

РОЖНЬОВА Івана Олександровича — майора

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

ГЕРАСИМЧУКА Віктора Петровича — штаб-сержанта

ШИБИЦЬКОГО Ігоря Владиславовича — майора

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АЛЕКСЕЄНКА Олексія Юрійовича — старшого солдата

АЛЕКСІЙЧУКА Віктора Олександровича — солдата

БІЛЕНЬКОГО Олександра Дмитровича — солдата

БУНЧУКА Антона Анатолійовича (по смертно) — солдата

ВОСТРИКОВА Олександра Олексійовича — капітана

ДЕНИСОВА Володимира Вікторовича — майора

КАПІТУЛУ Ярослава Сергійовича — старшого солдата

КЛІМІНА Володимира Олеговича — майора

КУТЄПОВА Івана Сергійовича — старшого лейтенанта

МАСЛОВА Ігоря Володимировича — капітана

МОСЮКА Віталія Васильовича — солдата

НАЗАРЕНКА Сергія Івановича (по смертно) — солдата

ОМЕЛЬЧУКА Олександра Мефодійовича — солдата

ОСТАПЕНКА Сергія Миколайовича (по смертно) — солдата

ПАСІШНИКА Олега Володимировича (по смертно) — солдата

ПІДБІЛЬСЬКОГО Ігоря Васильовича — солдата

ПОСЮ Владислава Олександровича (по смертно) — солдата

ПРИЙМАКА Сергія Анатолійовича — капітана

САКУНА Дениса Валерійовича — майора

САМОЙЛЕНКА Владислава Сергійовича — майора

САМУСІКА Івана Володимировича (по смертно) — солдата

СВИСТУНА Андрія Ігоровича — сержанта
ТОМІЛЬЦЯ Владислава Сергійовича — капітана
ФЕДЬКА Олександра Володимировича (помертно) — солдата
ХЕВУКА Олега Володимировича — молодшого сержанта
ЧОРНОГО Сергія Петровича (помертно) — солдата
ШИПУЛЮ Максима Миколайовича — старшого лейтенанта
ШИРЯЄВА Андрія Валерійовича — солдата
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
БРАЙКА Олександра Мусійовича — старшого сержанта
ХРУСЛОВА Івана Валерійовича — старшого лейтенанта
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
БОРОДАТОГО Ігоря Олександровича — солдата
БУНІНА Вадима Валентиновича — солдата
ДАНИЛИКА Євгена Ярославовича — солдата
ДАНЧУКА Ігоря Михайловича — солдата
ДЕРЕВ'ЯНКА Олега Володимировича — солдата
ЗІНЧЕНКА Вячеслава Володимировича — солдата
ЛОГВІНОВА Дениса Романовича — старшого солдата
МАЛЬОВАНОВОГО Олександра Васильовича — капітана
МЕДВІДЯ Павла Юрійовича — солдата
НЕВОДНИЧОГО Артема Олеговича — старшого лейтенанта
ПАДЕНКОВА Максима Олександровича — старшого сержанта
РАДЧЕНКА Анатолія Віталійовича — солдата
СКИБЦЬКОГО Ігоря Леонідовича — старшого солдата
СЛУЖАВОГО Сергія Миколайовича — старшого солдата
ТЕЛИЧКА Дмитра Володимировича — сержанта
ТОВСТОКОРА Олександра Олександровича — старшого солдата
ЧУКАЛОВСЬКОГО Богдана Георгійовича — солдата
ЩЕРБАНЮКА Василя Юрійовича — солдата.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

14 червня 2023 року